

Avaleht>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Liikmesriikide üldkohtud

Liikmesriikide üldkohtud

Üldkohtud moodustavad liikmesriikide kohtusüsteemide keskme. Need kohtud toimetavad suuremat osa kohtumenetlustest. Nende pädevus erineb märkimisväärselt. Siit leiate teabe üldkohtute ja nende pädevuse kohta igas liikmesriigis.

Enamikus liikmesriikides tegelevad üldkohtud kaht peamist liiki menetlustega:

menetlused kriminaalasjades, s.t karistatavad (kuri)teod (nagu vargus, vandalism, pettus jne); need kohtud võivad määrata karistusi ja neid nimetatakse sageli **kriminaalkohtuteks**,

menetlused tsiviilasjades, s.t vaidlused kodanike ja/või ettevõtete vahel (nt probleemid üüri, teenuslepingu või lahutusega jne); neid kohtuid nimetatakse sageli **tsiviilkohtuteks**.

Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.

Viimati uuendatud: 17/11/2021

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Belgia

Sellel teabelehel antakse ülevaade Belgia üldkohtutest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Kõrgeim kohus

🔗 **Kassatsioonikohus** (*Cour de cassation / Hof van Cassatie*) on Brüsselis asuv kõrgeim kohus, nn kohtute kohus.

Vandekohus

Kõigis kümnes provintsis ning pealinna Brüsseli piirkonnas on üks 🔗 **vandekohus** (*cour d'assises / hof van assisen*). Vandekohus ei ole alaline kohus, vaid kutsutakse kokku iga kord, kui arutatakse uut süüasja.

Apellatsioonikohtud

🔗 **Apellatsioonikohus** (*cour d'appel / hof van beroep*): Belgias on viis apellatsioonikohtut:

Brüsselis (Vallooni Brabanti, Leuveni ja Brüsseli kohtupiirkonnad),

Liège'is (Liège'i, Eupeni, Namuri ja Luxembourggi kohtupiirkonnad),

Monsis (Hainaut' kohtupiirkond),

Gentis (Lääne-Flandria ja Ida-Flandria kohtupiirkonnad),

Antwerpenis (Antwerpeni ja Limburgi kohtupiirkonnad).

🔗 **Kõrgem töökohus** (*cour du travail / arbeidshof*): Belgias on viis kõrgemat töökohut. Need apellatsioonikohtud on spetsialiseerunud tööõigusele. Nende territoriaalne pädevus on sama mis apellatsioonikohtutel.

Esimese astme kohtud

🔗 **Esimese astme kohus** (*tribunal de première instance / rechtbank van eerste aanleg*): Belgias on 13 esimese astme kohut (igas kohtupiirkonnas üks ja Brüsseli piirkonnas kaks – üks hollandikeelne ja üks prantsuskeelne).

🔗 **Töökohus** (*tribunal du travail / arbeidsrechtbank*): Belgias on üheksa töökohut (üks igas apellatsioonikohtu tööpiirkonnas, v.a Brüsseli apellatsioonikohtu tööpiirkond, kus asuvad Leuveni ja Nivelles'i töökohtud ning kaks Brüsseli töökohut – üks hollandikeelne ja teine prantsuskeelne; lisaks on üks töökohus Eupeni kohtupiirkonnas).

🔗 **Kaubanduskohus** (*tribunal de l'entreprise / ondernemingsrechtbank*): Belgias on üheksa kaubanduskohut (põhimõtteliselt üks igas apellatsioonikohtu tööpiirkonnas, v.a Brüsseli apellatsioonikohtu tööpiirkond, kus asuvad Leuveni ja Nivelles'i kaubanduskohtud ning kaks Brüsseli kaubanduskohut – üks hollandikeelne ja teine prantsuskeelne; lisaks on üks kaubanduskohus Eupeni kohtupiirkonnas).

Madalama astme või kohalikud kohtud

🔗 **Rahukohus** (*justice de paix / vrederechter*): Belgias on 187 rahukohut (üks igas kantonis).

🔗 **Väärteoasjade kohus** (*tribunal de police / politierechtbank*): Belgias on 15 väärteoasjade kohut (üks igas kohtupiirkonnas, v.a Brüssel, kus on neli väärteoasjade kohut).

Kohtute pädevus

Rahukohus

Rahukohus menetleb nõudeid, mille suurus ei ületa 5000 eurot ning mis ei kuulu mõne teise kohtu ainupädevusse. Rahukohtuniku (*juge de paix / vrederechter*) pädevusse kuuluvad ka vaidlused, mis on seotud üüri, avaliku korra rikkumise, servituudi ja sundvõõrandamisega nõude suurusest olenemata, ning ajutiste meetmete määramine abikaasadevahelistes vaidlustes. Rahukohtuniku otsuse saab **edasi kaevata** esimese astme kohtusse, välja arvatud otsused, mis käsitlevad kuni 2000 euro suuruseid nõudeid.

Väärteoasjade kohus

Väärteoasjade kohus on **kriminaal- ja tsiviilkohus**, mis menetleb kergemaid õigusrikkumisi (*contraventions/overtredingen*) ja süütegusid, mida käsitatakse väärtegudena (*délits contraventionnalisés / wanbedrijven*), eriseaduste (nt maaseadustik (*Code rural / Veldwetboek*) või metsaseadustik (*Code forestier / Boswetboek*)) rikkumisi, liiklusõnnetuses kantud kahju hüvitamise nõudeid ja liikluseeskirjade rikkumisi. Väärteoasjade kohtu otsuse saab **edasi kaevata** esimese astme kohtusse, kui nõude suurus on kuni 1 240 eurot, välja arvatud kohtute seadustikus (*Code judiciaire / Gerechtelijk Wetboek*) loetletud kohtuasjad.

Esimese astme kohus

Esimese astme kohus on pädev lahendama kõiki kohtuasju, mis ei ole seadusega antud muude kohtute pädevusse. Seepärast nimetatakse seda **pädevuseks muudel juhtudel**.

Esimese astme kohtul on neli haru: **tsiviilkohus**, **kriminaalkohus**, **perekonnakohus** ja **noortekohus**. Lisaks sellele loodi 2007. aastal Antwerpeni, Brüsseli, Ida-Flandria, Liège'i ja Hainaut' esimese astme kohtute juurde **täitmiskohtud**.

Tsiviilkohus

Tsiviilkohus (*tribunal civil / burgerlijke rechtbank*) menetleb **isiku õiguslikku seisundit käsitlevaid asju**. Tsiviilkohtu pädevusse kuuluvad ka vaidlused, mille nõue ületab 1 860 eurot, samuti pärimis- ja autoriõigusega seotud vaidlused ning rahukohtuniku otsuste peale esitatud kaebused.

Kriminaalkohus

Kriminaalkohus (*tribunal correctionnel / correctionele rechtbank*) menetleb asju, mis puudutavad **teise astme kuritegusid** (*délits/wanbedrijf*) ja **kergendavate asjaoludega raskeid kuritegusid** (*crime correctionnalisé / gecorrectionaliseerde misdaad*), näiteks kelmus, pettus, tahtmatu tapmine, mürdvargus või röövimine. Ühtlasi saab kriminaalkohtusse edasi kaevata vääртеoasjade kohtu otsuseid.

Kriminaalkohtumenetluse saab algatada kahel viisil: prokuratuuri (*ministère public / openbaar ministerie*) või tsiviilhageja avalduse alusel või esimese astme kohtu eeluurimiskolleegiumi korraldusel, kes teeb eeluurimise (*instruction / gerechtelijk onderzoek*) tulemusel kindlaks, kas süüdistatava suhtes tuleks algatada menetlus kriminaalkohtus.

Eeluurimiskolleegium (*chambre du conseil / raadkamer*) tegeleb eeluurimisega. Eeluurimiskolleegium koosneb ühest esimese astme kohtu kohtunikust, kes uurib, kas asi tuleks saata kriminaalkohtusse või tuleks loobuda süüdistusest süüdistatava vastu (*non lieu / buitenvervolginstelling*). Eeluurimiskolleegium otsustab, kas jätta süüdistatav eelvangistusse kuni üheks kuuks või raskete kuritegude puhul, mida ei saa käsitada teise astme kuriteona, kuni kolmeks kuuks, või ta vabastada (vajaduse korral teatavatel tingimustel).

Eelvangistus (*détention préventive / voorlopige hechtenis*) on julgeolekumeede, mille puhul kuriteo või raske kuriteo toimepanemises kahtlustatav isik hoitakse eelvangistuses kuni kohtumenetluse alguseni. Seda meedet kasutatakse, et vältida võimalust, et kahtlustatav jätab kohtusse ilmumata, paneb vahepeal toime muid õigusrikkumisi, üritab hävitada tõendeid või võtab ühendust teiste isikutega (nt selleks, et mõjutada tunnistajaid või kaassüüdistatavaid). Kahtlustatav, kes mõistetakse lõpuks õigeks või kelle suhtes lõpetatakse kriminaalmenetlus, võib nõuda justiitsministrilt hüvitist alusetult vangistuses viibitud aja eest. Alusetu kinnipidamise eest hüvitise saamiseks (*indemnité en cas de détention inopérante / vergoeding wegens onwerkzame hechtenis*) peab olema täidetud kaks tingimust: kahtlustatav peab olema viibinud vangistuses üle kaheksa päeva ning vahi alla võtmine või kinnipidamine ei tohi olla tingitud tema enda käitumisest. Teise tingimuse täitmist hindab minister väga rangelt.

Eeluurimiskolleegiumi otsuse saab **edasi kaevata** apellatsioonikohtu kriminaalasjade kolleegiumisse (*chambre des mises en accusation / kamer van inbeschuldigingstelling*). Kriminaalasjade kolleegium tegeleb eeluurimisega apellatsioonikohtu tasandil.

Noortekohus

Noortekohtu (*tribunal de la jeunesse / jeugdrechtbank*) moodustavad alaealiste asjade kolleegiumid on pädevad arutama asju, mis käsitlevad ohtu sattunud alaealisi ja alaealisi, kes on toime pannud kriminaalkorras karistatava teo.

Ainult prokuratuur saab otsustada, kas asi tuleks anda noortekohtusse. Erinevalt tsiviilasjadest ei saa neis kohtutes menetlust algatada eraisikud. Alaealise suhtes saab noortekohtus menetluse algatada kahel juhul.

Esiteks, kui alaealine on toime pannud rikkumise, siis edastab politsei tema nime prokuratuurile. Prokuratuur otsustab, kas rikkumine on piisavalt raske, et anda see lahendamiseks noortekohtunikule.

Teiseks, kui alaealise kodune olukord on keeruline, on tal ilmselt juba olnud kokkupuuteid alaealiste komisjoniga (*service d'aide à la jeunesse*). Kui alaealise olukorrale lahendust ei leita, suunab alaealiste komisjon asja edasi vahenduskomisjonile (*commission de médiation*), kes tegeleb noorte eritoetusega.

Vajaduse korral palub vahenduskomisjon prokuratuuril suunata asi noortekohtusse, et saaks võtta asjakohaseid meetmeid.

Perekonnakohus

Kohtute seadustiku artiklite 572bis ja artikli 577 lõike 3 kohaselt kuuluvad **perekonnakohtu** (*tribunal de la famille / familierechtbank*) pädevusse kõik perekonnaga seotud vaidlused.

Vaidlusalusest summast olenemata kuuluvad perekonnakohtu pädevusse järgmised asjad (v.a. erandid):

isiku seisundit ja selle tagajärgi käsitlevad asjad: vaidlused, mis käsitlevad abielu ja sellest tulenevaid kohustusi, abielulahutust ja selle varalisi tagajärgi, vanemate ja lapse vaheliste suhete tuvastamise või vaidlustamise ning perekonnaseisuametnike teatavate otsuste vaidlustamise asjad jne;

seaduslikku koostelu ja selle tagajärgi käsitlevad asjad: koostelupartnerite varaga seotud meetmed, seadusliku koostelu tühistamine jne;

kõik lapsed käsitlevad asjad: vanemliku vastutuse ja/või elukoha kindlaksmääramine, suhtlemisõiguse kindlaksmääramine jne;

kõik ülalpidamiskohustust käsitlevad asjad: endisele abikaasale või vanemale ülalpidamise määramine või selle muutmine, ülalpidamiskohustuse kindlaksmääramine või kohandamine jne;

teatavad peretoetusi käsitlevad asjad: peretoetuste saaja määramine või peretoetuste maksmise vaidlustamine;

kõik perekonna vara käsitlevad asjad: perekonna vara kinkimine, abieluvaraga seotud küsimuste lahendamine, pärandit käsitlevad vaidlused (nt pärandist loobumine) jne;

kõik asjad, mis käsitlevad ajutist elamiskeeldu koduvägivalla korral.

See kohus on ka pädev andma korraldusi ajutiste ja kiireloomuliste meetmete võtmiseks.

Perekonnakohtu pädevusse kuulub ka apellatsioonkaebuste arutamine, mis on esitatud rahukohtunike otsuste peale, mis käsitlevad isikute teovõimet.

Täitmiskohus (*tribunal de l'application des peines / strafuitvoeringsrechtbank*) teeb otsuseid vabaduskaotusliku karistuse saanud isikute õigusliku staatuse kohta väljaspool vanglat. Kohus võib määrata järgmised tingimused: **osaline vangistus** (*détention limitée / beperkte detentie*), **elektroniline järelevalve**, **tingimisi vabastamine** (*libération conditionnelle / voorwaardelijke invrijheidstelling*) ja **ajutine vabastamine** (*mise en liberté provisoire / voorlopige invrijheidstelling*) isiku riigist väljasaatmiseks või tema päritoluriiki tagasipöördumiseks. Nii prokuratuur kui ka süüdimõistetud isik võivad täitmiskohtu otsuse edasi kaevata kassatsioonikohtusse.

Esimese astme kohtu otsuste edasi kaebamine

Kui üks menetluspool või prokuratuur ei ole rahul esimese astme kohtu otsusega (välja arvatud täitmiskohtu otsused), võib ta selle otsuse **edasi kaevata** tingimisel, et tegemist on esimese astme kohtu otsusega, st otsus ei käsitlenud vääртеoasjade kohtu või rahukohtuniku varasema otsuse peale esitatud apellatsioonkaebust. Viimasel juhul arutab asja apellatsioonikohtus, olenemata sellest, kas vaidlustatud otsuse tegi tsiviil-, kriminaal- või noortekohus.

Töökohus (*tribunal de l'application des peines / strafuitvoeringsrechtbank*) teeb otsuseid vabaduskaotusliku karistuse saanud isikute õigusliku staatuse kohta väljaspool vanglat. Kohus võib määrata järgmised tingimused: **osaline vangistus** (*détention limitée / beperkte detentie*), **elektroniline järelevalve**, **tingimisi vabastamine** (*libération conditionnelle / voorwaardelijke invrijheidstelling*) ja **ajutine vabastamine** (*mise en liberté provisoire / voorlopige invrijheidstelling*) isiku riigist väljasaatmiseks või tema päritoluriiki tagasipöördumiseks. Nii prokuratuur kui ka süüdimõistetud isik võivad täitmiskohtu otsuse edasi kaevata kassatsioonikohtusse.

Töökohus (*tribunal de l'application des peines / strafuitvoeringsrechtbank*) teeb otsuseid vabaduskaotusliku karistuse saanud isikute õigusliku staatuse kohta väljaspool vanglat. Kohus võib määrata järgmised tingimused: **osaline vangistus** (*détention limitée / beperkte detentie*), **elektroniline järelevalve**, **tingimisi vabastamine** (*libération conditionnelle / voorwaardelijke invrijheidstelling*) ja **ajutine vabastamine** (*mise en liberté provisoire / voorlopige invrijheidstelling*) isiku riigist väljasaatmiseks või tema päritoluriiki tagasipöördumiseks. Nii prokuratuur kui ka süüdimõistetud isik võivad täitmiskohtu otsuse edasi kaevata kassatsioonikohtusse.

Töökohus (*tribunal de l'application des peines / strafuitvoeringsrechtbank*) teeb otsuseid vabaduskaotusliku karistuse saanud isikute õigusliku staatuse kohta väljaspool vanglat. Kohus võib määrata järgmised tingimused: **osaline vangistus** (*détention limitée / beperkte detentie*), **elektroniline järelevalve**, **tingimisi vabastamine** (*libération conditionnelle / voorwaardelijke invrijheidstelling*) ja **ajutine vabastamine** (*mise en liberté provisoire / voorlopige invrijheidstelling*) isiku riigist väljasaatmiseks või tema päritoluriiki tagasipöördumiseks. Nii prokuratuur kui ka süüdimõistetud isik võivad täitmiskohtu otsuse edasi kaevata kassatsioonikohtusse.

Pool, kes ei nõustu töökohtu otsusega, saab selle **edasi kaevata** kõrgemasse töökohtusse.

Kaubanduskohus

Kaubanduskohtu pädevusse kuuluvad ettevõtjatevahelised vaidlused nõude suurusest olenemata.

Ka üksikisikud saavad esitada kaubanduskohtusse hagi ettevõtjate vastu.

Kaubanduskohus lahendab ettevõtjate, st füüsilisest isikust ettevõtjate (kauplejad, vabade elukutsete esindajad ja juhid), juriidiliste isikute (äriühingud, ühendused ja sihtasutused) ning organisatsioonide, mis ei ole juriidilised isikud, vahelisi vaidlusi. Vaidlus ei tohi kuuluda teiste kohtute eripädevusse ning füüsiliste isikute puhul ei tohi olla tegemist toiminguga, mis selgelt ei ole seotud nende äritegevusega.

Kaubanduskohus koosneb ühest või mitmest kolleegiumist. Iga kolleegium koosneb kutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast. Kohtukaasistujateks ei ole mitte kutselised kohtunikud, vaid ettevõtjad, äriühingute juhid, raamatupidajad, audiitorid jne. Nad abistavad kutselist kohtunikku, jagades oma kogemusi ettevõtlusest.

Teatud juhtudel annab prokuratuur asja kaubanduskohtusse. Sellisel juhul esindab teda kuninga prokurör, üks või mitu prokuröri esimest asetäitjat või üks või mitu prokuröri asetäitjat.

Kui pool soovib kaubanduskohtu otsuse vaidlustada, esitab ta apellatsioonikohtule **apellatsioonkaebuse**. Vaidlustatud otsus peab siiski olema esimese astme kohtu otsus.

Apellatsioonikohtud ja kõrgemad töökohtud

Apellatsioonikohus koosneb mitmest kolleegiumist.

Tsiviilkolleegium (*chambres civiles / burgerlijke kamers*) arutab esimese astme kohtu tsiviilkolleegiumi või kaubanduskohtu otsuste peale esitatud kaebusi.

Kriminaalkolleegium (*chambres correctionnelles / correctionele kamers*) arutab esimese astme kriminaalkohtu otsuste peale esitatud kaebusi.

Alaealiste asjade kolleegium (*chambres de la jeunesse / kamers in jeugdzaken*) arutab esimese astme noortekohtu otsuste peale esitatud kaebusi.

Kriminaalasjade kolleegium (*chambre des mises en accusation / kamer van inbeschuldigingstelling*) tegeleb eeluurimisega ja arutab esimese astme eeluurimiskolleegiumi otsuste peale esitatud kaebusi. Samuti suunab kriminaalasjade kolleegium kahtlustatava vande kohtusse, kui teda kahtlustatakse raske kuriteo või meediasüüteo või poliitilise süüteo toimepanemises.

Nii nagu töökohtu kolleegiumid koosnevad ka **kõrgema töökohtu** kolleegiumid kutselisest kohtunikust ja kahest kuni neljast kohtukaasistujast. Kõrgem töökohus arutab töökohtu otsuste peale esitatud kaebusi.

Vandekohus

Ranked kuriteod

Kui isikut **süüdistatakse raskes kuriteos** (*crime/misdaad*), millega seoses ei saa võtta või ei ole võetud arvesse kergendavaid asjaolusid, kutsutakse ta vande kohtusse, kus tema üle mõistavad kohut **vandekohtunikud**.

Vandekohtu eesistuja on kutseline kohtunik, keda aitavad kaks kohtunikku, kes on samuti kutselised kohtunikud. Kohtunikud ei tee otsust süüdistatava süü või süütuse kohta. Vandekohtunikud on need, kes teevad otsuse süüdistatava süü kohta. **Vandekohtunikud** valitakse elanikkonna hulgast loosiga.

Vandekohtunikuks võib kutsuda iga 28–65-aastase Belgia kodaniku, kellel on õigus vabalt teostada oma tsiviil- ja poliitilisi õigusi, kes on kirjaoskaja ning ei ole toime pannud süütegu, mille eest karistatakse rohkem kui nelja kuu pikkuse vangistusega või üle 60 tunni pikkuse üldkasuliku tööga.

Vandekohtumenetlus algab süüdistusakti ettelugemisega. Selles aktis esitatakse kokkuvõtlikult eeluurimise käigus kogutud peamised elemendid. Seejärel kuulatakse ära tunnistajad ja eeluurimisega seotud isikud. Istungi eesmärk on võimaldada vandekohtunikel, kes ei ole kohtuasja toimikuga tutvunud, kujundada välja oma arvamus. Seejärel esitab prokurör süüdistuskõne, võtavad sõna tsiviilhagejad ning kaitsja esitab oma kaitseskõne. Ära kuulatakse ka süüdistatav. Ta vastab kohtu eesistuja küsimustele, selgitab asjaolusid ja võib kinnitada oma süütust. Menetluse lõpus lähevad **kaksteist vandekohtunikku** kinniste uste taha nõu pidama. Nad **peavad tegema otsuse süüdistatava süü või süütuse kohta**. Nad langetavad otsuse hääletamise teel ning nende otsus võib olla nüansseeritud. Näiteks võivad nad süüdistatava süüdi mõista, võttes arvesse kergendavate asjaolude olemasolu. Kui süüdistatav mõistetakse süüdi, otsustavad määratava karistuse kutselised kohtunikud ja vandekohtunikud üheskoos. Selline otsus võetakse vastu absoluutse häälteenamusega. Süüdistatava süüilisust käsitlev otsus peab olema põhjendatud.

Vandekohtu otsust ei saa põhimõtteliselt edasi kaevata (*appel / hoger beroep*). Samas võib süüdimõistetu, tsiviilhageja või prokuratuur esitada kassatsioonikaebuse **kassatsioonikohtusse** (*pourvoi en cassation / cassatieberoep*). Kui kassatsioonikohus tühistab süüdimõistva otsuse, saadetakse kohtuasi teise vandekohtusse, mis peab uuesti otsuse langetama.

Meediasüüteod ja poliitilised süüteod

Meediasüüteoga (*délit de presse / drukpersmisdrijf*) on tegemist siis, kui kuritegelikke ideid väljendatakse tekstides, mida levitatakse tehnilise protsessi abil paljudes eksemplarides. Poliitiline süütegu (*délit politique / politiek misdrijf*) on õigusrikkumine, mis sooritatakse poliitilistel põhjustel ja eesmärkidel. Meediasüütegudega ja poliitiliste süütegudega seotud asju menetleb vandekohus, v.a rassismi või ksenofoobiaga seotud meediasüüteod.

Kassatsioonikohus

Kassatsioonikohtu ülesanne on **tagada, et kohtud järgiksid seadust**. Kassatsioonikohtu pädevus hõlmab kogu riiki. Kassatsioonikohus ei otsusta faktiliste asjaolude, vaid üksnes õiguslike asjaolude üle. Kassatsioonikohtule saab esitada kassatsioonikaebuse üksnes **õigusküsimustes**, st põhjendusel, et rikutud on õigust või üldist õiguspõhimõtet. Kassatsioonikaebuse saab esitada üksnes viimase astme kohtu otsuse peale, st sellise otsuse peale, mille peale ei ole enam võimalik appellatsioonkaebust esitada.

Kassatsioonikohtu koosseisu kuuluvad esimene eesistuja, eesistuja, kolleegiumide eesistujad ja tavalised kohtunikud. Prokuratuuri esindab kassatsioonikohtus peaprokurör või kohtujurist. Kassatsioonikohus koosneb **kolmest kolleegiumist**: esimene kolleegium menetleb tsiviil-, kaubandus-, maksu- ja distsiplinaarasju, teine kolleegium arutab kriminaalasju ning kolmas kolleegium tööõiguse ja sotsiaalkindlustusõiguse asju. Iga kolleegium koosneb ühest prantsuskeelsest ja ühest hollandikeelsest osakonnast. Iga osakonna istungil osaleb tavaliselt viis kohtunikku.

Enne otsuse väljakuulutamist kuulab kassatsioonikohus ära **prokuröri** arvamuse. Kassatsioonikohus võib otsustada jätta kassatsioonikaebuse rahuldamata. Kui ta esitatud väidetega ei nõustu, jätab ta kassatsioonikaebus rahuldamata ning vaidlustatud kohtuotsus muutub lõplikuks. Kui kassatsioonikohus leiab, et vaidlustatud kohtuotsuses on tõepoolest õigusküsimuses eksitud, tühistab ta kohtuotsuse tervikuna või osaliselt ning võib selle tagasi saata. Kui kassatsioonikohus leiab, et kohtuasi tuleb uuesti sisuliselt läbi vaadata, saadetakse asi tagasi mõnda teise vaidlustatud otsuse teinud kohtuga sama astme kohtusse. Kohtuasja ei saadeta kunagi läbivaatamiseks samasse kohtusse.

Märkus

Tuleb märkida, et lisaks tsiviilkohtutele arutavad tsiviilhagisid (peamiselt kahju hüvitamise nõudes), mille on kriminaalmenetluses esitanud kahju hüvitamist nõudev pool, st kriminaalkuriteo ohver selle mõiste kõige laiemas tähenduses, ka appellatsioonikohtu kriminaalkolleegiumid, vandekohtud, esimese astme kohtu kriminaalkolleegiumid (kriminaalkohus) ja väärtetasjades kohus (kriminaalmenetluses).

Õigusandmebaasid

Lisateave Belgia kohtute kohta on kättesaadav [Belgia kohtusüsteemi portaal](#)is.

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

Seotud lingid

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Bulgaaria

Käesoleval lehel esitatakse teave Bulgaaria kohtusüsteemi kohta.

Õiguskorraldus – kohtusüsteem

Esimese astme kohtud tsiviil- ja kriminaalasjades

Rajoonikohtud

Peamine esimese astme kohus on rajoonikohus. Seal vaadatakse läbi kõiki asju, välja arvatud neid, mis on seadusega määratud teistele kohtutele. Seal vaadatakse läbi tsiviil-, kriminaal- ja haldusasju. Rajoonikohtu otsuse saab edasi kaevata vastavasse regionaalsesse kohtusse.

Rajoonikohus koosneb kohtunikest ja seda juhib eesistuja.

Regionaalsed kohtud

Tegutsedes **esimese astme kohtuna**, vaatab regionaalne kohus läbi järgmisi asju:

tsiviilasjad – põlvnemise kindlakstegemine, lapsendamissuhte lõpetamine, isiku tunnistamine õiguslikult piiratud teovõimega isikuks või sellise piiratud teovõime tühistamine; hagid vara omandiõiguse või asjaõiguse tuvastamiseks, kui nõude väärtus on suurem kui 50 000 BGN; tsiviil- või kaubandusvaidlused, mille summa ületab 25 000 BGN (välja arvatud elatisnõuded, tööõigusest tulenevad nõuded või lubamatute kulude sissenõudmine); äriühingute lubamatu, tühise või ebaõige registreerimise tuvastamise hagid, mille kohta on seadusega ette nähtud, et esialgne pädevus on regionaalsetel kohtutel; vaidlused, mida muude seaduste alusel peab arutama regionaalne kohus;

kriminaalasjad – asjad, mis on seotud kuritegudega vastavalt karistusseadustiku artiklitele 95–110, 115, 116, 118, 119, 123, 124, artikli 131 lõike 2 punktidele 1 ja 2, artiklile 142, artikli 149 lõikele 5, artikli 152 lõikele 4, artiklitele 196a, 199, 203, artikli 206 lõikele 4, artikli 212 lõikele 5, artikli 213a lõigetele 3 ja 4, artikli 214 lõikele 2, artiklitele 219, 224, 225b, 225c, 242, 243–246, 248–250, 252–260, 277a–278e, 282–283b, 287a, 301–307a, 319a–319f, artikli 330 lõigetele 2 ja 3, artiklitele 333, 334, 340–342, artikli 343 lõike 1 punktile c, lõike 3 punktile b ja lõikele 4, artikli 349 lõigetele 2 ja 3, artikli 350 lõikele 2, artikli 354a lõigetele 1 ja 2, artiklitele 354b, 356f–356i, 357–360 ja 407–419a, välja arvatud karistusseadustiku artikli 411a alusel kriminaalasjade erikohtu pädevusse kuuluvad kohtuasjad.

Sofias on loodud linnakohus, millel on regionaalse kohtu volitused. Sofia linnakohus tegeleb esimese astme kohtuna üldkuritegudega, mille on toime pannud puutumatust omavad isikud või ministrite nõukogu liikmed.

Regionaalsed kohtud asuvad piirkonnakeskustes. Iga regionaalse kohtu tööpiirkonnas on üks või mitu rajoonikohtu.

Teise astme kohtud tsiviil- ja kriminaalasjades

Teise astme kohtuna tegutsevad regionaalsed kohtud vaatavad läbi rajoonikohtu kohtuasjades vaidlustatud toiminguid, samuti muid neile seadusega määratud asju.

Teise astme kohtuna tegutsevad apellatsioonikohtud vaatavad läbi regionaalse kohtu kohtuasjades vaidlustatud toiminguid, samuti muid neile seadusega määratud kohtuasju.

Kolmanda astme kohtud tsiviil- ja kriminaalasjades

 Kõrgeim kassatsioonikohus on kõrgeim kohtuaste kriminaal- ja tsiviilasjades. Selle pädevus hõlmab kogu Bulgaaria Vabariigi territooriumi.

Kohtute andmebaasid

Igal Bulgaaria kohtul on veebisait, mis vastab kodanike, juriidiliste isikute ja haldusasutuste vajadustele. Need veebisaidid pakuvad teavet kohtute ülesehituse ja tegevuse kohta, samuti teavet menetluses olevate ja juba lõpetatud kohtuasjade kohta.

Vastava andmebaasi nimi ja URL

 Kõrgema justiitsnõukogu (Висшия съдебен съвет) veebisaidil on esitatud Bulgaaria kohtute üksikasjalik nimekiri koos nende aadresside ja veebisaitidega (ainult bulgaaria keeles).

Viimati uuendatud: 29/06/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Tšehhi

Tšehhi Vabariigi kohtustruktuur koosneb 89 piirkondlikust kohtust, kaheksast maakonnakohtust ja Tšehhi Vabariigi kõrgeimast kohtust.

Üldkohtud – sissejuhatus

Kohtualluvus tsiviilasjades

Tsiviilasju lahendavad piirkondlikud kohtud, maakonnakohtud, kõrgemad kohtud ja Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus.

Esimese astme kohtud

Piirkondlikud kohtud arutavad vaidlusi ja muid õigusküsimusi tsiviil-, töö-, perekonna ja äriõiguslikes asjades siis, kui ühelgi muul kohtul ei ole seaduse kohaselt sisulist pädevust nimetatud asjades.

Muid küsimusi, mis ei ole eraviisilise iseloomuga (nt vahekohtunike määramine ja ametist vabastamine, vahekohtu otsuse tühistamine jne), peavad piirkondlikud kohtud arutama ja otsustama tsiviilkohtumenetluses, kui seadus seda ette näeb.

Piirkondliku kohtu pädevusse kuuluvaid asju arutab tavaliselt ainuisikuliselt otsustav kohtunik.

Kui seaduses on nii ette nähtud, arutab töö- ja muid küsimusi kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast koosnev kolleegium.

Tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 9 lõikes 2 ja § 9a nimetatud juhtudel ja vaidluste puhul on esimese astme kohtuks maakonnakohtus.

Maakonnakohtus kui esimese astme kohtus toimivas menetluses arutab ja võtab otsuse vastu üks kohtunik; kolleegiumi eesistujast ja kahest kohtunikust koosnev kolleegium arutab ja teeb otsuseid esimese astme menetluses, kui seadus seda ette näeb.

Kõrgeim kohus teeb esimeses astmes otsuse rahvusvahelise eraõiguse seaduse nr 91/2012 § 51 alusel. Neil asjaoludel tunnistab kõrgeim kohus välisriikide kohtute lõplikke otsuseid.

Kõrgeim kohus peab istungeid kolleegiumi või suurkojana.

Teise astme kohus

Kui esimeses astmes arutab asja piirkondlik kohus, on apellatsioonikohtuks (teise astme kohtuks) maakonnakohtus.

Kui esimeses astmes arutab asja maakonnakohtus, on apellatsioonikohtuks kõrgem kohus.

Kõrgem kohus arutab asju kolleegiumina, mis koosneb eesistujast ja kahest kohtunikust, kui puuduvad vastupidised erisätted.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Tšehhi Vabariigi õigusaktid leiate [Tšehhi Vabariigi valitsuse ametlikust portaalist](#).

Kas juurdepääs õigusvaldkonna andmebaasile on tasuta?

Jah, ainult see portaal pakub õigusakte tasuta.

Kohtualluvus kriminaalasjades

Kriminaalasju lahendavad piirkondlikud kohtud, maakonnakohtud, kõrgemad kohtud ja Tšehhi Vabariigi kõrgeim kohus.

Esimese astme kohtud

Kui seaduses nr 141/1961 kriminaalmenetluse kohta ei ole sätestatud teisiti, arutab kriminaalasja esimeses astmes piirkondlik kohus.

Kriminaalasja lahendab kohtunike kolleegium või üks kohtunik; kolleegiumi esimees või üheliikmeline kohtukoosseis otsustab üksinda ainult juhul, kui see on seaduses sõnaselgelt ette nähtud. Piirkondliku kohtu kolleegiumid koosnevad eesistujast ja kahest kohtukaasistujast. Kolleegiumi eesistuja või kohtunik võib tegutseda ainukohtunikuna. Kolleegiumi eesistujaks võib olla ainult kohtunik.

Maakonnakohtud arutavad esimese astme menetluses kriminaalasju, mille eest on seadusega ette nähtud vähemalt viieaastane vangistus või mille puhul võib kohaldada erandlikku karistust. Ka kriminaalmenetluse seaduse § 17 lõikes 1 nimetatud kuritegude puhul, isegi kui vangistuse alammäär on madalam, on esimese astme kohtuks maakonnakohus.

Maakonnakohtud tegutsevad kolleegiumidena. Üheliikmeline kohtukoosseis teeb otsuseid kohtumenetlust käsitlevates seadustes sätestatud juhtudel.

Maakonnakohtu kolleegiumide koosseis on järgmine:

esimeses astme kriminaalasja lahendamisel kolleegiumi esimees ja kaks kohtukaasistujat;

muudel juhtudel kohtu eesistuja ja kaks kohtunikku.

Kolleegiumi eesistuja või kohtunik võib tegutseda ainukohtunikuna. Kolleegiumi eesistujaks võib olla ainult kohtunik.

Teise astme kohus

Piirkondliku kohtu otsuse peale esitatud apellatsioonkaebuse lahendab kõrgem maakonnakohus. Esimeses astmes tehtud maakonnakohtu otsuse peale esitatud apellatsioonkaebuse lahendab kõrgem kohus.

Kõrgem kohus peab istungeid kolleegiumina, mis koosneb eesistujast ja kahest kohtunikust, kui puuduvad vastupidised erisätted.

Kohtualluvus haldusajades

Kohtusüsteemi roll haldusajades on kaitsta füüsiliste ja juriidiliste isikute subjektiivseid õigusi avaliku õiguse kohaselt.

Seda ülesannet täidavad **halduskohtud**. Tegemist on erikolleegiumidega maakonnakohtute süsteemis, mis toimivad esimese astme kohtutena.

Halduskohtute koosseis on järgmine: maakonnakohtu eesistuja, eesistuja asetäitjad ja kohtunikud. Kohtuasja arutab kolmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Halduskohtud teevad otsuseid järgmistes küsimustes:

kaebused haldusotsuste peale, mille on välja andnud täitevorgan, kohaliku või piirkondliku omavalitsuse organ, füüsiline või juriidiline isik või muu organ, kes on volitatud otsustama füüsiliste ja juriidiliste isikute õiguste ja kohustuste üle avalikus halduses (edaspidi „haldusorgan”);

kaitse haldusorgani tegevusetuse eest;

kaitse haldusorgani ebaseadusliku sekkumise eest;

hagid kohtualluvuse küsimustes;

valimis- ja kohalike või piirkondlike rahvahääletustega seotud küsimused;

erakondade ja poliitiliste liikumistega seotud küsimused;

seadusega vastuolus oleva üldmeetme või selle osa kehtetuks tunnistamine;

kohtunike, kohtuametnike, prokuröride ja kohtutäituritega seotud distsiplinaarküsimused;

teatud kutsealase käitumise reeglitega seotud küsimused.

Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus on viimase astme halduskohus ja selle koosseisu kuuluvad kõrgeima halduskohtu eesistuja, eesistuja asetäitjad ja kohtunikud. Kohtuasja arutab tavaliselt kolmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Lisaks apellatsioonkaebuste arutamisele otsustab kõrgeim halduskohus erakonna või poliitilise liikumise lõpetamise, nende tegevuse peatamise või jätkamise, kohtualluvuse küsimuste ning üldmeetme või selle osa tühistamise üle. Kõrgeima halduskohtu täiendav sisuline pädevus on sätestatud konkreetsetes seadustes.

Lisateave veebisaidil [Euroopa justiitsatlas tsiviilajades – Tšehhi Vabariigi kohtusüsteem](#).

Lisateavet leiate järgmiselt veebisaidilt: [Nejvyšší správní soud](#) (Tšehhi Vabariigi kõrgeim halduskohus).

Seotud lingid

[Kohtusüsteem](#)

Viimati uuendatud: 09/11/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumentis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Taani

Selles osas esitatakse teave üldkohtute korralduse kohta Taanis.

Üldkohtud – sissejuhatus

Ülemkohus (Højesteret)

Ülemkohus on Taani viimase astme kohus ning asub Kopenhaagenis. Kohus vaatab läbi kohtuotsuseid ja määrusi, mille on esitanud:

Ida-Taani ringkonnakohus;

Lääne-Taani ringkonnakohus ning

Kopenhaageni merendus- ja kaubanduskohus.

Ülemkohus arutab nii tsiviil- kui ka kriminaalasju ning on viimase astme apellatsioonikohtuks (kolmas aste) pärand- ja abieluvara, pankrotti, täitmisele pööramist ja maa kinnistamist käsitlevate kohtuasjade puhul.

Ülemkohus ei käsitle süü- või süütuseküsimust kriminaalasjades. Ülemkohtusse võib edasikaebuse (kolmas aste) esitada ainult erandkorras (vt altpoolt).

Ülemkohtu koosseisus ei ole kohtukaasistujaid.

Ida-Taani ringkonnakohus (Østre Landsret) ja Lääne-Taani ringkonnakohus (Vestre Landsret)

Taanis on **kaks ringkonnakohut** – Lääne-Taani ringkonnakohus ja Ida-Taani ringkonnakohus. Ringkonnakohtud käsitlevad esimese astme kohtute otsuse peale esitatud edasikaebusi.

Tsiviil- ja kriminaalasju arutatakse esimese astme kohtus. Teatud tingimustel võib tsiviiliasja suunata edasi ringkonnakohtusse.

Esimese astme kohtud (Byretterne)

Esimese astme kohtud käsitlevad tsiviil- ja kriminaalasju ning tingimisi karistamise ja pankrotiga seotud kohtuasju. Ka tõestamistoimingud kuuluvad esimese astme kohtute pädevusse. Mõned esimese astme kohtud jätkavad maa kinnistamist oma teatavates tööpiirkondades, kuni selle võtab üle maa kinnistamise kohus.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lisateabe saamiseks palume tutvuda [Taani kohtusüsteemi ülesehitust käsitleva skeemiga](#).

Viimati uuendatud: 05/05/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Saksamaa

Selles osas antakse ülevaade üldkohtute korraldusest Saksamaal.

Üldkohtud – sissejuhatus

Kohtualluvus tsiviilasjades

Kohalikud kohtud (*Amtsgerichte*) arutavad esimese astme kohtuna tsiviilasju – peamiselt neid, milles nõude väärtus on kuni 5000 eurot. Mõningaid asju, näiteks üüri vaidlusi ning perekonna- ja ülalpidamisküsimusi, lahendavad nad ka nõude väärtusest sõltumata.

Kohalikus kohtus arutab kohtuasja üks kohtunik.

Piirkonnakohtud (*Landgerichte*) arutavad esimese astme kohtuna kõiki tsiviilasju, mis ei kuulu kohalike kohtute pädevusse. Need on tavaliselt vaidlused, mille puhul nõude väärtus ületab 5000 eurot.

Üldreeglina lahendab ka piirkonnakohtus kohtuasja üks kohtunik. Keerukamaid ja põhimõttelise tähtsusega kohtuasju otsustab kolmest elukutselisest kohtunikust koosnev kolleegium.

Piirkonnakohtud käsitlevad **teise astme** kohtuna kohalike kohtute poolt tsiviilasjades tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi. Apellatsioonkaebusi arutab tavaliselt kolmest kohtunikust koosnev kolleegium.

Piirkonnakohtute juurde võib moodustada **kaubandusajade kolleegiume**. Need lahendavad kaubandusvaidlusi esimeses ja teises astmes.

Kaubanduskolleegiumi koosseisu kuuluvad üks kohtunik (eesistuja) ja kaks ärivaldkonna inimest (kaasistujad).

Liidumaade kõrgeimad üldkohtud (*Oberlandesgerichte*) on tavaliselt teise astme kohtud. Tsiviilasjades vaatavad nad läbi piirkonnakohtute otsuste ja kohalike kohtute perekonnaasjades tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi.

Liidumaade kõrgeimate üldkohtute kolleegiumid (*Senate*) koosnevad tavaliselt kolmest elukutselisest kohtunikust. Tsiviilasju, mis ei ole eriti keerukad ega põhimõttelise tähendusega, võib anda menetlemiseks ka ühele kohtunikule.

Kõrgeim üldkohus on **Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus** (*Bundesgerichtshof*), mis on viimase instantsi kohus, kus vaadatakse läbi üksnes kassatsioonkaebusi. Saksamaa Liitvabariigi kõrgeima üldkohtu kolleegiumid koosnevad viiest elukutselisest kohtunikust.

Kohtualluvus kriminaalasjades

Esimese astme kohtud

Kohtute pädevus kriminaalasjades on sätestatud **kohtute seaduses** (*Gerichtsverfassungsgesetz*) (edaspidi GVG). Kriminaalasju menetleb esimese astme kohtuna kohalik kohus, kui ei ole sätestatud, et kohtuvaidlus kuulub piirkonnakohtu või liidumaa kõrgeima üldkohtu pädevusse (GVG § 24 lõike 1 punktid 1–3). Kriminaalkohtu kohtunik teeb süüteo kohta otsuse (GVG § 25), kui:

asja aluseks on erasüüdistus

või eeldatav karistus ei ületa kahte aastat vangistust.

Kõigil ülejäänud juhtudel langetab otsuse kaasistujatega kohus (*Schöffengericht*) (GVG § 28), mis koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kaasistujast.

See kohus menetleb keskmise raskusastmega kuritegusid, mis on kohaliku kohtu pädevuses (GVG § 24 lõige 1), kui neid ei ole antud menetlemiseks kriminaalkohtu kohtunikule (GVG § 25). Need on kohtuasjad, mille puhul on karistuseks kahe kuni nelja aasta pikkune vangistus. Kohut võib prokuratuuri taotlusel laiendada (GVG § 29 lõige 2), kui prokuratuur ja kohus leiavad, et kohtuasja ulatuse tõttu on vaja kaasata teine kohtunik.

Piirkonnakohtu pädevust reguleerib GVG § 74 lõige 1. Selles on sätestatud, et piirkonnakohtus tegeleb kõigi kuritegudega, mis ei kuulu kohaliku kohtu või liidumaa kõrgeima üldkohtu pädevusse, s.o juhul, kui teo eest ette nähtud pikem vanglakaristus.

Saksamaa karistusseadustik (*Strafgesetzbuch*) eristab väärtegu (*Vergehen*) ja kuritegu (*Verbrechen*). Kuritegu on tegu, mille on eest seadusega ette nähtud vähemalt üheaastane vangistus. Kuriteod on seetõttu väärtegudest tõsisemad.

Piirkonnakohtu pädevusse kuuluvad kõik kuriteod, mille puhul eeldatav karistus ületab nelja-aastast vangistust (GVG § 74 lõige 1, teise lause esimene osa).

Selline pädevus kehtib ka juhul, kui prokuratuur otsustab esitada asja selle erilise tähtsuse tõttu piirkonnakohtule, ehkki tavaliselt kuulub see kohaliku kohtu pädevusse.

Piirkonnakohtus arutab kriminaalasja esimeses astmes suur kriminaalkolleegium (*Große Strafkammer*), mis koosneb üldjuhul kolmest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast. GVG § 76 lõike 2 kohaselt võib suur kriminaalkolleegium menetluse avamisel või istungi kuupäeva kindlaksmääramisel otsustada, et asja arutavad ainult kaks kohtunikku ja kaks kaasistujat.

Liidumaa kõrgeima üldkohtu pädevusse kuuluvad esimeses astmes GVG § 120 lõigetes 1 ja 2 loetletud kuriteod, millest enamik on kuriteod Saksamaa Liitvabariigi julgeoleku või püsijäämise vastu. Saksamaa Liitvabariigi kõrgeima üldkohtu kriminaalkolleegium (*Strafsenat*) võib koosneda viiest kohtunikust, kellest üks on eesistuja. Siiski võib kriminaalkolleegium menetluse alguses vastu võtta otsuse, et asja arutavad kolm elukutselist kohtunikku, kellest üks on eesistuja, kui kohtuasja maht või keerukus ei nõua kahe täiendava kohtuniku kaasamist (GVG § 122 lõike 2 esimene ja teine lause).

Edasikaebamine

Apellatsioonkaebusi kohaliku kohtu otsuste peale (kriminaalmenetluse seadustiku [*Strafprozessordnung*, StPO] § 312) arutab **piirkonnakohtus**, kusjuures edasikaebuse vaatatakse läbi väike kriminaalkolleegium (*Kleine Strafkammer*) (GVG § 76 lõige 1), mis koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kaasistujast. Kui tegemist on apellatsioonkaebusega otsuse peale, mille on teinud laiendatud (kaasistujatega) kohtukoosseis, kaasatakse teine elukutseline kohtunik (GVG § 76 lõige 6). Lisaks on StPO § 335 alusel võimalik kohtuotsuse peale tavalises korras edasi kaebamise asemel esitada kassatsioonkaebus, tuginedes selle vastuolule õigusnormiga (nn kaebeinstantsist ülehüppamine (*Sprungrevision*)).

Kassatsioonkaebuse ehk kaebuse üksnes õigusküsimustes (*Revision*) saab esitada mis tahes esimese astme kohtuotsuse või liidumaa kõrgeima kohtu otsuse suhtes (StPO § 333). Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus on kassatsioonikohtus (*Revisionsinstanz*) liidumaa kõrgeima kohtu ja apellatsioonikohtu suurte kriminaalkolleegiumide kõigi otsuste suhtes (§ 135(1) GVG). Saksamaa Liitvabariigi kõrgeima üldkohtu kolleegiumides lahendavad kassatsioonkaebusi viis elukutselist kohtunikku, kaasa arvatud eesistuja. Piirkonnakohtu (muude) otsuste suhtes esitatud kassatsioonkaebuste kohta langetab otsuse liidumaa kõrgeim kohus.

Seotud lingid

Saksamaa Liitvabariigi kõrgeim üldkohus

Viimati uuendatud: 14/05/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Eesti

Sellel lehel esitatakse teave üldkohtute korralduse kohta Eestis.

Üldkohtud – sissejuhatus

Esimese astme üldkohtud on **maakohtud**, mis arutavad esimese astmena kõiki tsiviil-, kriminaal- ja väärteoasju ning teevad muid toiminguid, mis on seadusega antud nende pädevusse. Menetlust maakohtus reguleerivad tsiviilasjades tsiviilkohtumenetluse seadustik, kriminaalasjades kriminaalmenetluse seadustik ning väärteoasjades väärteomenetluse seadustik.

Maakohtute otsuseid ja määrusi vaadatakse nende peale esitatud kaebuste alusel läbi teise astme kohtutena **ringkonnakohtud**. Menetlust ringkonnakohtus reguleerivad samad seadused mis esimese astme kohtutes.

Esimese astme kohtud

Eestis on neli maakohut. Maakohtud jagunevad kohtumajadeks.

Maakohtud:

Harju Maakohus:

Tallinna kohtumaja

Viru Maakohus:

Jõhvi kohtumaja

Narva kohtumaja

Rakvere kohtumaja

Pämu Maakohus:

Pärnu kohtumaja

Haapsalu kohtumaja

Kuressaare kohtumaja

Rapla kohtumaja

Paide kohtumaja

Pärnu Maakohu alla kuulub maksekäsuosakond, kus menetletakse maksekäsu kiirmenetluse avalusi.

Tartu Maakohus:

Tartu kohtumaja

Jõgeva kohtumaja

Viljandi kohtumaja

Valga kohtumaja

Võru kohtumaja

Tartu Maakohu alla kuulub registri- ja kinnistusosakond. Kinnistusosakond peab kinnistusraamatut ja laevakinnistusraamatut. Registriosakond peab äriregistrit, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrit ning kommertsandiregistrit.

Teise astme kohtud

Eestis on kaks ringkonnakohtu.

Ringkonnakohtud:

Tallinna Ringkonnakohtus

Tartu Ringkonnakohtus

Õigusvaldkonna andmebaasid

Kohtute kontaktandmed on kättesaadavad **kohtute veebilehel**. Juurdepääs kontaktandmetele on tasuta.

Viimati uuendatud: 16/05/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Iirimaa

Sellel lehel esitatakse teave üldkohtute korralduse kohta Iirimaa.

Üldkohtud

Iirimaa kohtusüsteemi alused on sätestatud 1922. aasta põhiseaduses, millega nähti ette uute kohtute loomine, et asendada nendega Briti ülemvõimu ajal väljakujunenud kohtud. 1924. aastal loodi uued kohtud 1924. aasta kohtute seaduse alusel, millega rajati kohtusüsteemi õiguslik alus.

Praegused kohtud loodi 1961. aasta seadusega, mis käsitleb kohtute loomist ja koosseisu (*Courts (Establishment and Constitution) Act 1961*), vastavalt Iiri rahva 1937. aastal vastu võetud põhiseaduse artiklile 34. Apellatsioonikohus loodi pärast 2013. aasta referendumi 29. oktoobril 2014.

Põhiseaduse artiklid 34–37 käsitlevad õigusemõistmist üldiselt. Artikli 34 lõikes 1 sätestatakse, et „õigust mõistavad seaduse alusel loodud kohtud“.

Põhiseaduse kohaselt koosneb kohtusüsteem kõrgeima astme appellatsioonikohtust, milleks on kõrgeim kohus, millel on täielik pädevus kõigis kriminaal- ja tsiviilasjades, ning esimese astme kohtutest, mis hõlmavad kõrget kohtu, millel on täielik pädevus kõigis kriminaal- ja tsiviilasjades, ning piiratud kohtualluvusega kohtuid, milleks on piirkondlikul tasandil organiseeritud regionaalne kohus ja piirkondlik kohus.

Tsiviilkohtud

Kõrgeim kohus

 Kõrgeima kohtu pädevuses appellatsioonikohtuna tehti olulisi muudatusi, kui 28. oktoobril 2014 jõustus põhiseaduse kolmekümne kolmas muudatus, millega loodi appellatsioonikohus. Kõrgeimal kohtul on alates loomise päevast appellatsioonikohtu pädevus:

- alates appellatsioonikohtu otsusest, kui kõrgeim kohus on veendunud, et otsus hõlmab üldist avalikku huvi pakkuvat küsimust või õigluse huvides on vajalik edasikaebamine kõrgeimasse kohtusse, ja
- alates kõrge kohtu otsusest, kui kõrgeim kohus on veendunud, et on olemas erandlikud asjaolud, mis õigustavad otsest edasikaebamist. Kõrgeima kohtu sellise veendumuse eeltingimus on ühe või mõlema järgmise teguri olemasolu: otsus hõlmab üldist avalikku huvi pakkuvat küsimust ja/või on edasikaebamine õigusemõistmise huvides.

Kõrge kohtu tsiviilkohtumenetluses esitatud apellatsioonkaebused, mida enne kolmekümne kolmandat muudatust oleks arutanud kõrgeim kohus, on nüüd apellatsioonikohtu pädevuses, välja arvatud need kohtuasjad, mille puhul kõrgeim kohus on lubanud edasi kaevata, kui on veendunud, et apellatsioon vastab põhiseaduse artiklis 34.5.4 sätestatud tingimustele. Lisaks teeb apellatsioonikohus nüüd otsused õigusküsimustes, mille regionaalne kohus võis varem suunata otsustamiseks kõrgeimale kohtule („kindlaksmääratud kohtuasi”).

Kolmekümne kolmas muudatus ei mõjutanud kõrgeima kohtu algset pädevust, mis tegelikult seisneb põhiseaduse artiklis 26 sätestatud funktsioonis. Artiklis 26 on sätestatud, et kõrgeim kohus on pädev otsustama, kas seaduseelnõu (või selle mis tahes säte või sätted), mille on vastu võtnud parlamendi (*Oireachtas*) mõlemad koad ja mis on esitatud enne seadusena jõustumist allkirjastamiseks lirimaa presidendile, on vastuolus põhiseadusega, kui asja edastab kohtule arutamiseks lirimaa president. Kui tõstatatakse presidendi püsiva teovõimetuse küsimus, kuulub selle kohta otsuse tegemine kõrgeima kohtu pädevusse.

Kohus peab tavaliselt istungeid kolmest või viiest kohtunikust ja erandkorras seitsmest kohtunikust koosneva koosseisuna. *Oireachtase* (parlamendi) seaduse põhiseaduslikku kehtivust käsitlevate kohtuasjade arutamisel nõuab põhiseadus, et kohus koosneks vähemalt viiest kohtunikust. See nõue kehtib ka juhul, kui kohtul palutakse esitada arvamus *Oireachtase* vastuvõetud seaduseelnõu põhiseadusele vastavuse kohta, kui selle edastas lirimaa president põhiseaduse artikli 26 alusel. Vähemalt viit kohtunikku on vaja ka juhul, kui kohus peaks põhiseaduse artikli 12 kohaselt kindlaks tegema, kas president on muutunud püsivalt teovõimetuks. Kõrgeima kohtu esimees võib teatud ajutiste meetmete kohaldamise ja menetluslike taotluste läbivaatamiseks pidada istungit üksinda.

Apellatsioonikohus

Apellatsioonikohus loodi 29. oktoobril 2014 pärast 2013. aasta referendumit. Nii nagu teistegi kõrgemate kohtute puhul, tuleneb osa apellatsioonikohtu pädevusest põhiseadusest ja osa õigusaktidest. See on kõrge kohtu ja kõrgeima kohtu vaheline apellatsioonipädevuse aste.

Kohtu pädevusse kuulub kõrge kohtu tsiviilkohtumenetluses tehtud otsuse peale esitatud selliste apellatsioonkaebuste läbivaatamine, mida enne põhiseaduse kolmekümne kolmandat muudatust oleks arutanud kõrgeim kohus. Erandiks on juhtumid, mille korral kõrgeim kohus on andnud loa edasi kaevata, kui ta on veendunud, et apellatsioon vastab põhiseaduse artiklis 34.5.4 sätestatud tingimustele. Kohus võib arutada apellatsioonkaebusi kõrge kohtu otsuste peale kohtuasjades, mis käsitlevad seaduse vastavust põhiseadusele. Põhiseadus näeb ette, et ei tohi vastu võtta seadusi, mis piiravad apellatsioonikohtu pädevust seda teha.

Apellatsioonikohus koosneb esimehest ja üheksast tavakohtunikust. Kõrgeima kohtu esimees ja kõrge kohtu esimees on *ex officio* apellatsioonikohtu kohtunikud. Kohus võib pidada istungeid kolmest kohtunikust koosnevate kolleegiumidena. Mõningaid ajutiste meetmete kohaldamise ja menetluslikke taotlusi võib arutada esimees üksinda või mõni teine esimehe nimetatud kohtunik.

Kõrge kohus

Põhiseaduse kohaselt on kõrgel kohtul täielik algne pädevus ja volitused lahendada kõiki tsiviil- ja kriminaalasju ning nendega seotud õigus- ja faktiküsimusi. Kõrgel kohtul on ainupädevus lapsendamisega seotud küsimustes ja seoses väljasaatmistootlustega. Kõrge kohus on pädev hindama ka mis tahes seaduse (välja arvatud seaduse, mille lirimaa president on juba suunanud kõrgeimale kohtule) vastavust põhiseadusele. Enamiku kõrges kohtus menetletavatest kohtuasjade puhul teeb otsuse üks kohtunik, kuigi seaduses on sätestatud, et teatavaid kohtuasju, mis on seotud näiteks laimu, kallaletungi või alusetu vangistusega, menetleb kohtunik koos vandekohtuga. Erakordse tähtsusega kohtuasju võivad arutada kaks või enam kolleegiumina tegutsevat kohtunikku. Kõrge kohus tegutseb apellatsioonikohtuna regionaalse kohtu tsiviilasjades tehtud otsuste korral. Lisaks regionaalse kohtu tsiviilasjades esitatud apellatsioonidega seotud pädevusele on kõrge kohus samuti pädev vaatama läbi kõigi madalama astme kohtute otsuseid, väljastades kohustamismäärusi (*mandamus*), keelumäärusi (*prohibition*) ja kohtuasja kõigi materjalide kõrgemale kohtule edastamise määrusi (*certiorari*). Need määrused ei ole seotud madalama astme kohtute otsuste põhjendatusega, vaid küsimusega, kas pädevust on ületatud.

Kõrge kohus võib teha otsuseid piirkondliku kohtu esitatud õigusküsimuses. Kohus menetleb ka kautsjoni vastu vabastamise taotlusi kohtuasjades, kus süüdistatavale on esitatud mõrvasüüdistus, või kui süüdistatav soovib, et tema suhtes kohaldataks piirkondliku kohtu kehtestatust erinevaid tingimusi. Tavaliselt peab kõrge kohus istungeid Dublinis, et arutada esialgseid hagisid. Samuti toimuvad kõrge kohtu istungid mitmes piirkonnas, et arutada esialgseid kahju hüvitamise hagisid seoses isikukahju ja surmaga lõppenud vigastuste tekitamisega. Kõrge regionaalne kohus arutab regionaalse kohtu otsuste peale esitatud apellatsioone regioonides.

Regionaalne kohus

 Regionaalse kohtu pädevus tsiviilasjades on piiratud, kuid kõigi kohtuasja poolte nõusolekul võib see pädevus olla piiramatult. Kohtu pädevus piirdub peamiselt nõuetega, mille summa ei ületa 75 000 eurot (isikukahjudega seotud hagide korral 60 000 eurot).

Regionaalse kohtu pädevuses on testamentidega seotud asjad ja kinnisvara omandiõigust või üürimist käsitlevad asjad, mille puhul vara maksustatav väärtus ei ületa 253,95 eurot. Regionaalse kohtu pädevusse kuulub ka perekonnaõiguslikud asjad (kohtuliku lahuse, abielulahutus, abielu tühisus) ja piirkondliku kohtu otsuste peale esitatud apellatsioonid.

Regionaalses kohtus arutab tsiviilasju kohtunik ilma vandekohtuta. Kohus toimib piirkondliku kohtu otsuste peale esitatud apellatsioonide puhul apellatsioonikohtuna nii tsiviil- kui ka kriminaalasjades. Apellatsioon toimub kohtuasja teistkordse läbivaatamise vormis ja regionaalse kohtu otsus on lõplik ning seda edasi kaevata ei saa.

Regionaalse kohtu pädevusse kuuluvad ka kõik uue alkoholimüügilitsentsi taotlemise juhtumid ning ta on pädev apellatsioonikohtuna näiteks võrdõiguslikkuse küsimuste uurimise kohtu (*Director of Equality Investigations*) otsuste suhtes.

Piirkondlik kohus

 Piirkondlikul kohtul on kohalik ja piiratud pädevus. Perekonnaõiguse küsimustes on piirkondlik kohus pädev tegema otsuseid ülalpidamist, lähenemiskeeldu, hooldusõigust, suhtlusõigust ja põlvnemist käsitlevates asjades.

Piirkondlik kohus on pädev arutama tsiviilasju, mis tulenevad lepingutest, järeelmaksuga müügi lepingutest või krediidi alusel müügi lepingutest, lepinguvälisest kahjust ning rendi maksmata jätmisest või kauba ebaseaduslikust kinnipidamisest, kui nõude summa ei ületa 15 000 eurot. Kohtul on pädevus ka seoses mis tahes kohtu võlaküsimuses tehtud otsuste täitmisele pööramisega. Tal on pädevus mitmes litsentsimist käsitlevas küsimuses, näiteks seoses alkoholsete jookide müügiga, ning pahatahtliku kahju hüvitamisega seotud taotluste puhul, kui nõude summa ei ületa 15 000 eurot. Piirkondlik kohus peab istungeid kogu riigis 24 piirkonnas, mis hõlmavad Dublini pealinnapiirkonda ja 23 muud piirkonda. Üldiselt määratakse asja arutamise koht kindlaks selle põhjal, kus leping sõlmiti, või kostja elu- või tegevuskoha põhjal. Litsentsimist käsitlevate kohtuasjade puhul on määravaks litsentsi taotleja asutuse asukoht.

Kriminaalkohtud

Kõrgeim kohus

Kõrgeim kohus käsitleb apellatsioonikohtu otsuste peale esitatud apellatsioone, milles tõstatatakse üldsuse seisukohast eriti oluline õigusküsimus.

Apellatsioonikohus

2014. aasta apellatsioonikohtu seaduse kohaselt anti apellatsioonikohtule apellatsioonide läbivaatamise pädevus, mis varem kuulus kriminaalasjade apellatsioonikohtule.

Nüüd on apellatsioonikohtu pädevuses regionaalses kohtus või keskkriminaalkohtus süüdimõistatud isikute apellatsioonide läbivaatamine, kui nad saavad asja arutanud kohtunikult tõendi, et asja võib edasi kaevata. Kui tõendi andmisest keeldutakse, võib apellatsioonikohus ise anda keeldumisest tulenevale apellatsioonile menetlusloa.

Lisaks võib prokuratuuri direktor pöörduda apellatsioonikohtusse karistuse põhjendamatu leebuse tõttu 1993. aasta kriminaalõigusseaduse 2. jao alusel.

Väidetava eksimuse korral õigusemõistmises võib esitada apellatsiooni 1993. aasta kriminaalmenetluse seaduse 2. jao alusel.

Apellatsioonikohtule anti ka pädevus menetleda selliseid riigi peaprokuröri apellatsioone õigusküsimustes, mis tulenevad kriminaalmenetlustest, mille tulemuseks oli õigeksmõistmine. Apellatsioonikohtu otsus ei mõjuta sellistel juhtudel õigeksmõistvat otsust.

Riigi peaprokuröri apellatsioonid õigeksmõistva kohtuotsuse või otsuse uuesti läbi vaatamata jätmise peale on samuti apellatsioonikohtu pädevuses.

2014. aasta apellatsioonikohtu seaduse kohaselt anti apellatsioonikohtule apellatsioonide läbivaatamise pädevus, mis varem kuulus sõjaväe apellatsioonikohtule. See tähendab, et sõjaväekohtu poolt süüdi mõistatud isikute apellatsioonkaebused esitatakse nüüd apellatsioonikohtule.

Kriminaalasjade apellatsioonikohus

2014. aasta apellatsioonikohtu seaduse kohaselt anti **kriminaalasjade apellatsioonikohtu** apellatsioonimenetluse pädevus apellatsioonikohtule.

Kriminaalasjade erikohus

 Kriminaalasjade erikohus loodi selliste kriminaalasjade menetlemiseks, mille puhul on kindlaks tehtud, et üldkohtud ei suuda tagada tõhusat õigusemõistmist ning avaliku korra ja julgeoleku säilimist. Kohus koosneb kolmest kohtunikust; vandekohut ei kasutata.

Keskkriminaalkohus

 Keskkriminaalkohus on kõrge kohtu kriminaalkollegium. Seal arutatakse raskeid kuritegusid, sealhulgas mõrvad, vägistamised, riigireetmine, piraatlus ning 2002. aasta konkurentsiseaduse alusel algatatud kriminaalasjad. Kohus koosneb kohtunikust ja vandekohtust.

Regionaalne kriminaalkohus

Regionaalne kriminaalkohus menetleb kriminaalasju, mis ei kuulu keskkriminaalkohtu pädevusse. Kohus koosneb kohtunikust ja vandekohtust. Kohus vaatab läbi piirkondliku kohtu otsuste peale esitatud apellatsioone.

Piirkondlik kohus

Piirkondlik kohus menetleb väärtegusid (enamasti seadusest tulenevad) ja teatavaid kuritegusid. Kohtu koosseisu kuulub ainult kohtunik.

Viimati uuendatud: 18/01/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Kreeka

Tsiviilkohtud (*Politíká díkastíria*)

Tsiviilkohtutesse suunatakse kõik eravaidlused, sealhulgas hagita erimenetlused, mis on sellistele kohtutele seadusega määratud.

Tsiviilkohtud on järgmised kohtud:

kassatsioonikohus (*Áreios Págos*);

apellatsioonikohtud (*Efeteía*);

esimese astme kohtud mitmeliikmelises koosseisus (*Polymelí Protodíkeia*);

esimese astme kohtud ainuisikulisel koosseisus (*Monomelí Protodíkeia*);

rahukohtunikud (*Eirinodíkeia*).

Kriminaalkohtud (*Poiniká díkastíria*)

Kriminaalkohtud menetlevad kriminaalasju.

Kriminaalkohtud on järgmised kohtud:

kassatsioonikohus (*Áreios Págos*);

apellatsioonikohtud viieliikmelises koosseisus (*Pentamelí Efeteía*);

kohtunikest ja vandemeestest koosnevad kohtud (*meiktá orkotá díkastíria*);

kohtunikest ja vandemeestest koosnevad apellatsioonikohtud (*meiktá orkotá Efeteía*);

apellatsioonikohtud kolmeliikmelises koosseisus (*Trimelí Efeteía*);

esimese astme kriminaalkohtud kolmeliikmelises koosseisus (*Trimelí Plimmeleiodíkeia*);

esimese astme kriminaalkohtud ainuisikulisel koosseisus (*Monomelí Plimmeleiodíkeia*);

väärteoasjade kohtud (*Ptaismatodíkeia*);

alaealiste asjade kohtud (*Díkastíria Anílikon*).

Eriseaduste alusel mõistavad kriminaalasjades õigust:

sõjaväekohtud (*Stratodíkeia*);

mereväekohtud (*Naftodíkeia*);

õhujõudude kohtud (*Aerodíkeia*).

Nimetatud kohtud menetlevad kohtuasju erisuunitlusega kriminaalkohtutena.

Nad menetlevad kohtuasju, mis on seotud maa-, mere- või õhuväes teenivate sõjaväelaste toimepandud kuritegudega.

Halduskohtud (*Dioikitiká díkastíria*)

Kreeka kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu (*Symvoúlio tis Epikrateías*) on üks kolmest Kreeka kõrgeimast kohtust (teised kaks on kassatsioonikohus ja Kreeka kontrollikoda (*Elegktikó Synédrio*)).

Kreeka kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu menetleb järgmisi kohtuasju:

avaldused haldusaktide tühistamiseks seaduserikkumise, võimu kuritarvitamise, pädevuse puudumise või ametiasutuste tegevusetuse tõttu;

kaebused, mille tsiviilametnikud, sõjaväelased, valitsusametnikud ja teised isikud on esitanud töötajate nõukogude (*ypiresiaká symvoúlia*) otsuste peale, milles käsitletakse nende edutamist, vallandamist, degradeerimist jne;

avaldused halduskohtute lahendite läbivaatamiseks. Halduskohtud lahendavad riigi haldusorganite ja kodanike vahelisi haldusvaidlusi.

Kreeka kontrollikojal on nii kohtulik kui ka halduspädevus: seega on tegemist kahes valdkonnas tegutseva asutusega. Tema pädevusse kuulub riigi – nii avaliku sektori kui ka kohalike ametiasutuste – kulutuste kontrollimine. Ta vastutab ka järelevalve eest avaliku halduse ametnike üle ja nende vastutusalade määramise eest ning tal on kohtulik pädevus teha otsuseid teatavates riigiametnike tööasutustes seotud asjades.

Üldised halduskohtud (*taktiká dioikitiká díkastíria*) on esimese astme halduskohtud (*Dioikitiká Protodíkeia*) ja teise astme halduskohtud (*Dioikitiká Efeteía*).

Esimese astme halduskohtud menetlevad kohtuasju ainuisikulisel või kolmeliikmelises koosseisus, olenevalt vaidluse rahalisest väärtusest. Nad menetlevad maksuasju, lahendavad eraisikute ja sotsiaalkindlustusasutuste vahelisi vaidlusi ning kodanike ja riigi või kohalike omavalitsuste vahelisi haldusvaidlusi.

Esimese astme halduskohtud kolmeliikmelises koosseisus menetlevad ka ainuisikulisel koosseisus tegutsevate esimese astme halduskohtute lahendite peale esitatud kaebusi.

Teise astme halduskohtud menetlevad kolmeliikmelises koosseisus tegutsevate esimese astme halduskohtute lahendite peale esitatud kaebusi. Nad menetlevad ka esimese astme kohtuna riigiteenistujate töösuhtega seotud haldusaktide (vallandamine, ametisse nimetamata või edutamata jätmine jms) tühistamise avaldusi.

Õigusaktide andmebaasid

 Kreeka kõrgeima halduskohtuna tegutseva riiginõukogu veebisait. Juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

 Kassatsioonikohtu veebisait. Juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

Lingid

 Kassatsioonikohus

 Kreeka kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu

 Kreeka kontrollikoda

 Ateena esimese astme kohus

 Thessaloníki esimese astme kohus

 Pireuse esimese astme kohus

 Pátra esimese astme kohus

 Trípoli esimese astme kohus

 Ámfissa esimese astme kohus

 Pátra rahukohtunik

 Nikaia rahukohtunik

 Kórinthose rahukohtunik

Viimati uuendatud: 04/07/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Hispaania

Vastavalt Hispaania 1978. aasta põhiseaduse artiklile 117 on kohtute korralduse ja toimimise aluseks kohtusüsteemi ühtsus.

Sellest põhimõttest tulenevalt eksisteerib ainult üks üldkohtutest koosnev kohtusüsteem.

Eri kohtute vahel on töö jaotatud vastavalt pädevusele, mille aluseks on kohtuasja sisu, hagihind, isik, funktsioon või piirkond, kuna erinevate pädevustega eri kohtute olemasolu ei ole kohtusüsteemi ühtsuse põhimõttega vastuolus.

Hispaania 1978. aasta põhiseaduses on sätestatud, et Hispaania on demokraatlik sotsiaalne õigusriik, kes peab oma õiguskorra ülimateks väärtusteks vabadust, õiglust, võrdsust ja poliitilist pluralismi. Põhiseaduse VI peatükk on pühendatud kohtuvõimule ja selle artiklis 117 on sätestatud, et kohtute korralduse ja toimimise aluseks on kohtusüsteemi ühtsuse põhimõte (*unidad jurisdiccional*).

Need põhimõtted on Hispaania kohtute töökorralduse alus, mille tulemusel on olemas ühtne kohtunikukond, millesse kuuluvad kohtunikud moodustavad kohtusüsteemi ja on sõltumatud, neid ei saa ametiaja jooksul ametist kõrvaldada, nad on vastutustundlikud ning alluvad üksnes põhiseadusele ja õigusriigi põhimõtetele.

Kohtuvõimu teostamise ainuõigus kohtuotsuste vastuvõtmise ja nende täitmise kaudu on seaduse ja rahvusvaheliste lepingutega määratud kohtutel.

Üldkohtud – sissejuhatus

Kohtusüsteem koosneb hulgast kohtutest, kelle vahel on töö jaotatud vastavalt seadusega kehtestatud erinevatele kohtualluvuse määramise kriteeriumidele – kohtuasja sisu, hagihind, isik, funktsioon või piirkond –, kuna erinevate pädevustega eri kohtute olemasolu ei ole kohtusüsteemi ühtsuse põhimõttega vastuolus. Kohtud teostavad oma kohtuvõimu eranditult juhtudel, kui see kohustus on neile seadusega pandud.

Kohtute moodustamine, toimimine ja juhtimine on reguleeritud kohtute seadusega, mille kehtestamine on ette nähtud 1978. aasta põhiseaduse artikliga 122.

Tuleb eristada kolme põhiaspekti:

territoriaalne aspekt;

kohtute jagunemine ühe või mitme kohtunikuga kohtuteks;

kohtute pädevus.

Territoriaalne aspekt

Koosõlas 1. juuli 1985. aasta kohtute seaduse 6/1985 seletuskirjaga on riik kohtusüsteemi eesmärkidel jagatud **territoriaalselt** kohalikeks omavalitsusteks (municipios), ringkondadeks (partidos), provintsideks ja autonoomseteks piirkondadeks.

Kohtuvõimu teostavad järgmised kohtud: rahukohtunikud (*Juzgados de Paz*), esimese astme ja eeluurimiskohtud (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), kaubanduskohtud (*Juzgados de lo Mercantil*), naistevastase vägivalda asjade kohtud (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), kriminaalkohtud (*Juzgados de lo Penal*), halduskohtud (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), töökohtud (*Juzgados de lo Social*), alaealiste asjade kohtud (*Juzgados de Menores*), karistus- ja vangistusjärelevalve kohtud (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), provintsikohtud (*Audiencias Provinciales*), autonoomse piirkonna kõrgeimad kohtud (*Tribunales Superiores de Justicia*), üleriigiline kohus (*Audiencia Nacional*) ja Hispaania kõrgeim kohus (*Tribunal Supremo*). Üleriigilise kohtu, Hispaania kõrgeima kohtu, üleriigiliste eeluurimiskohtute (*Juzgados Centrales de Instrucción*) ja üleriigiliste halduskohtute (*Juzgados Centrales de lo Contenciosoadministrativo*) pädevus on üleriigiline.

Kohtute jagunemine ühe või mitme kohtunikuga kohtuteks

Üks kohtunik mõistab õigust kõikides kohtutes, välja arvatud Hispaania kõrgeim kohus, üleriigiline kohus, autonoomsete piirkondade kõrgeimad kohtud ja provintsikohtud.

Hispaania kõrgeim kohus, mis asub Madridis, on kõrgeim kohtuorgan kõigis õigussüsteemi osades, kui põhiseaduslikke tagatisi käsitlevatest sätetest ei tulene teisiti. See koosneb esimehest, kolleegiumide esimeestest (*presidentes de sala*) ja kohtunikest (*magistrados*), kes on seadusega määratud igale kolleegiumile ja osakonnale.

Hispaania kõrgeim kohus koosneb järgmistest kolleegiumidest:

esimene: tsiviilasjad;

teine: kriminaalasjad;

kolmas: haldusmenetlused;

neljas: tööasjad;

viies: sõjaväega seotud asjad – selle kolleegiumi toimimist reguleerib erioigusakt ja täiendaval alusel kohtute seadus ning Hispaania kõrgeima kohtu teiste kolleegiumide ühised eeskirjad.

Madridis asuv **üleriigiline kohus** on üleriigilise pädevusega. See koosneb esimehest, kolleegiumide esimeestest ja kohtunikest, kes on seadusega määratud igale kolleegiumile ja osakonnale (apellatsioonkaebused, kriminaalasjad, haldusmenetlused ja tööõiguse küsimused).

Igas autonoomses piirkonnas on üks **kõrgeim kohus**, mis on selle piirkonna territooriumi kõige kõrgem kohus, ilma et see piiraks Hispaania kõrgeima kohtu pädevust. Kõrgeim kohus kannab kõnealuse autonoomse piirkonna nime ja tema jurisdiktsioon hõlmab selle piirkonna territooriumi.

Kohus koosneb kolmest kolleegiumist, kes tegelevad tsiviil- ja kriminaalasjade, haldusmenetluste ja tööõiguse küsimustega.

Kohtu koosseisu kuulub esimees, kellest saab ka tsiviil- ja kriminaalasjade kolleegiumi esimees, samuti kolleegiumide esimehed ja kohtunikud, kes on seadusega määratud igale kolleegiumile ja vajaduse korral osakondadele, mis võidakse nende sees luua.

Provintsi kohus asub provintsi pealinnas, millelt ta saab oma nime ja tema pädevus hõlmab reeglina kogu provintsi. Provintsi kohtu koosseisu kuulub üks esimees ja vähemalt kaks või rohkem kohtunikku. Provintsi kohus võib koosneda ka kahest või enamast sama koosseisuga osakonnast, sel juhul juhatab ühte nendest kohtu esimees.

Nad arutavad tsiviil- ja kriminaalasju.

Kohtukantselei (*Oficina Judicial*)

Kohtute seaduses esitatud määratluse kohaselt on kohtukantselei (*Oficina Judicial*) haldusorganisatsioon, kes abistab kohtunikke ja kohtuid nende igapäevases töös.

Kantselei loodi selleks, et parandada kohtuorganite tõhusust ja tulemuslikkust ning kohtumenetluste läbipaistvust, lihtsustada kohtuasjade lahendamist ning soodustada koostööd ja koordineerimist kohtukantseleisse kuuluvate erinevate talituste ja üksuste vahel. Seega on ameti tegevuse laiem eesmärk tagada sellise kvaliteetse ja kättesaadava avaliku teenuse osutamine, mis vastaks põhiseaduslikele väärtustele ja lähtuiks inimeste tegelikest vajadustest.

See on uus organisatsioonimudel, millega võetakse kasutusele tänapäevased juhtimisvõtted, mis põhinevad eri haldusüksuste kombineerimisel:

kohtumenetluses otsest abi pakkuvad üksused, mis on sarnased kohtumajadega (*Juzgados*), mis abistavad kohtunikke nende ametiülesannete täitmisel, ning ühised menetlustalitused, mille tööd juhivad kohtusekretärid (*Letrados de la Administración de Justicia*), kes täidavad kõiki tööülesandeid ja teevad kõiki otsuseid, mis ei ole otseselt seotud õigusemõistmisega, nagu dokumentide vastuvõtmine, kohtukutsete esitamine, kohtuotsuste täitmise tagamine, kohtuvälised menetlused, taotluste vastuvõetavuse hindamine, poolte teavitamine, menetlusega seotud probleemide lahendamine jne.

Ühiseid menetlustalitusi on kolme liiki:

ühine üldtalitus;

ühine kohtuasjade haldamise talitus;

ühine kohtuotsuste täitmise tagamise talitus.

Kohtute pädevus

Lisaks territoriaalsele aspektile võivad kohtutesse jõuda erisugused teemad või küsimused ja nendega tegelevad **nelja liiki kohtud**:

tsiviilkohtud tegelevad lisaks nende pädevusse kuuluvatele asjadele vaidlustega, mis ei ole sõnaselgelt määratud mõnele teisele kohtule. Seetõttu võib neid nimetada üldkohtuteks.

Kriminaalkohtud: kriminaalasju ja menetlusi tuleb käsitleda kriminaalsüsteemis, välja arvatud neid, mis alluvad sõjaväekohtutele. Hispaania õigusele on iseloomulik, et kriminaalkuriteost tulenevat tsiviilhagi võib arutada koos kriminaalasjaga. Sellisel juhul otsustab kriminaalkohus süüteo või õigusrikkumisega tekitatud kahju nõuetekohase hüvitamise.

Haldusvaidlusi lahendavad kohtud: põhiseaduses on märgitud, et kohtud kontrollivad reguleerimispädevust ja haldusmeetmete seaduslikkust, samuti nende meetmete vastavust taotletavatele eesmärkidele. Halduskohtud tegelevad riigiasutuste toimingute õiguspärasuse kontrollimisega, kaasa arvatud nende vastu esitatud rahalised nõuded. Selle põhjuseks on asjaolu, et seadusega kehtestatud tingimustel on üksikisikutel õigus saada hüvitist mis tahes kahju eest, mis võib neil tekkida seoses nende vara ja õigustega (v.a vääramatu jõu juhtumid), kui kahju on tingitud avalike teenuste toimimisest.

Töökohtud tegelevad sotsiaalsootsuse valdkonna nõuetega nii individuaalsetes kui ka kollektiivsetes vaidlustes, samuti sotsiaalkindlustusnõuete või riigi vastu esitatud nõuetega, kui riik kannab vastutust tööseaduste alusel.

Lisaks nimetatud neljale kohtuliigile tegutsevad Hispaanias **sõjaväekohtud**.

Sõjaväekohtud moodustavad erandi kohtusüsteemi ühtsuse põhimõttest.

Põhiseaduses on sätestatud kohtute tegevuse aluseks olevad põhimõtted ja nähtud ette riigi kohtusüsteemi ühtsus. Riigi kohtusüsteemi kuuluvate sõjaväekohtute töökorraldus ja tegevus põhinevad kohtuvõimu ühtsuse põhimõttel. Nad mõistavad õigust rangelt sõjalises valdkonnas ja vajaduse korral piiramis- ja väljakutsumisega seotud küsimustes vastavalt põhiseadusele ning kriminaal- ja menetlusõiguse ja sõjaväedistsipliini valdkonnas kehtestatud normidele.

Rahu ajal piirdub sõjaväekohtute pädevus ainult militaarvaldkonnaga ja seal arutatakse kohtuasju seoses sõjaväe kriminaalkoodeksis sätestatud süütegudega ning kõigi väljaspool Hispaaniat teenivate sõjaväelaste poolt toime pandud süütegudega. Sõja ajaks näeb sõjaväekohtute pädevuse ja korralduse seadus nr 4/1987 selles osas ette muudatuse võimaluse, kuid otsuse peab tegema parlament (*Cortes Generales*) või vajaliku volituse olemasolu korral valitsus.

Tsiviilsüsteemis on sõjaväekohtutel õigus võtta esialgseid kaitsemeetmeid sõja ajal lahingus või merel hukkunud relvajõudude liikmete pärandi suhtes, seda nii testamendiga kui ka seadusjärgse pärimise puhul; need meetmed piirduvad abi osutamisega surnu matmisel ning tema vara nimekirja koostamise ja ajutise tagamisega, kusjuures sõjaväekohus teavitab sellest alati pädevat tsiviilkohtuasutust.

Sõjaväekohtu koosseisu kuuluvad elukutselised sõjaväelased, relvajõudude liikmed ja kaitseministeeriumi esindajad

Sõjaväekohtute süsteem koosneb järgmisest: piirkondlikud sõjaväekohtud (*Juzgados Togados Territoriales*), sõjaväe keskkohud (*Juzgados Togados Centrales*), kõrgemad piirkondlikud sõjaväekohtud (*Tribunales Militares Territoriales*) ja sõjaväe keskkohus (*Tribunal Militar Central*). Sõjaväekohtud alluvad Hispaania kõrgeima kohtu 5. kolleegiumile.

Sõjaväe keskkohus asub Madridis ja on üleriigilise pädevusega ning kujutab endast keskset kohut 15. juuli 1987. aasta sõjaväekohtute pädevust ja korraldust käsitlevas seaduses 4/1987 ette nähtud küsimuste lahendamiseks.

Piirkondlikud sõjaväekohtud vastutavad uurimise eest sõjaväelise kriminaalmenetluse raames nende pädevusse kuuluvates asjades, samas kui nende asjade arutamisega tegelevad vastavad kõrgemad piirkondlikud sõjaväekohtud. Piirkondlike sõjaväekohtute ülesannete hulka kuulub ka järelevalve kriminaalkaristuste täideviimise üle sõjaväelistes kinnipidamisasutustes ja sealsete vangide puhul.

Hispaania kõrgeimasse kohtusse sellise sõjaväeasjade kolleegiumi loomine, mille menetlused ja liikmete staatus alluvad teiste kolleegiumidega samadele normidele, tähendab, et kohtusüsteemi tipus ühinevad riikliku kohtuvõimu mõlemad harud.

Nimetatud kolleegium koosneb nii üldkohtute kui ka sõjaväekohtute koosseisu kuuluvatest kohtunikest, tagades nii kõrgeima kohtumõistmise tasakaalustatuse, ning tegeleb tavaliselt kassatsioonkaebuste ja teistmisasjadega, samuti võivad tema pädevusse kuuluda teatavad kõrgete sõjaväelastega seotud kohtuasjad.

Hispaanias ei ole erakorralisi kohtuid, kuid kohtusüsteemi raames on loodud **erikohtuid, kes tegelevad teatavate kohtuasjadega, nagu naistevastase vägivallaga tegelevad kohtud, vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud ja alaealiste asjade kohtud. Need on üldkohtud, aga nad on spetsialiseerunud ühele valdkonnale. Lisateavet leiata Hispaania erikohtute teema all.**

Järgnevalt on kirjeldatud Hispaania nelja kohtuvaldkonda ja eri kohtute pädevust nendes valdkondades.

Tsiviilkohtud

Tsiviilasju arutavad Hispaania kõrgeima kohtu I kolleegium (*Sala I del Tribunal Supremo*), kõrgema astme kohtute tsiviil- ja kriminaalkolleegiumid (*la Sala de lo Civil y Penal del Tribunal Superior de Justicia*), provintsikohtute tsiviilosakonnad (*Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), esimese astme kohtud (*Juzgados de Primera Instancia*), rahukohtud ning teatavad erikohtud (perekonnakohtud (*Juzgados de Familia*), kaubanduskohtud, ühenduse kaubamärgi kohtud (*Juzgados de Marca Comunitaria*), naistevastase vägivalla asjade kohtud).

Kaubanduskohtutest, ühenduse kaubamärgi kohtutest ja naistevastase vägivalla asjade kohtutest on üksikasjalikult juttu Hispaania erikohtute teema all.

Kriminaalkohtud

Kriminaalasju arutavad Hispaania kõrgeima kohtu II kolleegium (*Sala 2ª del Tribunal Supremo*), üleriigilise kohtu kriminaalasjade kolleegium (*Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), kõrgemate kohtute tsiviil- ja kriminaalkolleegiumid (*Sala de lo Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), provintsikohtute kriminaalkojad (*Secciones Penales de las Audiencias Provinciales*), kriminaalkohtud, kohalikud kriminaalkohtud (*Juzgados de Instrucción*), alaealiste asjade kohtud, vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud, naistevastase vägivalla asjadega tegelevad kohtud ja rahukohtud.

Alaealiste asjade kohtutest, vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevatest kohtutest ja naistevastase vägivalla asjadega tegelevatest kohtutest on üksikasjalikult juttu Hispaania erikohtute teema all.

Halduskohtud

Halduskohtu süsteemis pädevad kohtud on Hispaania kõrgeima kohtu III kolleegium (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), üleriigilise kohtu haldusasjade kolleegium (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de la Audiencia Nacional*), kõrgemate kohtute haldusasjade kolleegium (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de los Tribunales Superiores de Justicia*), keskhalbkohtud ja halduskohtud.

Sotsiaal- ja töökohtud

Sotsiaal- ja tööõigusega tegelevad Hispaania kõrgeima kohtu IV kolleegium (*Sala 4ª del Tribunal Supremo*), üleriigilise kohtu tööõiguse kolleegium (*Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), kõrgema astme kohtute tööõiguse kolleegium (*Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) ja töökohtud.

Kõigi eespool nimetatud kohtute pädevus on sätestatud [kohtute seaduses](#).

Seotud lingid

 [Kohtute üldnõukogu \(Consejo General del Poder Judicial\)](#)

 [Kohtute seadus](#)

Viimati uuendatud: 17/01/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Prantsusmaa

Sellel lehel antakse ülevaade Prantsusmaa üldkohtutest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Esimese astme kohtud

Tsiviilkohtud

1. Kõrgema astme kohtud

Kõrgema astme kohus (*tribunal de grande instance*) lahendab eraisikutevahelisi vaidlusi (**tsiviil- ja kaubandusasjad**), mis puudutavad **üle 10 000 euro** suuruseid nõudeid.

Olenemata nõude suurusest on see kohus **pädev** lahendama kohtuvaidlusi eelkõige järgmistes valdkondades:

perekonnaõigus: abielu, põlvnemine, lapsendamine, kadunuks tunnistamine (*déclarations d'absence*);

perekonnaseisumete parandamine (*état civil*: sünid, abielud, surmad jne);

pärimine;

perekonnaseisumetrikele (*officiers d'état civil*) määratud trahvid (*amendes civiles*);

omandiõiguse (*pétitoires*) ja valduse (*possessoires*) tuvastamishagid;

tööstusauhinnad (*récompenses industrielles*);

ühingute lõpetamine;

kaitse võlausaldajate (*sauvegarde*) eest, saneerimis- (*redressement judiciaire*) ja pankrotimenetlus (*liquidation judiciaire*), kui võlgnik ei ole kaupleja ega

kutsealade registrisse kantud isik (*répertoire des métiers*);

põllumajandussektoris töötavate füüsilisest isikust ettevõtjate õnnetusjuhtumi- ja kutsehaiguskindlustus;

registreerimistasud (*droits d'enregistrement*), tasu kinnistusraamatuse kandmise eest (*taxes de publicité foncière*), tempelmaksud (*droits de timbre*) ja

kaudsed maksud ning muud nende lõivude, tasude või maksudega samaväärsed maksud;

äripindade rent (*baux commerciaux*), välja arvatud vaidlused, mis on seotud rendi kindlaksmääramisega rendilepingu läbivaatamisel või pikendamisel,

kutsetegevuse ja käsitöölise tegevusega seotud pindade rentimine (*baux professionnels*) ning tähtajalised äriotstarbelised lepingud (*conventions d'occupation précaire en matière commerciale*);

ametlike dokumentide (*actes authentiques*) õigsuse vaidlustamine (*inscription de faux*);

laimamisest (*diffamation*) või solvamisest (*injure*) tulenevad tsiviilnõuded, olenemata sellest, kas seda tehti avalikult või mitteavalikult, suuliselt või kirjalikult;

tolliameti sissenõutud võlgade tasumise, tagamise või tagasimaksmisega seotud vaidlused ja muud tolliasjad tolliseadustikus sätestatud juhtudel ja

tingimustel.

Kõrgema astme kohtu koosseisu kuuluvad kutselised kohtunikud (*magistrats*): eesistuja, ase-eesistujad, üldkohtunikud, **prokurör** (*procureur de la République*), aseprokurörid (*vice procureurs*) ja prokuröri asetäitjad (*substituts*).

Kõrgema astme kohtutes töötavad ka erikohtunikud, kes lahendavad peamiselt näiteks kriminaalasju, sh:

alaealistega seotud asju menetleval kohtunikul ehk lastega seotud asju arutaval kohtunikul (*juge des enfants*) on õigus võtta meetmeid ohus olevate alaealiste kaitsmiseks ning mõista kohut alaealiste üle, keda süüdistatakse väiksemate ja keskmise raskusega õigusrikkumiste (*contraventions de cinquième classe, délits*) toimepanemises. Kui kohtunik teeb otsuse kriminaalasjas kinnisel istungil, võib ta määrata ainult kasvatuslikke meetmeid (*mesures éducatives*); kohtunik, kes juhib alaealiste asjade kohtus (*tribunal pour enfants*) asja arutamist, tegutseb koos kahe kaasistujaga (*assesseurs*), kes ei ole kutselised kohtunikud, ning kohtul on õigus määrata kasvatuslikke meetmeid ja karistusi;

karistuse täitmise eest vastutav kohtunik (*juge de l'application des peines*) määrab kindlaks vabadusekaotusliku või vabadust piirava karistuse täitmise korra; kui süüdimõistetule on määratud vangistus, võib kohtunik määrata selliste meetmete võtmise, millega kergendatakse karistust (näiteks paigutamine mujale kui vanglasse, osaline vabadusekaotus, tingimuslik vabastamine või vabastamine elektroonilise järelevalve alla); kui süüdimõistetule ei määrata vangistust, teeb kohtunik järelevalvet karistuse kandmise üle, näiteks kui süüdimõistetule on määratud tingimisi karistus katseajaga (*emprisonnement avec sursis et mise à l'épreuve*), üldkasulik töö (*travail d'intérêt général*) või sotsiaal- ja kohtutöötaja järelevalve (*suivi socio-judiciaire*) jne;

eeluurimiskohtunik (*juge d'instruction*) annab aru apellatsioonikohtu eeluurimiskolleegiumile (*chambre de l'instruction de la cour d'appel*). Kriminaaluurimise käigus peab eeluurimiskohtunik võtma kõik vajalikud meetmed tõe väljaselgitamiseks. Eeluurimiskohtunik kogub kokku kõik tõendid olenemata sellest, kas need tõendid on kahtlustatava vastu või tema poolt. Kui kohtunik on seisukohal, et eeluurimine on lõpetatud, võib ta anda korralduse kahtlustatava vabastamiseks (*ordonnance de nonlieu*) või määrata uurimisaluse isiku kohtu alla andmise. Eeluurimiskohtunikud ei saa asju omal algatusel menetlusse võtta. Juhtumi peab neile uurimiseks suunama prokurör või kannatanu, kes esitab kriminaalasjaga seoses tsiviilhagi (*constitution de partie civile*).

Kõrgema astme kohus asub tavaliselt **departemangu** tähtsaimas linnas, kuid mõned kõrgema astme kohtud asuvad ka mujal. 1. jaanuari 2017. aasta seisuga oli Prantsusmaal 164 kõrgema astme kohut.

2. Alama astme kohtud

 Alama astme kohus (*tribunal d'instance*) arutab eraisikutevahelisi vaidlusi (tsiviilasju), mis puudutavad kuni 10 000 euro suuruseid nõudeid (selle kohtu ainupädevusse kuuluvad mõned asjad nõude suurusest olenemata, näiteks kinnisasja piiride kindlaksmääramist või üürnike väljatõstmist käsitlevad hagid). Talle on antud ka pädevus **teatavates valdkondades** (näiteks: määrused töötasu arestimiseks (*saisies des rémunérations du travail*), eluaegsed annuiteedimaksud (*rentes viagères*), valimistega seotud vaidlused ja eluaseme üürilepingud (*baux d'habitation*) ning **halduspädevus**; näiteks väljastab alama astme kohtu peakohtusekretär (*directeur des services de greffe judiciaire*) kodakondsustõendeid.

Alama astme kohus arutab ka **eestkoste asju, kuigi mitte alaealisi käsitlevaid juhtumeid, mis 12. mai 2009. aasta seaduse kohaselt kuuluvad nüüd kõrgema astme kohtu perekonnaasjade kohtuniku pädevusse**: alama astme kohtu kohtunik kaitseb ebasoodsas olukorras olevaid täiskasvanuid, tehes järelevalvet nende ressursside valitsemise üle.

Alama astme kohus koosneb ühest või mitmest kohtunikust, kuid kohtuasja arutab alati üks kohtunik.

Alama astme kohus asub tavaliselt **ringkonna tähtsaimas linnas**. 1. jaanuari 2017. aasta seisuga oli Prantsusmaal 307 alama astme kohut.

3. Kohalikud kohtud

Kohalik kohus (*juridiction de proximité*) arutab eraisikutevahelisi **tsiviilvaidlusi, mis puudutavad kuni 4 000 euro suuruseid nõudeid**.

Alates 1. juulist 2017 kohalikud kohtud kaotati (13. detsembri 2011. aasta seadus nr 2011-1862) ja nende volitused anti üle alama astme kohtutele.

4. Kaubanduskohtud

 Kaubanduskohus (*tribunal de commerce*) lahendab vaidlusi, mis käsitlevad **kauplejatevahelisi lepinguid**, krediidiastutustevahelisi lepinguid või kauplejate ja krediidiastutuste vahelisi lepinguid, ning vaidlusi, mis on seotud ettevõtetega või mis tahes poolte vaheliste äritehingutega. Lisaks menetleb kaubanduskohus **raskustes olevate ettevõtjatega seotud asju**.

Kaubanduskohtute kohtunikud ei ole kutselised kohtunikud, vaid on sellesse ametisse valitud vabatahtlikud, kauplejad ja ettevõtete juhid. Nad valib esmalt kaheks aastaks ja seejärel neljaks aastaks ametisse valimiskogu, mis koosneb kaubanduskohtute ametis olevatest ja endistest kohtunistest ning kauplejate esindajatest. Viimased on ise kauplejad või ettevõtete juhid, kes valitakse ametisse kord viie aasta jooksul kohtu tööpiirkonnast. Nende ülesanne on osaleda igal aastal kaubanduskohtu kohtunike valimisel.

1. jaanuari 2017. aasta seisuga oli **Prantsusmaal emamaal 134 kaubanduskohtut, Alsace'i ja Moselle'i departemangudes 7 kaubanduskolleegiumi ning ülemeremaadel 9 segakaubanduskohtut**.

Kui ei ole ette nähtud teisiti, kuulub kaubanduskohtu koosseisu vähemalt kolm kohtunikku.

Neis kohtutes esindab avalikke huve prokuratuur. Ta tuleb kaasata kõikidesse asjadesse, mis puudutavad raskustes olevaid ettevõtteid.

Kaubanduskohtu sekretäri ülesandeid täidab kohtusekretär, kes on prokuratuuri juures tegutsev ametiisik.

5. Töövaidluskomisjon

 Töövaidluskomisjon (*conseil de prud'hommes*) lahendab tööandjate ja töötajate vahelisi töölepinguga seotud vaidlusi (töötasu, tööaeg, ahistamine, sanktsioonid jne). Töövaidluskomisjon on organ, kuhu kuuluvad tööandjad ja töötajad esindavad mittekutselised kohtunikud.

Töövaidluskomisjon on jagatud viieks erikolleegiumiks, mis käsitlevad järgmisi valdkondi: juhtkond, tootmine, jae- ja hulgikaubandus ja kaubandusteenused, põllumajandus ning muud tegevused. Kui asja arutava nelja liikme häälde jagunevad võrdselt, juhib töövaidluskomisjoni tööd kõrgema astme kohtu esimehe nimetatud kohtunik, kelle hääl on otsustav.

Igas departemangus on üks või mitu töövaidluskomisjoni ning iga kõrgema astme kohtu tööpiirkonnas on vähemalt üks töövaidluskomisjon.

Prantsusmaal on 210 töövaidluskomisjoni.

2017. aastal toimunud töövaidluskomisjonide reformimise tulemusel komisjonide liikmeid enam ei valita, vaid nimetatakse kaubandus- ja kutseorganisatsioonide ettepanekul, võttes arvesse nende liikmeskonda. Nad nimetatakse ametisse neljaks aastaks.

6. Sotsiaalkindlustuskohtud

 Sotsiaalkindlustuskohus (*tribunal des affaires de la sécurité sociale*) lahendab **sotsiaalkindlustusfondide (*caisses de sécurité sociale*) ja nende kasutajate** vahelisi vaidlusi, mis on seotud näiteks fondi liikmesusega või hüvitiste määramise ja väljamaksmisega.

Sotsiaalkindlustuskohtu koosseisu kuuluvad eesistuja, kelleks on kõrgema astme kohtu kohtunik või aukohtunik, töötajaid esindava kaasistuja ning tööandjaid või füüsilisest isikust ettevõtjaid esindav kaasistuja. Mõlemad kaasistujad nimetab kolmeks aastaks ametisse apellatsioonikohtu esimene esimees nimekirja alusel, mille on konkreetse kohtu tööpiirkonna jaoks koostanud noorte-, spordi- ja sotsiaalse ühtekuuluvuse ameti piirkondlik juht kõige esindavamate kaubandus- ja kutseorganisatsioonide ettepanekute põhjal.

Prantsusmaal on 114 sotsiaalkindlustuskohtut.

7. Puuetega seotud vaidluste kohtud

Puuetega seotud vaidluste kohus (*tribunal du contentieux de l'incapacité*) lahendab vaidlusi, mis käsitlevad sotsiaalkindlustusega kaetud isiku invaliidsust või töövõimetust, st töövõimetust või invaliidsust, mille on põhjustanud kutse- või muu haigus või õnnetus.

Puuetega seotud vaidluste kohtu koosseisu kuuluvad eesistuja, kelleks on aukohtunik või justiitsministri dekreediga ametisse nimetatud kvalifitseeritud isik, töötajaid esindav kaasistuja ning tööandjaid või füüsilisest isikust ettevõtjaid esindav kaasistuja. Mõlemad kaasistujad nimetab kolmeks aastaks ametisse apellatsioonikohtu esimene esimees nimekirja alusel, mille on konkreetse kohtu tööpiirkonna jaoks koostanud noorte-, spordi- ja sotsiaalse ühtekuuluvuse ameti piirkondlik juht kõige esindavamate kutseorganisatsioonide ettepanekute põhjal.

Prantsusmaal on 26 puuetega seotud vaidlusi lahendavat kohut.

Alates 1. jaanuarist 2019 suunatakse sotsiaalkindlustuskohtutele ja puuetega seotud vaidluste kohtutele lahendada antud vaidlused ja mõned departemangu sotsiaalabikomisjonile lahendada antud vaidlused kõrgema astme kohtute sotsiaalkolleegiumidele. Seejärel eelnimetatud erikohtud kaotatakse.

8. Põllumajandusmaaga seotud vaidluste kohtud

 Põllumajandusmaaga seotud vaidluste kohus (*tribunal paritaire des baux ruraux*) lahendab **põllumajandusmaa omanike ja rentnike** vahelisi vaidlusi, mis on seotud eri rendivormide või -lepingutega ja maa kasutamisega (*fermage, métayage, baux à cheptel, baux à domaine congéable, baux à complants, baux emphytéotiques, contrats d'exploitation de terres à vocation pastorale*).

Kohtu eesistuja on alama astme kohtu kohtunik. Lisaks kohtunikule kuulub kolleegiumisse neli mittekuuluvat kaasistajat: kaks neist on maaomanikud ja kaks rentnikud ning kõik neli valitakse kuueks aastaks teiste kaasistujate poolt nimekirjade alusel, mille on koostanud prefekt valimisnimekirjade koostamise eest vastutava komisjoni ettepanekute põhjal.

2018. aastal toimunud põllumajandusmaaga seotud vaidluste kohtute reformimise tulemusel kaasistujaid enam ei valita, vaid nimetatakse ametisse kõige esindavamate teiseorganisatsioonide ettepanekul vastavalt nende asjaomasele sihtrühmale. Nad nimetatakse ametisse kuueks aastaks.

Kriminaalkohtud

1. Raskete kuriteoasjade kohtud

Raskete kuriteoasjade kohus (*cour d'assises*) menetleb **rasked kuritegusid** (*crimes*): need on **kõige raskemasse kategooriasse kuuluvad süüteod**, mille eest on karistuseks ette nähtud vähemalt 10 aasta pikkune ja kuni eluaegne vangistus.

Selline kohus on olemas **igas departemangus**, kuid tegemist ei ole alalise kohtuga. Raskete kuriteoasjade kohtu avaistungil kuupäevad määratakse kindlaks vastavalt vajadusele. Suurimates departemangudes tegutseb selline kohus siiski pea alaliselt.

Kohtu koosseisu kuuluvad kolm kutselist kohtunikku – eesistuja, kelleks on apellatsioonikohtu kolleegiumi esimees või üldkohtunik, ja kaks kaasistajat, kes on apellatsioonikohtu üldkohtunikud või departemangu kõrgema astme kohtu kohtunikud – ja kuus loosiga valitud kodanikku. Kui kohus menetleb alaealiste toime pandud rasked õigusrikkumisi, nimetatakse seda kohut alaealiste raskete kuriteoasjade kohtuks (*cour d'assises des mineurs*). Sellisel juhul on kaheks kaasistujaks alaealiste asjade kohtu kohtunikud.

Teatavate terrorismialaste õigusaktide või sõjaõiguse reguleerimisalasse kuuluvate kuritegude või uimastikaubandusega seotud kuritegude üle õiguse mõistmisel koosneb raskete kuriteoasjade kohus ainult kutselistest kohtunikest.

Prokuratuuri esindab kohtujurist (*avocat général*).

2. Kriminaalkohtud

Kriminaalkohtu (*tribunal correctionnel*) pädevusse kuuluvad **keskmise raskusastmega õigusrikkumised** (*délits*): need on **õigusrikkumised**, mille eest on karistuseks ette nähtud kuni 10 aasta pikkune vangistus või vähemalt 3 750 euro suurune rahaträhv. Kriminaalkohus kuulub kõrgema astme kohtu alluvusse. Üldjuhul koosneb kriminaalkohus kolmest kutselisest kohtunikust, kuid ette on nähtud ka, et teatavoid õigusrikkumisi menetleb üks kohtunik.

Prokuratuuri esindab prokurör või kohtujurist või üks prokuröri abi.

3. Väärteoasjade kohtud

Kuni 1. juulini 2017 menetles väärteoasjade kohus viiendasse õigusrikkumiste kategooriasse kuuluvaid väiksemaid õigusrikkumisi (*contraventions de cinquième classe*), asus alama astme kohtu juures ja koosnes ühest kohtunikust, kelleks oli alama astme kohtu kohtunik. Alates 1. juulist 2017 menetleb see kohus kõiki õigusrikkumisi, asub kõrgema astme kohtu juures ja koosneb ühest selle kohtu kohtunikust.

Prokuratuuri esindab prokurör või kohtujurist või üks prokuröri abi.

4. Kohalikud kohtud

Kuni 1. juulini 2017 menetles kohalik kohus (*juridiction de proximité*) esimesse kuni neljandasse õigusrikkumiste kategooriasse kuuluvaid väiksemaid õigusrikkumisi (*contraventions de la première à la quatrième classe*). Kohalik kohus asus alama astme kohtu juures. Kohtunikuks oli kohaliku kohtu kohtunik, kes mõistis kohut üksi.

Prokuröri ülesandeid täitis üldjuhul politseiülem. Alates 1. juulist 2017 need kohtud kaotati ja nende volitused anti üle väärteoasjade kohtule, mis asub pärast seda kuupäeva kõrgema astme kohtu juures.

5. Spetsialiseerunud kriminaalkohtud

On olemas ka kohtud, mis on spetsialiseerunud konkreetsetele kriminaalasjadele, näiteks merekaubanduskohtud (*tribunaux maritimes commerciaux*), mida praegu on kuus ja mis menetlevad teatavoid merendusega seotud süütegusid.

Teise astme kohtud

Apellatsioonikohtud (*cours d'appel*) arutavad faktiliste ja õigusküsimustega seotud apellatsioonkaebusi (*appels*), **mis on esitatud** esimese astme kohtute otsuste peale.

Apellatsioonikohtu koosseisu kuuluvad vaid kutselised kohtunikud: esimene eesistuja (*premier président*), kolleegiumide eesistujad (*présidents de chambre*) ja apellatsioonikohtu üldkohtunikud (*conseillers*) (see ei kehti vandekohtunikest koosneva apellatsioonikohtu puhul; vt allpool).

Igal kohtul on mitu kolleegiumi, sh erikolleegiumid (tsiviil-, sotsiaal-, kaubandus- või kriminaalasjade jaoks).

Raskete kuriteoasjade kohtu otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi menetleb vandekohtunikest koosnev apellatsioonikohus (*cours d'assise d'appel*), mille liikmed nimetab kassatsioonikohtu kriminaalkolleegium. **Vandekohtunikest koosnev apellatsioonikohus** koosneb üheksast vandekohtunikust.

Puuetega seotud vaidlustes tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi menetleb **riiklik puute ja tööõnnetuskindlustusmäärade kohus**. See kohus arutab esimese ja viimase astme kohtuna ka tööõnnetuskindlustusmäärasid käsitlevaid vaidlusi. Prokuratuuri esindab peaprokurör (*procureur général*) või peaprokuröri abi (*substitut général*).

See kohus kaotatakse samuti alates 1. jaanuarist 2019.

Kassatsioonikohus

Kassatsioonikohus (*Cour de cassation*) on **üldkohtute struktuuris kõrgeim kohus**. Kassatsioonikohus asub Pariisis. Kassatsioonikohtu ülesanne on kontrollida, kas madalama astme kohtute otsused ei ole vastuolus mõne õigusnormiga: kassatsioonikohus faktilisi asjaolusid uuesti ei hinda.

Kassatsioonikohut ei käsitata kolmanda astme kohtuna, vaid see kohus tagab **kohtupraktika ühtsuse** ning tegutseb **õiguse ja õiguspärasuse järgimise reguleerijana**.

Kohtud võivad saata asju kassatsioonikohtusse n-õ arvamuse saamiseks uute õigusküsimuste kohta, mis tekitavad suuri probleeme ning mis tõstatatakse mitmes vaidluses.

Kassatsioonikohus teeb otsuse juhul, kui isik, kelle suhtes on tehtud kohtuotsus, või riigiprokuratuur esitab **kassatsioonkaebuse** (*pourvoi en cassation*).

Kui kassatsioonikohus on seisukohal, et vaidlustatud kohtuotsus ei ole kooskõlas õigusnormidega, siis ta **tühistab kohtuotsuse** (*casse la décision*). Seejärel saadab kassatsioonikohus kohtuasja teisele kohtule uuesti arutamiseks.

Muul juhul jätab kassatsioonikohus **apellatsioonkaebuse rahuldamata** ning vaidlustatud kohtuotsus on lõplik.

Erandjuhul võib kassatsioonikohus **kohtuotsuse tühistada ilma seda uuesti arutamiseks teise kohtusse saatmata**, kui kohtuotsuse tühistamise korral ei pea asja sisu uuesti läbi vaatama. Samuti võib kassatsioonikohus tsiviilasjades kohtuasja sisu uuesti läbi vaadata, kui see on õigustatud korrektse õigusemõistmise huvides, ning kriminaalasjades kohtuotsuse tühistada ja mitte saata seda teise kohtusse uuesti arutamiseks ning teha kohtuasjas ise otsuse, kui ta on suuteline kohaldama õiget õigusnormi, võttes arvesse asjaolusid, mille on tuvastanud asja sisuliselt menetlenud kohus.

Kassatsioonikohus on jaotatud kolleegiumideks (*chambres*): kolm tsiviilkolleegiumi, üks kaubandusajade kolleegium, üks sotsiaalasjade kolleegium ja üks kriminaalkolleegium, mis kõik koosnevad eesistujast ja kutselistest kohtunikest. Olenevalt arutatava asja laadist võib kohus menetleda asja ka segakolleegiumina (*chambre mixte*, mis koosneb vähemalt kolme kolleegiumi esindajatest) või üldkoguna (*assemblée plénière*, mis koosneb esimesest eesistujast, kõikide kolleegiumide eesistujatest ja vanemliikmetest ning üldkohtunikest).

Prokuratuuri esindavad **peaprokurör** ja kohtujuristid.

Õigusandmebaasid

Õigusandmebaasid on Prantsusmaal kättesaadavad interneti vahendusel pakutava avaliku teenusena. Veebisait **Légifrance** sisaldab ka kassatsioonikohtu ja apellatsioonikohtute otsuseid:

andmebaas CASS sisaldab kassatsioonikohtu avaldatud otsuseid;

andmebaas INCA sisaldab avaldamata kohtuotsuseid ning

andmebaas CAPP sisaldab apellatsioonikohtute otsuseid.

Kas juurdepääs neile andmebaasidele on tasuta?

Jah, juurdepääs andmebaasidele on **tasuta**.

Sisu lühikirjeldus

Kohtuotsused on kättesaadavad prantsuse keeles. **Mõned kohtuotsused** on kättesaadavad ka **inglise, araabia või hiina keelde** tõlgituna.

Andmebaas CASS sisaldab 120 000 kohtuotsust ning igal aastal lisatakse sinna 2 100 uut kohtuotsust.

Andmebaas INCA sisaldab 246 000 kohtuotsust ning igal aastal lisatakse sinna 10 000 uut kohtuotsust.

Andmebaas INCA sisaldab 19 000 kohtuotsust ning igal aastal lisatakse sinna 20 000 uut kohtuotsust.

Seotud lingid

Kohtute pädevus – Prantsusmaa

Viimati uuendatud: 15/04/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Horvaatia

Üldkohtud on esimese astme kohtud ja maakonnakohtud.

Esimese astme kohtud

lahendavad kohtuasju ja hagita asju ning kohtuotsuste täitmisega seotud juhtumeid;

lahendavad pärimise ja kinnistusregistriga seotud asju ning peavad maaregistreid;

lahendavad kriminaalasju, välja arvatud need, mille suhtes on seadusega ette nähtud teise kohtu sisuline pädevus;

lahendavad väärtetasu, välja arvatud need, mille suhtes on seadusega ette nähtud teise asutuse sisuline pädevus;

teevad otsuseid välisriikide selliste kohtulahendite ja muude asutuste otsuste tunnustamise ja täitmise kohta, mis on samaväärsed kohtuotsustega riigis, kus need tehti;

täidavad rahvusvahelise õigusabiga seotud ülesandeid nende pädevusse kuuluvates menetlustes;

teevad nende pädevusse kuuluvates küsimustes õigusosalast koostööd ELi liikmesriikidega;

täidavad muid seaduses ette nähtud ülesandeid.

Horvaatia Vabariigi esimese astme kohtud

Maakonnakohtud

lahendavad esimese astme kohtu otsuste peale esitatud apellatsioone, kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti;

lahendavad esimese astme kohtuasju, kui nende pädevus on seadusega ette nähtud;

teostavad süütegude uurimist ja distsiplinaarmenetlust notari suhtes ning teevad nende süütegude kohta otsuseid esimeses astmes, kui see on seadusega ette nähtud;

teevad otsuseid apellatsioonkaebuste kohta otsuste peale, mis on distsiplinaarmenetluses tehtud seoses notari ebaprofessionaalse käitumisega, kui see on seadusega ette nähtud;

täidavad rahvusvahelise õigusabiga seotud ülesandeid nende pädevusse kuuluvates menetlustes;

teevad nende pädevusse kuuluvates küsimustes rahvusvahelist õigusosalast koostööd ELi liikmesriikidega;

täidavad välisriikide kriminaalasjades tehtud otsuseid;

täidavad muid seaduses ette nähtud ülesandeid.

Horvaatia Vabariigi maakonnakohtud

Viimati uuendatud: 15/04/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Itaalia

Sellel lehel antakse ülevaade üldkohtute korraldusest Itaalias.

Üldkohtud – sissejuhatus

Üldkohtute pädevus jaguneb järgmiselt.

Tsiviilasjade lahendamise pädevus, mille eesmärk on õiguste kaitsmine eraisikute vahelistes suhetes või eraisikute ja riigiasutuste vahelistes suhetes, kui riigiasutus piirab oma ülesannete täitmisel eraisiku õigusi.

Kriminaalasjade lahendamise pädevus, mille puhul peavad kohtunikud otsustama, kas prokuröri poolt asjaomase eraisiku suhtes algatatud kriminaalmenetlus on piisavalt põhjendatud.

Tsiviil- ja kriminaalmenetlusi reguleerivad kaks eraldiseisvat menetlusnormide kogumit: **tsiviilkohtumenetluse seadustik** (*codice di procedura civile*) ja **kriminaalmenetluse seadustik** (*codice di procedura penale*).

Kriminaalmenetluse algatab prokuröri kohustusi täitev üldkohtu liige (*pubblico ministero*, vt põhiseaduse artikli 107 viimane lõik).

Tsiviilmenetluse võib subjekti suhtes, kelle vastu hagi on suunatud (*il convenuto*, **kostja**), algatada mis tahes avalik-õiguslik või eraõiguslik isik (*l'attore*, **hageja**).

Tsiviilkohtud

Rahukohtunikud (*giudici di pace*) on aukohtunikud või mittealalised kohtunikud (*giudici onorari*), kes on pädevad lahendama **vähem tähtsaid asju**.

Madalama astme kohtud (*tribunali*) on **esimese astme kohtud** kõikides muudes asjades ja **apellatsioonikohtud**, kes lahendavad rahukohtunike otsuste peale esitatud appellatsioonkaebusi.

Alaealiste kohtud (*tribunali per i minorenni*) ja **apellatsioonikohtute alaealiste üksused** (*sezioni per i minorenni delle corti di appello*) on kohtud, kellele on antud pädevus alaealisi hõlmavates asjades, mis ei kuulu üldkohtute pädevusse.

Kohtute ja appellatsioonikohtute **üksused** (*sezioni*), mis on spetsialiseerunud tööga seotud asjadele.

Apellatsioonikohtud (*corti di appello*) on **teise astme** kohtud.

Kassatsioonikohus (*Corte di Cassazione* või *Corte Suprema di Cassazione*) on Roomas asuv Itaalia kõrgeim kohus, kes on pädev otsustama, kas muude kohtute tehtud otsused on seadusega kooskõlas.

Kriminaalkohtud

Rahukohtunikud on pädevad lahendama väiksemaid süütegusid käsitlevaid asju.

Madalama astme kohtud on esimese astme kohtud kõigi kriminaalasjade lahendamiseks, mis jäävad rahukohtunike või assiiaside kohtu pädevusest välja; on ühtlasi ka appellatsioonikohtuteks, mis lahendavad rahukohtunike otsuste peale esitatud appellatsioonkaebusi.

Alaealiste kohtud ja **apellatsioonikohtute alaealiste üksused** on esimese ja teise astme kohtud, kus lahendatakse kõiki alaealiste poolt toime pandud süütegudega seotud asju.

Assiiaside kohtud (*corti di assise*) – esimese astme kohtud, mis on pädevad lahendama kõige raskemate kuritegudega seotud asju.

Apellatsioonikohtud on teise astme kohtud.

Teise astme assiiaside kohtud (*corti di assise di appello*) on teise astme kohtud, mis lahendavad assiiaside kohtute otsuste peale esitatud appellatsioonkaebusi. Järelevalvele spetsialiseerunud kohus (*tribunali di sorveglianza*) ja järelevalveamet (*uffici di sorveglianza*) tegelevad **vangistuste ja trahvide** täitmisele pööramisega ning karistusõiguse rakendamisega.

Kassatsioonikohus otsustab, kas muude kohtute otsused on tehtud kooskõlas seadusega. See kohus on pädev lahendama kõigi kohtute poolt nii tsiviil- kui kriminaalasjades tehtud otsuste peale esitatud kaebusi või isikuvabaduse piiramisega seotud kaebusi ning mõningatel juhtudel saab kassatsioonikohtu poole pöörduda otse.

Kassatsioonikohus on kõrgeim kohus kohtusüsteemis. Vastavalt 30. jaanuari 1941. aasta kohtute alusseaduse nr 12 (*legge fondamentale sull'ordinamento giudiziario*) artiklile 65 lasub sellel kohtul muude peamiste ülesannete hulgas kohustus „tagada seaduste nõuetekohane kohaldamine ja ühetaoline tõlgendamine ning siseriikliku subjektiivse õiguse ühtsus ja eri kohtute pädevuspiiridest kinnipidamine”. Seega on tema üheks peamiseks ülesandeks tagada õiguse ühetaolisus, s.t tagada õiguskindlus.

Asjade lahendamise puhul kolmandas astmes annavad olemasolevad õigusnormid kassatsioonikohtule võimaluse uurida kohtuasja faktilisi asjaolusid ainult juhul, kui neid on varasemas menetluses juba käsitletud, ning ulatuses, mis on vajalik, et hinnata kassatsioonikohtule esitatava kaebuse lubatavust.

Viimati uuendatud: 18/01/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [el](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid: [en](#) on juba tõlgitud.

Liikmesriikide üldkohtud - Küpros

Küprose Vabariigis on ainult kaks kohtuastet. Need on kõrgeim kohus (*Ανώτατο Δικαστήριο*), kes vaatab teises astmes läbi kõiki kaebusi, mis esitatakse esimese astme kohtu otsuste peale, ning järgmised esimese astme kohtud:

halduskohus (*Διοικητικό Δικαστήριο*)

piirkondlikud kohtud (*Επαρχιακά Δικαστήρια*)

kriminaalkohtud (*Κακουργιοδικεία*)

perekonnakohus (*Οικογενειακό Δικαστήριο*)

üüri- ja rendiasjade kohus (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*)

töökohus (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*) ja

sõjaväekohus (*Στρατοδικείο*)

Üldkohtud – sissejuhatus

Kõrgeim kohus

Kõrgeim kohus koosneb 13 kohtunikust, kellest üks on kohtu esimees. Kõrgeim kohus on pädev järgmistes küsimustes.

Apellatsioonikohus (*Εφετείο*)

Kõrgeim kohus arutab kõiki appellatsioonkaebusi otsuste peale, mille on teinud esimese astme kohtud, kes teostavad oma pädevust tsiviil- ja kriminaalasjades. Kaebusi arutavad üldjuhul kolm kohtunikku. Kaebuste arutamine põhineb esimese astme kohtumenetluse protokollidel (välja arvatud väga erandlikel juhtudel, kui võib kuulata ka tunnistaja ütlusi). Kasutades oma pädevust appellatsioonimenetluses, võib kõrgeim kohus vaidlustatud otsuse muutmata jätta, seda muuta, selle tühistada või anda korralduse asja uueks arutamiseks.

Haldusotsuste läbivaatamine

Kõrgeimal kohtul on ainupädevus menetleda kõiki kaebusi, mis esitatakse haldusõigust teostavate isikute või asutuste otsuste, tegevuse või tegevusetuse suhtes. Kõrgeim kohus võib tühistada iga rakendatava haldusakti põhjusel, et see on vastuolus seaduse või põhiseadusega või et see kujutab endast pädevuse ületamist või võimu kuritarvitamist.

Prerogatiivsed määrused (*Προνομιακά Εντάλματα*)

Kõrgeimal kohtul on ainupädevus anda välja prerogatiivseid määrusi, nagu isiku kinnipidamise õiguspärasuse kontrollimise määrus (habeas corpus), kohustamismäärus (mandamus), kohtuasja kõigi materjalide kõrgemale kohtule edastamise määrus (certiorari), seadusliku aluse kontrollimise määrus (quo warranto) ja keelamismäärus (prohibition).

Mereõigus (*Ναυτοδικείου*)

Kõrgeimal kohtul on mereõigusega seotud pädevus esimese astme kohtuna ja appellatsioonikohtuna. Esimeses astmes menetleb asja üks kohtunik ja appellatsioonkaebuse korral kohtunike täiskogu.

Valimiskaebused (*Εκλογοδικείου*)

Valimiskohtuna on kõrgeimal kohtul ainupädevus menetleda kaebusi, mis käsitlevad valimisseaduste tõlgendamist ja kohaldamist.

Põhiseaduslikud küsimused

Kõrgeimal kohtul on pädevus teha otsuseid seaduste põhiseadusele vastavuse kohta ning lahendada riigiasutuste vaidlusi võimupiiride ja pädevuse küsimustes. Kõrgeim kohus kontrollib ka nende seaduste põhiseaduslikkust, mille esitab talle Kuprose Vabariigi president.

Piirkondlikud kohtud (Επαρχικά Δικαστήρια)

Piirkondlikud kohtud arutavad esimeses astmes kõiki tsiviilasju (välja arvatud mereõiguse asjad) ja kriminaalasju seoses süütegudega, mille eest karistatakse kuni viieaastase vangistusega. Igas Kuprose halduspiirkonnas on piirkonnakohus. Kohtuasju menetleb üks kohtunik ja vandemehi ei ole.

Kriminaalkohtud (Κακούργιοδικεία)

Kriminaalkohtud arutavad ainult kriminaalasju. Üldjuhul arutavad nad kõige raskemaid asju, sealhulgas süütegusid, mille eest karistatakse rohkem kui viieaastase vangistusega. Iga kriminaalkohus koosneb kolmest kohtunikust. Otsused tehakse häälteenamusega. Vandemehi ei ole.

Kohtute andmebaasid

Ametlikku kohtute andmebaasi veel ei ole. Olemas on mitu eraõiguslikku andmebaasi, millest osa saab kasutada tasu eest ja osale on juurdepääs tasuta. Andmebaasid sisaldavad teavet kohtuotsuste ja esmaste õigusaktide kohta.

Seotud lingid

 [Kuprose kõrgeim kohus](#)

Viimati uuendatud: 11/04/2022

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Lätī

Sellel teabelehel antakse ülevaade üldkohtute korraldusest Lätis.

Üldkohtud – sisesejuhatuse

Lätis teostavad kohtuvõimu linna- ja rajoonikohtud, regionaalsed kohtud, kõrgeim kohus ja konstitutsioonikohus (ning erakorralise seisukorra või sõja ajal sõjaväekohtud). Neist on üldkohtud linna- ja rajoonikohtud, regionaalsed kohtud ja kõrgeim kohus.

Tsiviil- ja kriminaalasju arutatakse Lätis neis kohtutes, mis on jagatud kolmeks astmeks:

linna- ja rajoonikohtud (*rajonu (pilsētu) tiesas*),

regionaalsed kohtud (*apgabaltiesas*),

kõrgeima kohtu (*Augstākās tiesa*) tsiviilkolleegium (*Civillietu departaments*) ja kriminaalkolleegium (*Krimināllietu departaments*).

Nende territoriaalset pädevust reguleerib [otsus kohtute, nende territoriaalse pädevuse ja asukoha kohta](#) (*Lēmums par tiesām, darbības teritorijām un atrašanās vietām*).

Linna- ja rajoonikohtud ning nende territoriaalne pädevus

Nr	Kohus	Haldusterritoorium
1.	Daugavpils linnakohus (<i>Daugavpils tiesa</i>)	1.1 Augšdaugava piirkond
		1.2 Daugavpils linn
		1.3 Krāslava piirkond
		1.4 Līvāni piirkond
		1.5 Preiļi piirkond
2.	Kurzeme rajoonikohus (<i>Kurzemes rajona tiesa</i>)	2.1 Dienvidkurzeme piirkond
		2.2 Kuldīga piirkond
		2.3 Liepāja linn
		2.4 Salduse piirkond
		2.5 Talsi piirkond
		2.6 Ventspils linn
		2.7 Ventspils piirkond
3.	Rēzekne linnakohus (<i>Rēzeknes tiesa</i>)	3.1 Balvi piirkond
		3.2 Ludza piirkond
		3.3 Rēzekne piirkond
		3.4 Rēzekne linn
4.	Rīa rajoonikohus (<i>Rīgas rajona tiesa</i>)	4.1 Ādaži piirkond
		4.2 Jūrmala linn
		4.3 Ķekava piirkond
		4.4 Mārupe piirkond
		4.5 Olaine piirkond
		4.6 Ropaži piirkond
		4.7 Salaspils piirkond
		4.8 Saulkrasti piirkond
		4.9 Sigulda piirkond
5.	Vidzeme rajoonikohus (<i>Vidzemes rajona tiesa</i>)	5.1 Alūksne piirkond
		5.2 Cēsis piirkond
		5.3 Gulbene piirkond
		5.4 Limbaži piirkond
		5.5 Madona piirkond
		5.6 Smiltene piirkond
		5.7 Valka piirkond
		5.8 Valmiera piirkond
		5.9 Varakļāni piirkond

6.	Zemgale rajoonikohus (<i>Zemgales rajona tiesa</i>)	6.1 Aizkraukle piirkond
		6.2 Bauska piirkond
		6.3 Dobeles piirkond
		6.4 Jelgava piirkond
		6.5 Jelgava linn
		6.6 Jēkabpils piirkond
		6.7 Ogre piirkond
		6.8 Tukums piirkond

Riia linnakohtu territoriaalne pädevus hõlmab Riia linna haldusterritooriumi.

Majanduskohtu territoriaalne pädevus hõlmab kogu Lāti Vabariigi territooriumi.

Regionaalsete kohtute territoriaalne pädevus		
Nr	Regionaalse kohtu territoriaalne pädevus	Linna- või rajoonikohus
1.	Kurzeme regionaalne kohus (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)	1. Kurzeme rajoonikohus
2.	Latgale regionaalne kohus (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)	2.1 Daugavpils linnakohus
		2.2 Rēzekne linnakohus
3.	Riia regionaalne kohus (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)	3.1 Riia linnakohus (<i>Rīgas pilsētas tiesa</i>)
		3.2 Riia rajoonikohus
		3.3 Majanduskohus
4.	Vidzeme regionaalne kohus (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>)	4. Vidzeme rajoonikohus
5.	Zemgale regionaalne kohus (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>)	5. Zemgale rajoonikohus
6.	Regionaalne halduskohus (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)	6.1. Rajooni halduskohus (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)

Haldusasju arutavad:

rajooni halduskohus (mille kohtumajad asuvad Riias, Jelgavas, Liepājas, Rēzeknes ja Valmieras),

regionaalne halduskohus,

kõrgeima kohtu halduskolleegium (*Administratīvo lietu departaments*).

Regionaalse halduskohtu ja **rajooni halduskohtu** territoriaalne pädevus hõlmab kogu Lāti haldusterritooriumi. Rajooni halduskohtul on viis kohtumaja, üks igas kohtupiirkonnas, st Riias, Jelgavas, Rēzeknes, Valmieras ja Liepājas.

Rajooni halduskohtu kohtumajade territoriaalne pädevus

Nr	Kohtumaja	Haldusterritoorium
1.	Rajooni halduskohtu Riia kohtumaja	1.1 Ādaži piirkond
		1.2 Jūrmala linn
		1.3 Ķekava piirkond
		1.4 Mārupe piirkond
		1.5 Ogre piirkond
		1.6 Olaine piirkond
		1.7 Riia linn
		1.8 Ropaži piirkond
		1.9 Salaspils piirkond
		1.10 Saulkrasti piirkond
		1.11 Sigulda piirkond
2.	Rajooni halduskohtu Jelgava kohtumaja	2. Aizkraukle piirkond
		2.2 Bauska piirkond
		2.3 Dobeles piirkond
		2.4 Jelgava piirkond
		2.5 Jelgava linn
		2.6 Jēkabpils piirkond
		2.7 Tukums piirkond
3.	Rajooni halduskohtu Rēzekne kohtumaja	3. Augšdaugava piirkond
		3.2 Balvi piirkond
		3.3 Daugavpils linn
		3.4 Krāslava piirkond
		3.5 Līvāni piirkond
		3.6 Ludza piirkond

		3.7 Preiļi piirkond
		3.8 Rēzekne piirkond
		3.9 Rēzekne linn
4.	Rajooni halduskohtu Valmiera kohtumaja	4. Alūksne piirkond
		4.2 Cēsis piirkond
		4.3 Gulbene piirkond
		4.4 Limbaži piirkond
		4.5 Madona piirkond
		4.6 Smiltene piirkond
		4.7 Valka piirkond
		4.8 Valmiera piirkond
		4.9 Varakļāni piirkond
5.	Rajooni halduskohtu Liepāja kohtumaja	5. Dienvidkurzeme piirkond
		5.2 Kuldīga piirkond
		5.3 Liepāja linn
		5.4 Salduse piirkond
		5.5 Talsi piirkond
		5.6 Ventspils piirkond
		5.7 Ventspils linn

Kohtute pädevus valdcondade alusel

Vastavalt [Kriminaalmenetluse seadusele](#) (*Kriminālprocesa likums*) arutab kõiki kriminaalasju esimeses astmes linna- või rajoonikohus.

Riia linnakohus on esimese astme kohtuna pädev arutama riigisaladust hõlmavaid kriminaalasju. Linna- või rajoonikohtus menetleb kriminaalasja üks kohtunik. Kui kriminaalasi on eriti keeruline, võib esimese astme kohtu esimees määrata, et seda menetleb kolmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Rajooni- või linnakohtu otsuse peale esitatud apellatsioonkaebusi (*apelācija*) menetleb apellatsioonikohtuna regionaalne kohus.

Madalama astme kohtu lahendi peale esitatud kassatsioonkaebust (*kasācija*) menetleb kõrgeima kohtu kriminaalkolleegium.

Nii apellatsioonkaebusi kui ka kassatsioonkaebusi menetleb kriminaalasjades mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Vastavalt [tsiviilkohtumenetluse seadusele](#) (*Civilprocesa likuma*) menetleb tsiviilasju esimeses astmes linna- või rajoonikohus.

Riia linnakohus menetleb riigisaladust hõlmavaid asju ning patendiõiguste kaitse, sordikaitse ning pooljuhttoodete topoloogia, disainilahenduste, kaubamärkide, sertifitseerimismärkide ja geograafiliste tähistega seotud asju, samuti asju, mis puudutavad autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi, andmebaaside loojate *sui generis* õiguste kaitset ning ärisaladuse kaitset ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise eest. Kui menetletav asi hõlmab nõuet, mis on seotud Riia linnakohtu või rajooni- või linnakohtu pädevusse kuuluv kohtuasjas esitatud hagiga või isegi Riia linnakohtu alluvusse kuuluvale rajooni- või linnakohtule esitatud vastuhagiga, on asja menetlemine Riia linnakohtu pädevuses.

Vastavalt [patendiseadusele](#) (*Patentu likums*) menetleb Riia linnakohus esimese astme tsiviilkohtuna järgmisi leiutiste õiguskaitsega seotud asju:

patendiõiguse taaskehtestamisega seotud kohtuasjad;

patendi kehtetuks tunnistamisega seotud kohtuasjad;

varemkasutusõigusega seotud kohtuasjad;

patendi ebaseadusliku kasutamisega (patendiga seotud rikkumine) seotud kohtuasjad;

patendi mitterikkumise tuvastamisega seotud kohtuasjad;

litsentsi andmise, litsentsilepinguga või täitmise seotud kohtuasjad;

asjad, mis käsitlevad õigust hüvitisele leiutise avaliku kasutamise võimatuse eest.

Vastavalt [tööstusdisainilahenduste seadusele](#) (*Dizainparaugu likums*) menetleb Riia linnakohus esimese astme kohtuna järgmisi tööstusdisainilahenduste õiguskaitsega seotud asju:

tööstusdisainilahenduse õiguse tunnistamisega seotud kohtuasjad;

tööstusdisainilahenduse registreerimise kehtetuks tunnistamisega seotud kohtuasjad;

tööstusdisainilahenduse ebaseadusliku kasutamisega (tööstusdisainilahendusega seotud rikkumine) seotud kohtuasjad;

litsentsi andmise, litsentsilepinguga või täitmise seotud kohtuasjad.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjoni arutatud vaidlusaluste õigustega seotud asju menetleb Riia linnakohus.

Nõukogu, komisjoni või Euroopa Keskpanga õigusakte puudutavaid täitekorraldusi annab välja Riia linnakohus vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 299.

Asju, **mis puudutavad arvamuse esitamist** välisriigi kohtule juhul, **kui laps viiakse ebaseaduslikult** üle piiri välisriiki või kui teda hoitakse välisriigis, kui lapse elukoht on Lätis, menetleb Riia linnakohus.

Asju, **mis puudutavad lapse ebaseaduslikku toomist** üle piiri Lätti või tema hoidmist Lätis, kui lapse elukoht on teises riigis, menetleb Riia linnakohus.

Rajooni- ja linnakohtud menetlevad ka **kinnistusregistri asju**. 2019. aastal nimetasid rajooni- ja linnakohtud kohtusüsteemi optimeerimise protsessi osana ametisse ka 72 kinnistusosakonna kohtunikku, kes säilitasid oma spetsialiteedi.

Riia regionaalsel kohtul on esimese astme kohtuna pädevus arutada riigisaladust hõlmavaid tsiviilasju. Esimese astme kohtus menetleb tsiviilasju üks kohtunik, edasikaebusi (apellatsioon- või kassatsioonkaebusi) aga mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Kohtuasja pooled võivad **esitada apellatsioonkaebuse** esimese astme kohtu lahendi (või täiendava lahendi) peale, kuid prokurör võib esitada erakorralise apellatsioonkaebuse üksnes käesoleval teabelehel kirjeldatud korras, välja arvatud nende kohtulahendite peale, mida ei saa seaduse kohaselt edasi kaevata. Pooled võivad tsiviilkohtumenetluse seaduse peatüki 30.4 sätete alusel tehtud esimese astme kohtu lahendi ja apellatsioonikohtu lahendi (täiendava lahendi) **kassatsiooni korras** edasi kaevata, kuid prokurör võib esitada üksnes erakorralise kassatsioonkaebuse.

Haldusõigusrikkumisi menetletakse tsiviil- ja kriminaalasjades pädevates rajooni- või linnakohtutes ja regionaalsetes kohtutes. Vastavalt [Läti](#)

haldusvastutuse seadusele (*Latvijas Administratīvās atbildības likums*) võib kõrgema ametiasutuse tehtud otsuse vaidlustada rajooni- või linnakohtus.

Rajooni- või linnakohtu kohtuniku lahendi peale võib esitada apellatsioonkaebuse regionaalsele kohtule, kui Läti haldusõigusrikkumiste seadustikus on see sõnaselgelt lubatud. Haldusõigusrikkumise kohta apellatsioonikohtus tehtud lahendit ei saa edasi kaevata ja see jõustub lahendi tegemise hetkest.

Vastavalt [halduskohtumenetluse seadusele](#) (*Administratīvā procesa likums*) menetleb haldusasju esimeses astmes rajooni halduskohus, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Kui haldusasja menetleb esimeses astmes rajooni halduskohus ja kui asjaomane kohus peab kontrollima riigisaladust hõlmavat teavet, menetleb haldusasja rajooni halduskohtu Riia kohtumaja. Kui seaduses on ette nähtud, et haldusasja peab esimeses astmes rajooni halduskohtu asemel menetlema regionaalne halduskohus või kõrgeima kohtu halduskolleegium, tuleb asjakohane avaldus esitada vastavalt asjaoludele kas regionaalsele halduskohtule või kõrgeima kohtu halduskolleegiumile. Halduskohtumenetluse osaline võib esitada apellatsioonkaebuse esimese astme kohtu lahendi või täiendava lahendi peale, välja arvatud juhul, kui lahendi edasikaebamine on seadusega keelatud või kui seadusega on lubatud esitada ainult kassatsioonkaebus. Veel jõustumata rajooni halduskohtu lahendi võib edasi kaevata regionaalsesse halduskohtusse. Halduskohtumenetluse osaline võib esitada kassatsioonkaebuse apellatsioonikohtu lahendi või täiendava lahendi peale, kui kohus on rikkunud sisulisi või menetlusnorme või ületanud menetluse käigus oma pädevuse piire. Esimese astme kohtus menetleb haldusasju üks kohtunik või mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis, kõrgemas kohtus menetleb edasikaebusi (apellatsioonkaebusi või kassatsioonkaebusi) aga mitmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis.

Kõrgeim kohus koosneb tsiviilkolleegiumist, kriminaalkolleegiumist, ja halduskolleegiumist. Kõrgeima kohtu tsiviilkolleegium ja halduskolleegium tegutsevad kassatsioonikohtutena, kes menetlevad kõikide rajooni- või linnakohtute ja regionaalsete kohtute lahendite peale esitatud kassatsioonkaebusi, ning esimese astme kohtutena kohtuasjades, mis on seotud riigikontrolli nõukogu (*Valsts kontroles padome*) otsustega, mis on vastu võetud vastavalt riigikontrolli seaduse (*Valsts kontroles likums*) artiklis 55 sätestatud menetlusele. Kõrgeima kohtu kolleegiumides arutab kohtuasju kolmest kohtunikust koosnev koosseis või teatud seaduses ettenähtud juhtudel laiendatud koosseis.

Kohtute andmebaasid

Andmebaasi nimi ja URL

 [Läti kohtute portaal](#)

 [Läti kohtute e-teenuste veebisait](#)

 [Kõrgeima kohtu veebisait](#)

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs on **tasuta**.

Andmebaasi lühike sisukirjeldus

Läti kohtute portaal pakub üldist ajakohast teavet Läti kohtute kohta.

Läti kohtute e-teenuste veebisaidil saab kasutada anonümiseeritud kohtulahendite andmebaasi, jälgida elektroonilisel teel kohtumenetluse käiku, esitada kohtule e-nõude, arvutada lõivude ja tasude kalkulaatori abil kohtumenetluse ja tasuliste teenuste kulusid, võtta vastu ja täita e-vorme ning kasutada muid kohtu e-teenuseid.

Kõrgeima kohtu veebisait sisaldab kohtupraktika aluseks olevate lahendite arhiivi, kust leiab nii kõrgeima kohtu hiljutisi lahendeid kui ka kohtulahendite kogumikud. Teavet saab osast Judikatūra („Kohtupraktika“).

Taustteave

Läti kohtute portaalis esitatud teave ning kõrgeima kohtu portaalis avaldatud kõrgeima kohtu lahendid ja kohtulahendite kogumikud on praegu kättesaadavad ainult läti keeles.

Viimati uuendatud: 27/11/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Leedu

Sellel lehel esitatakse teave Leedu üldkohtute kohta.

Üldkohtud – sissejuhatus

Leedus on 56 üldkohut:

Leedu Ülemkohus (*Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*);

Leedu Apellatsioonikohus (*Lietuvos apeliacinis teismas*);

5 ringkonnakohtu (*apygardos teismai*);

49 piirkonnakohtu (*apylinkės teismai*).

Leedu Ülemkohus

Leedu Ülemkohus on ainus **kassatsioonikohus** (viimane võimalus) üldkohtute jõustunud kohtuotsuste, korralduste ja määruste läbivaatamiseks.

Ülemkohus on kujundanud ühtset kohtupraktikat seaduste ja teiste õigusaktide tõlgendamiseks ning kohaldamiseks.

Rohkem teavet leiate Ülemkohtu veebisaidilt.

Leedu Apellatsioonikohus

Apellatsioonikohtule on õigus esitada kaebus esimese astme kohtuna tegutseva ringkonnakohtu otsuse peale. Seal arutatakse ka avaldusi välisriikide või rahvusvaheliste kohtute otsuste tunnustamise kohta ja välisriikide või rahvusvaheliste vahekohtute otsuseid ning nende täitmist Leedu Vabariigis. Samuti täidab see kohus teisi kohtu pädevusse seadusega antud ülesandeid.

Apellatsioonikohtu **eesistuja** korraldab ja kontrollib piirkonnakohtute ning nende kohtunike haldustegevust seaduses sätestatud korras.

Rohkem teavet leiate [Apellatsioonikohtu](#) veebisaidilt.

Ringkonnakohtud

Ringkonnakohus on esimese astme kohus, kus arutatakse seadusega selle pädevusse määratud kriminaal- ja tsiviilasju. Samuti arutatakse seal apellatsiooni korras piirkonnakohtu otsuseid, korraldusi ja määrusi.

Ringkonnakohtu **eesistuja** korraldab ja kontrollib piirkonnakohtute ning nende kohtunike haldustegevust oma tööpiirkonnas seaduses sätestatud korras.

Piirkonnakohtud

Piirkonnakohus on esimese astme kohus järgmist liiki asjade jaoks:

kriminaalasjad;

tsiviilasjad;

väärteoasjad (seadusega selle pädevusse määratud),

hüpoteegikohtunike pädevusse määratud asjad,

kohtulahendite ja -otsuste täitmisega seotud asjad.

Piirkonnakohtu kohtunik täidab kohtueelses menetluses osaleva kohtuniku ja täitevkohtuniku ülesandeid, samuti muid piirkonnakohtule seadusega antud ülesandeid.

Viimati uuendatud: 07/04/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Luksemburg

Sellel teabelehel antakse ülevaade Luksemburgi üldkohtutest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Põhiseadusega on tehtud kohtute ülesandeks teostada kohtuvõimu ning kohaldada üldisi ja kohaliku tasandi õigusnorme ja eeskirju, eeldusel et need on seadustega kooskõlas.

Üldkohtud

Kõrgeim kohus

Üldkohtute hierarhia tipus asub Luksemburgi kõrgeim kohus (*Cour Supérieure de Justice*), mis koosneb **kassatsioonikohtust** (*Cour de Cassation*), **apellatsioonikohtust** (*Cour d'Appel*) ja **peaprokuratuurist** (*Parquet Général*).

Kassatsioonikohus menetleb peamiselt kohtuasju, millega taotletakse appellatsioonikohtu eri kolleegiumide lahendite ning jõustunud kohtulahendite **muutmist või tühistamist**. Advokaadi kasutamine on kohustuslik.

Apellatsioonikohus arutab tsiviil-, kaubandus- ja kriminaalasju ning riigi mõlema kohtupiirkonna tööstuskohtute lahendite peale esitatud appellatsioonkaebusi. Advokaadi kasutamine on kohustuslik, välja arvatud kriminaalasjades ja ajutiste meetmete kohaldamisega seotud asjades (*référés*). Apellatsioonikohtu kriminaalkolleegium arutab piirkondliku kohtu (*Tribunal d'Arrondissement*) kriminaalkolleegiumi lahendite peale esitatud appellatsioonid.

Piirkondlikud kohtud

Riik on jaotatud **kaheks kohtupiirkonnaks** (*arrondissements judiciaires*) ja mõlemas tegutseb piirkondlik kohus: üks Luxembourgis ja teine Diekirchis.

Kaks piirkondlikku kohtu on jaotatud kolleegiumideks, kummalgi piirkondlikul kohtul on oma **prokuratuur**, mis koosneb riigiprokurörist (*Procureur d'Etat*) ja abiprokuröridest (*substituts*). Piirkondlike kohtute juures tegutsevate **eeluurimiskohtunike** (*juges d'instruction*) ülesanne on toimetada eeluurimisi raskemate õigusrikkumiste puhul (*affaires criminelles ja affaires correctionnelles*).

Tsiviil- ja kaubandusasjades on piirkondlikul kohtul **pädevus muudes asjades**: kõik kohtuasjad peale nende, mis kuuluvad nõude olemuse või suuruse tõttu ilmselgelt mõne teise kohtu pädevusse.

Piirkondliku kohtu **pädevusse kuuluvad *ratione valoris*** kõik üle 15 000 euro suurused nõuded.

Piirkondlik kohus on **ainupädev** menetlema kohtuasju, mis on nende liigist tulenevalt seadusega sõnaselgelt tema pädevusse antud. Vaid piirkondlik kohus võib arutada välisriigi kohtulahendite ning välisriigi ametnike kinnitatud aktide täitmisele pööramisega seotud taotlusi. Samuti kuuluvad piirkondlike kohtute pädevusse hagita menetlused, näiteks lapsendamise, eestkoste ja teovõimega seotud asjad.

Piirkondlik kohus arutab oma tööpiirkonnas esimese astme kohtutena tegutsevate rahukohtute lahendite peale esitatud **apellatsioonid**.

Üldjuhul algatatakse piirkondliku kohtu menetlus kohtukutsega (*assignation*), mille edastab kostjale või süüdistatavale kohtutäitur.

Piirkondlike kohtute esimehed või neid asendavad kohtunikud arutavad ajutiste meetmete kohaldamist tsiviil- ja kaubandusõigusega seotud kiireloomuliste asjade puhul.

Piirkondlikud kohtud teostavad pädevust kriminaalasjades oma **kriminaalkolleegiumide** (*chambre criminelle ou correctionnelle*) kaudu. Neil on pädevus menetleda keskmise raskusega õigusrikkumisi (*délits*) ja kõige raskemaid õigusrikkumisi (*crimes*), mille puhul saadab asja piirkondlikule kohtule arutamiseks eeluurimiskohus (*Chambre du Conseil*) või appellatsioonikohtu eeluurimiskohtunik. Süüdistatavad peavad kohale tulema isiklikult, välja arvatud juhul, kui õigusrikkumise eest karistatakse vaid rahatrahviga – sellisel juhul võib neid kohtus esindada advokaat.

Üldiselt on advokaadi kasutamine piirkondlikus kohtus kohustuslik, kuigi seadusega on lubatud teatavad erandid, näiteks kaubandusasjade puhul ja ajutiste meetmete kohaldamise taotluste korral, mispuhul võivad menetlusosalised end ise esindada.

Rahukohtud

Riigis on **kolm rahukohut** (*justices de paix*): üks Luxembourgis, teine Esch-sur-Alzette'is (Luxembourgis kohtupiirkonnas) ja kolmas Diekirchis (Diekirchi kohtupiirkonnas).

Rahukohtunikud arutavad kõiki **tsiviil- ja kaubandusasju**, mille menetlemine kuulub uue tsiviilkohtumenetluse seadustiku või muude õigusnormide kohaselt nende pädevusse. Nad võivad teha **lõplikke kohtulahendeid** kuni 2000 euro suuruste nõuete puhul ning nad on pädevad lahendama kuni 15 000 euro suuruseid **nõudeid**.

Rahukohtunikud arutavad teatavaid asju, näiteks töötasu, pensionide ja toetuste arestimise asju, ning teevad otsuseid arestitud summade jaotamise kohta, olenemata võlanõude suurusest.

Üldiselt algatatakse rahukohtu menetlus kohtutäituri edastatud kohtukutsega (*citation*). Osa menetlusi algatatakse hagiavalduse esitamisega kohtukantseleisse (*greffe*). Menetlusosalised ilmuvad rahukohtuniku ette isiklikult või teeb seda nende esindaja. Esindajaks võib olla advokaat, abikaasa, otseliinis sugulane või hõimlane, kuni kolmanda astme küllgiinis sugulane või hõimlane ning ühe poole või tema ettevõtte teenistuses olev isik.

Kriminaalmenetluses täidab rahukohus ka **politseikohtu** ülesandeid. Neid ülesandeid täites mõistab ta kohut väiksemate õigusrikkumiste (*contraventions või infractions*) korral, mille eest karistatakse 25–250 euro suuruse rahatrahviga, ning keskmise raskusega õigusrikkumiste (*délits*) korral, mille puhul edastab asja politseikohtule eeluurimiskohtunik (*Chambre du Conseil*).

Samuti mõistab ta kohut nende väiksemate õigusrikkumiste korral, mille eest mõistetakse karistumäär on politseikohtu tavaliselt mõistetavatest karistumääradest suurem, kuid mille menetlemine on antud seadusega tema pädevusse. Politseikohtute lahendeid võib alati edasi kaevata. **Apellatsiooni** peab esitama 40 päeva jooksul alates kohtulahendi väljakuulutamisest või juhul, kui tegemist on tagaseljaotsusega, alates otsuse isikule kättetoimetamisest või tema elukohta toimetamisest. Apellatsiooni arutab piirkondlik kohus (*Tribunal d'Arrondissement*).

Kõik rahukohtud on pädevad arutama töövaidlusi ning neil on õigus teha otsuseid töö- ja praktikalepingutega seotud vaidlustes. Neis asjus tehtud lahendite peale saab edasi kaevata kõrgeimale kohtule.

Kohtute andmebaasid

Kas andmebaasi kasutamine on tasuta?

Jah, andmebaase saab kasutada **tasuta**.

Lühike sisukirjeldus

Vt **üldkohtute** veebisait.

Vt **halduskohtute** veebisait.

Lingid

 Justiitsministeerium

Viimati uuendatud: 05/05/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Ungari

Selles osas antakse teavet üldkohtute korralduse kohta Ungaris.

Üldkohtud – sissejuhatus

Tsiviilkohtusüsteem

Esimese astme kohtud

Piirkonnakohtud ja üldkohtud

Kõik menetlused, mis ei kuulu õiguse kohaselt arutamisele üldkohtutes, kuuluvad **piirkonnakohtute** (*járásbíróságok*) pädevusse.

Üldkohtud (*törvényszékek*) on esimese astme kohtud järgmiste kohtuasjade puhul:

omandiõigusega seotud hagid, kui nõude väärtus on üle 30 miljoni Ungari forint (umbes 106 000 eurot), välja arvatud juhul, kui menetlus on algatatud abielulahutuse avaldusega;

autoriõiguste ja kaasnevate õiguste ning tööstusomandi kaitsega seotud menetlused;

menetlused sellise kahju hüvitamiseks, mille põhjustasid ametliku menetluse käigus oma haldusülesandeid täitvad isikud;

rahvusvaheliste kaubaveo- või ekspedeerimislepingutega seotud menetlused;

menetlused kodanikuõigustega seotud selliste nõuete täitmisele pööramiseks, mis tulenevad mittevaraliste õiguste rikkumisest, sealhulgas menetlused selliste rikkumiste korral hüvitise saamiseks, kui viimati nimetatud menetlused on algatatud koos eespool nimetatud menetlustega või selliste menetluste raames;

väärtpaberitega seotud menetlused;

laimamise vastu esitatud hagid;

teatavad seadusega kindlaksmääratud äriühinguõigusega seotud vaidlused:

menetlused, mille raames taotletakse registreerimiskohtu tehtud registreerimisotsuse kehtetuks tunnistamist;

menetlused, mille raames taotletakse deklaratiivset otsust äriühingu asutamisdokumendi või põhikirja olemasolu, kehtetuse või jõustumise kohta;

menetlused, mis on seotud äriühingute otsuste õiguspärasuse kontrollimisega;

liikmesusel põhinevad menetlused liikmete (endiste liikmete) ja äriühingute vahel ning liikmete (endiste liikmete) endi vahel;

olulise osaluse omandamisega seotud menetlused;

menetlused, mis on seotud piiratud vastutusega aktsionäride või osanike vastutust käsitlevate eeskirjade muutmisega;

teatavad menetlused, mis on seotud registreeritud ühendustega, mis pole äriühingud:

menetlused, mis on selliste organisatsioonide vastu algatanud nende järelevalveorganid;

liikmesusel põhinevad menetlused liikmete (endiste liikmete) ja äriühingute vahel ning liikmete (endiste liikmete) endi vahel;

tervishoiuteenuste osutajatega sõlmitud rahastamislepingutega seotud menetlused;

menetlused, mille raames soovitakse tuvastada asjaolusid seoses juhtumitega, mille puhul ületaks menetluse eseme väärtus eespool nimetatud väärtust;

ebaõiglase lepinguliste tingimustega seotud menetlused;

hüvitamist käsitlevad menetlused, mis algatatakse seoses poolte õigusega asja õiglasele kohtulikule arutamisele ning eesmärgiga viia kohtumenetlus lõpule mõistliku aja jooksul;

menetlused, mis kuuluvad õiguse kohaselt arutamisele üldkohtutes.

Kui vähemalt üks kaashagejatest kuulub üldkohtu jurisdiktsiooni alla, kuulub asja arutamine selle kohtu pädevusse.

Teise astme kohtud

Üldkohtud (*törvényszékek*): esimese astme kohtutena tegutsevate piirkonnakohtute pädevusse kuuluvate kohtuasjade, samuti haldus- ja töökohtutes menetletavate kohtuasjade puhul.

Piirkondlikud apellatsioonikohtud (*főeljáróhelyek*): esimese astme kohtutena tegutsevate üldkohtute pädevusse kuuluvate kohtuasjade puhul.

Ungari ülemkohus (*Kúria*): piirkondlike apellatsioonikohtute edastatud kohtuasjade puhul. Samuti selliste asjade puhul, kus otsuse tegi esimese astme kohtutena tegutsenud üldkohus ning kus pooled taotlevad õigusesindajate kaudu ühiselt, et nende asjas langetaks otsuse *Kúria* – juhul kui apellatsiooni aluseks on materiaaõiguse rikkumine. *Kúria*le saab esitada taotluse asjaõigusel põhineva vaidluse arutamiseks ainult juhul, kui vaidlusrasias käsitleb üle 500 000 Ungari forint (umbes 1840 eurot) suurust summat.

Kúria teeb otsuseid ka teistmisavalduste kohta.

Kohtute koosseis

Esimese astme kohus koosneb tavaliselt **ühest kohtunikust**, kuid seaduses määratletud juhtudel on **kohtu kolleegium kolmeliikmeline** – sinna kuulub **üks elukutseline kohtunik ja kaks kohtukaasistajat**. Kohtumenetluses on kohtukaasistujatel elukutselise kohtunikuga samad õigused ja kohustused. Ainuisikuliselt võib kohtuasjades otsuseid teha ka kolleegiumi esimeheks võib olla üksnes elukutseline kohtunik.

Teise astme kohtud (üldkohtud ja piirkondlikud apellatsioonikohtud) **tegutsevad kolmest elukutselisest kohtunikust koosnevate kolleegiumidena**.

Kohtuliku läbivaatuse raames **arutab Kúrias asja kolm** (või konkreetsete juhtumite puhul – kui see on põhjendatud asja keerukusega – **viis**) **elukutselist kohtunikku**.

Kohtualluvus

Üldine kohtualluvus. Üldiselt on asja pädev arutama see kohus, kelle tööpiirkonnas asub kostja alaline elu- või asukoht, kui asjas ei ole erandlikku pädevust ühelgi muul kohtul. Täiendavad kohtualluvust käsitlevad eeskirjad on sätestatud ka õigusnormides (nt kui alalise elu- või asukoha aadress puudub, määratakse kohtualluvus kindlaks kostja elukoha alusel).

Seadusega nähakse lisaks üldisele kohtualluvusele ette ka kohtualluvuse erijuhud (valikuline kohtualluvus, erandlik kohtualluvus).

Valikulise kohtualluvuse korral, kui ei ole ette nähtud erandlikku kohtualluvust, võib hageja algatada menetluse üldise pädevusega kohtu asemel muus enda valitud kohtus, kui nii on õigusnormidega ette nähtud (nt lapse eestkostet käsitleva menetluse algatamiseks võib pöörduda ka kohtusse, kelle tööpiirkonda jääb lapse alaline elukoht; kahju hüvitamise hagi võib esitada ka kahju tekkimise koha kohtule jne).

Erandliku kohtualluvuse korral võib menetluse algatada üksnes konkreetsetes kohtus.

Kriminaalkohtusüsteem

Esimese astme kohtud

Reeglina kuuluvad kriminaalmenetlused **piirkonnakohtute** pädevusse.

Üldkohtud võivad siiski menetleda kohtuasju, kui on tegemist järgmiste kuritegedega:

kuriteod, mille eest on õigusnormidega ette nähtud kuni 15aastane või eluaegne vangistus, ning

riigivastased kuriteod (karistusseadustiku X peatükk);
inimsusvastased kuriteod (karistusseadustiku XI peatükk);
tahtliku tapmise kavatsus, surma põhjustamine ettevaatamatusest (karistusseadustiku artikli 166 lõiked 3 ja 4), kirehoos sooritatud mõrv (karistusseadustiku artikkel 167), füüsiliste vigastuste tekitamine, kui sellega kaasneb tõsine oht elule (või surm) (karistusseadustiku artikli 170 lõige 6 ja artikli 170 lõikes 7 esitatud kolmas võimalus), inimrööv (karistusseadustiku artikkel 175/A), inimkaubandus (karistusseadustiku artikkel 175/B), arstlikku sekkumist ja meditsiiniuuringute tegemist käsitlevate eeskirjade ning patsiendi enesemääramise õiguse rikkumine (karistusseadustiku XII peatüki II jaotis);
valimiskorra, rahvahääletuse ja kodanikualgatuse ja Euroopa kodanikualgatuse vastased kuriteod (karistusseadustiku artikkel 211), kvalifitseeritud andmete väärkasutamine (karistusseadustiku XV peatüki III jaotis), ametiseisundi kuritarvitamine (karistusseadustiku XV peatüki IV jaotis), rahvusvahelise kaitse alla võetud isiku vastane rünne (karistusseadustiku artikkel 232), massirahutused kinnipidamiskohas (karistusseadustiku artikkel 246), õigusemõistmise takistamine rahvusvahelises kohtus (karistusseadustiku artikkel 294/B), avaliku (rahvusvahelise) õiguse vastased kuriteod (karistusseadustiku XV peatüki VII ja VIII jaotis);
terroriaktid (karistusseadustiku artikkel 261), rahvusvaheliste majanduspiirangute rikkumine (karistusseadustiku artikkel 261/A), reisijateveoks kasutatavate õhusõidukite, raudteesõidukite, merelaevade ja maanteeõidukite või suuremahuliseks kaubaveoks sobivate sõidukite hõivamine (karistusseadustiku artikkel 262), kuritegelikus organisatsioonis osalemine (karistusseadustiku artikkel 263/C);
sõjaväekaupade ja -teenuste ning kahesuguse kasutusega kaupade väärkasutamine (karistusseadustiku artikkel 263/B), siseriingitehingud (karistusseadustiku artikkel 299/A), investeerimiskelmused (karistusseadustiku artikkel 299/B), püramiidskeemide organiseerimine (karistusseadustiku artikkel 299/C), rahapesu (karistusseadustiku artikkel 303);
avaliku korra ohustamine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 259 lõike 2 punkt b); kommunaalvõrkude töö häirimine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 260 lõiked 3 ja 4); arvutivõrkude ja andmete vastased kuriteod, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt kahju (karistusseadustiku artikli 300/C lõike 4 punktid b ja c); maksupettused ja nendega seotud järelevalve või auditeerimiskohutuse täitmata jätmine, mille tagajärjel jääb saamata oluline või märkimisväärne osa tulust (karistusseadustiku artikli 310 lõike 4 punkt a, lõike 5 punkt a ja lõige 6 ning artikkel 310/A); sularaha asendajate väärkasutamine, millega tekitatakse olulist või suurt kahju (karistusseadustiku artikli 313/C lõike 5 punkt a ning lõige 6); väärtuslike või eriti väärtuslike esemete vargus (karistusseadustiku artikli 316 lõike 6 punkt a ning artikli 316 lõige 7) ja omastamine (karistusseadustiku artikli 317 lõike 6 punkt a ning lõige 7); pettus, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt kahju (karistusseadustiku artikli 318 lõike 6 punkt a ning lõige 7); vahendite ebaseaduslik omastamine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 319 lõike 3 punktid c ja d); väärtuslike vahendite hoolimatu juhtimine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 320 lõige 2), röövimine (karistusseadustiku artikli 321 lõike 4 punkt b) ning rüüstamine (karistusseadustiku artikli 322 lõike 3 punkt a); vandalism, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt kahju (karistusseadustiku artikli 324 lõiked 5 ja 6); väärtuslike või eriti väärtuslike varastatud esemete vastuvõtmine (karistusseadustiku artikli 326 lõike 5 punkt a ning lõige 6); autoriõiguse ja sellega kaasnevate õiguste rikkumine, millega tekitatakse olulist või erakordselt suurt finantskahju (karistusseadustiku artikli 329/A lõige 3), ning tööstusomandi seadusega kaitstud õiguste rikkumine (karistusseadustiku artikli 329/D lõige 3);
militaarõiguse alusel karistatavad kuriteod;
kommunismikuriteod ja rahvusvahelise õiguse kohaselt aegumatud kuriteod, mis on sätestatud inimsusvastastes kuritegudes kriminaalvastutusele võtmist ja selliste kuritegude suhtes aegumistähtaegade mittekohaldamist ning teatavate kommunistliku korra ajal toime pandud kuritegude eest kohtu alla andmist käsitlevas seaduses.

Kohtualluvus määratakse üldiselt kindlaks selle alusel, kus **kuritegu toime pandi**.

Kui süüdistatav on toime pannud kuriteod, mis kuuluvad erinevate kohtute pädevusse, on kohtuasja pädev arutama **üldkohus**.

Teise astme kohtud

Üldkohtud: esimese astme kohtuna tegutseva piirkonnakohtu pädevusse kuuluvate asjade puhul.

Piirkondlikud apellatsioonikohtud: esimese astme kohtuna tegutseva üldkohtu pädevusse kuuluvate kohtuasjade puhul.

Kúria: piirkondliku apellatsioonikohtu pädevusse kuuluvate kohtuasjade puhul, kui kohtuotsuse peale saab esitada apellatsiooni.

Kolmanda astme kohtud

Piirkondlikud apellatsioonikohtud: kohtuasjade puhul, milles langetab otsuse teise astme kohtuna tegutsev üldkohus.

Kúria: kohtuasjade puhul, milles teeb otsuse teise astme kohtuna tegutsev piirkondlik apellatsioonikohus.

Kohtute koossels

Kui asjaomane kuritegu on karistatav kaheksa-aastase või pikema vangistusega, **arutab piirkonnakohtus asja kohtukolleegium, mis koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast**. Muudel juhtudel **arutab kohtunik asja ainuisikuliselt**.

Esimese astme kohtuna tegutsev üldkohus arutab samuti asju **kohtukolleegiumina, mis koosneb ühest elukutselisest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast**.

Teise või kolmanda astme kohtuna tegutsev kohus arutab asju **kohtukolleegiumina, mis koosneb kolmest elukutselisest kohtunikust**. **Kúria** arutab asju **kohtukolleegiumina, mis koosneb kolmest või viiest elukutselisest kohtunikust**.

Seonduvad lingid

 [Ungari kohtute ametlik veebisait](#)

Viimati uuendatud: 30/10/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Malta

Selles osas esitatakse teavet üldkohtute korralduse kohta Malta.

Üldkohtud – sissejuhatus

Tabelites on esitatud teave Malta tsiviil- ja kriminaalkohtute kohta.

Tsiviilkohtud

Apellatsioonikohus	Teine aste	Apellatsioonikohus vaatab läbi nii madalama kui ka kõrgema astme tsiviilkohtute otsuste peale esitatud kaebusi. i) See kohus vaatab läbi tsiviilkohtu esimese kolleegiumi ja tsiviilkohtu perekonnaasjade osakonna otsuste peale esitatud kaebusi. ii) Samuti vaatab	i) Koosseisu kuulub kolm kohtunikku
	Apellatsioon		ii) Koosseisu kuulub üks kohtunik

		apellatsioonikohus läbi kaebusi, mis on esitatud magistraadikohtu (tsiviilpädevuses), väiksemate kohtuvaidluste kohtu ja halduskohtute otsuste peale.	
Tsiviilkohus Tsiviilkohtu esimene kolleegium	Esimene aste	Tsiviilkohtu esimene kolleegium menetleb kõiki tsiviil- ja/või kaubandusasju , mis on väljaspool magistraadikohtu pädevust. Samuti vaatab see kohus põhiseadusest tuleneva pädevuse alusel läbi asju, mis on seotud põhiseadusega tagatud ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sätestatud inimõiguste ja põhivabaduste rikkumisega. Tsiviilkohtu hagita asjade osakond vastutab psüühikahäiretega isikute tegevuse tõkestamise või nende teovõimetuks tunnistamise , sellistele isikutele juhendajate määramise, pärandi avamise ning testamenditäitjate kinnitamise eest. Samuti on see osakond salajaste testamentide hoiulevõtja. See kohus menetleb kõiki perekonnaasju , näiteks abielu kehtetuks tunnistamine, lahuse, lahutus, ülalpidamine ja laste eestkost.	Eesistujaks on kohtunik Eesistujaks on kohtunik Eesistujaks on kohtunik
Magistraadikohus	Esimene aste	Tsiviilkohtuna tegutsev magistraadikohus on üksnes madalama pädevusega esimese astme kohus, kus hagi suurus ei ületa üldjuhul 15 000 eurot.	Eesistujaks on magistraat
Gozo magistraadikohus	Esimene aste	Tsiviilõiguse valdkonnas on Gozo magistraadikohtul kaheksaastane pädevus : madalama astme pädevus, mis on võrreldav Malta magistraadikohtu vastava pädevusega, ja kõrgema astme pädevus, mis on võrreldav tsiviilkohtu esimese kolleegiumi pädevusega (välja arvatud põhiseaduslike küsimuste menetlemine) ja tsiviilkohtu hagita asjade osakonna pädevusega.	Eesistujaks on magistraat
Väiksemate kohtuvaidluste kohus	Esimene aste	See kohus teeb erapooletuse ja seaduslikkuse põhimõttel kiireloomulisi otsuseid kohtuasjades, kus hagi suurus on väiksem kui 5 000 eurot.	Eesistujaks on kohtunik

Kriminaalkohtud

Kriminaalapellatsioonikohus	Teine aste	See kohus vaatab kõrgema astme pädevuses läbi kriminaalkohtus süüdi mõistetud isikute kaebusi . Madalama astme pädevuses vaatab see kohus läbi kaebusi , mis on esitatud kriminaalkohtuna tegutseva magistraadikohtu otsuste peale.	Kolm kohtunikku Üks kohtunik
Kriminaalkohus	Esimene aste	See kohus vaatab läbi kriminaalasju , mis on väljaspool magistraadikohtu pädevust.	Eesistujaks on kohtunik, keda abistavad üheksa vandekohtunikku.
Magistraadikohus	Esimene aste	Kriminaalõiguse vallas on magistraadikohtul kaheksaastane pädevus: ta tegutseb kriminaalkohtuna tema pädevusse kuuluvates asjades ja kriminaaluurimiskohtuna kriminaalkohtu pädevusse kuuluvate kuritegude puhul. i) Kriminaalkohtuna on kohtu pädevuses menetleda kõiki kuritegusid, mille eest on ette nähtud kuni kuue kuu pikkune vanglakaristus. ii) Eeluurimiskohtuna viib kohus läbi õigusrikkumiste eeluurimist ning edastab vastavad toimikud peaprokurörile. Kui süüdistatav vastuväiteid ei esita, võib peaprokurör kohtuasjad, mille eest on ette nähtud kuni kümne aasta pikkune vanglakaristus, saata arutamiseks ja otsuse tegemiseks tagasi magistraadikohtule.	Eesistujaks on magistraat
Gozo magistraadikohus	Esimene aste	Kriminaalõiguse vallas on Gozo magistraadikohtul samasugune pädevus kui magistraadikohtul kriminaalkohtuna ja kriminaaluurimiskohtuna.	Eesistujaks on magistraat
Noortekohus	Esimene aste	Noortekohus vaatab läbi alaealiste vastu esitatud süüdistusi ja viib läbi muid menetlusi seoses alaealistega vanuses kuni 16 aastat ning võib samuti anda hoolekandekorraldusi.	Eesistujaks on magistraat, keda abistavad kaks kaasistujat

Õigusvaldkonna andmebaasid

Palun vaadake Malta kohta veebilehte „**Kohtukorraldus liikmesriikides – Malta**”, kus on esitatud üksikasjalik teave asjaomaste andmebaaside kohta ja lingid nendele.

Seonduvad lingid

 Justiits-, kultuuri- ja kohaliku omavalitsuse ministeerium

- [Kohtuteenused](#)
- [Kohtuteenused – Kohtuotsuste andmebaas](#)
- [Kohtuteenused – Kohtumenetlused](#)
- [Kohtuteenused – Saalide kasutamine](#)
- [Kohtuteenused – Statistika](#)
- [Kohtuteenused - Sundenampakkumine](#)
- [Kohtuteenused – Tsiviilmenetluses kasutatavad vormid \(malta keeles\)](#)
- [Kohtueksperdid](#)
- [Õigusteenused \(Malta seadused\)](#)

Viimati uuendatud: 04/05/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Holland

See teabeleht sisaldab teavet Madalmaade üldkohtute korralduse kohta.

Esimese astme kohtud (*rechtbanken*)

Madalmaades on 11 esimese astme kohtu.

Kohtud on jaotatud õigusharude alusel kolleegiumideks:

tsiviilkolleegium (üksikisikute ja/või organisatsioonide vahelised vaidlused);

halduskolleegium (üksikisikute või organisatsioonide ja ametiasutuste vahelised vaidlused);

kriminaalkolleegium (kuriteod).

Esimese astme kohtute juures tegutsevad ka kantonikohtud (*sector kanton*), kus kantonikohtunik menetleb muu hulgas kuni 25 000 euro suuruseid nõudeid puudutavaid väiksemaid kriminaal- ja tsiviilasju.

Apellatsioonkaebused

Pool, kes esimese astme kohtu lahendiga ei nõustu, võib selle edasi kaevata. Kriminaal- ja tsiviilasju arutab üks neljast apellatsioonikohtust (*gerechtshoven*).

Haldusasjades võivad apellatsioonkaebust olenevalt teemast arutada:

apellatsioonikohtud (*gerechtshoven*);

avaliku teenistuse ja sotsiaalkindlustusajade apellatsioonikohus (*Centrale Raad van Beroep*);

apellatsiooniaseme halduskohus majandusküsimustes (*College van Beroep voor het Bedrijfsleven*);

Madalmaade kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu (*Raad van State*), haldusvaidluste osakond (*Afdeling bestuursrechtspraak*).

Kõrgeim kohus (*Hoge Raad*)

Madalmaade kõrgeim kohus on kõrgeim kohus Madalmaades tsiviil-, kriminaal- ja maksuõiguse alal. Kõrgeim kohus võib tühistada kohtulahendeid, sealhulgas apellatsioonikohtute lahendeid (mida saab kõrgeimas kohtus vaidlustada seoses õigusküsimustega, seda protsessi nimetatakse kassatsiooniks (*cassatie*)). Kõrgeim kohus vastutab ka Madalmaade õigusliku ühtsuse ja õiguse arengu tagamise eest.

Lisateavet kohtusüsteemi korralduse kohta saab veebisaidilt [rechtspraak.nl](#).

Kohtute andmebaasid

Kohtupraktika andmebaasis avaldatakse märkimisväärsel hulgal kohtulahendeid. Need kohtulahendid tehakse üldsusele kättesaadavaks andmebaasi lisamise kaudu veebisaidil [rechtspraak.nl](#).

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs on **tasuta**.

Lingid

 [Madalmaade kohtusüsteem ja Madalmaade kõrgeim kohus](#)

 [Teave Madalmaade kohtusüsteemi kohta \(inglise keeles\)](#)

Viimati uuendatud: 05/05/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Austria

Sellel lehel esitatakse teave tsiviil- ja kriminaalasju menetlevate Austria üldkohtute kohta.

Üldkohtud – sissejuhatus

Üldkohtute süsteemil on neli tasandit. Praegu (2023. aasta märtsi seisuga) vastutavad kohtuasjade **lahendamise** eest järgmised kohtud:

113 esimese astme kohtu (*Bezirksgerichte*),

20 liidumaa kohtu (*Landesgerichte*),

4 liidumaa kõrgeimat kohtu (*Oberlandesgerichte*),

Austria kõrgeim üldkohus (*Oberster Gerichtshof*).

Alates 2013. aasta algusest on esimese astme kohtute arvu järk-järgult vähendatud 141-lt praeguse 113ni (1. märtsi 2023 seisuga), ühendades Ülem-Austria, Alam-Austria, Steiermarki, Salzburgi, Tiroomi ja Burgenlandi esimese astme kohtud ning mõnel juhul luues uued esimese astme kohtud.

Kriminaalasjades kaitsevad avalikke huve prokuratuurid. Need on:

16 prokuratuuri (*Staatsanwaltschaften*),

keskprokuratuur (*Zentrale Staatsanwaltschaft*), kes tegeleb majanduskuritegude ja korruptsiooniasjadega,

neli peaprokuratuuri (*Oberstaatsanwaltschaften*) ning

riigiprokuratuur (*Generalprokuratur*).

Vanglakaristusi viivad täide 28 vanglat.

A. Kohtukorraldus: tsiviil- ja kriminaalkohtud

Esimeses astmes lahendavad vaidlusi kas esimese astme kohtud (*Bezirksgerichte*) või liidumaa kohtud. Tsiviilasjades määratakse kohtualluvus peamiselt vaidluse olemuse järgi (*Eigenzuständigkeit*); kõigis muudes küsimustes määratakse see vaidlusaluse nõude väärtuse alusel (*Wertzuständigkeit*).

Vaidlusküsimuse laadi peetakse tähtsamaks kriteeriumiks kui hagi väärtust.

Kriminaalasjade korral on kohtualluvuse kindlaksmääramise kriteeriumiks kuriteo eest ettenähtud karistuse määr.

Esimese astme kohtud (*Bezirksgerichte*, esimene tasand)

Esimese astme kohtud:

lahendavad tsiviilõiguslikke vaidlusi, mille puhul on **nõude suurus kuni 15 000 eurot** (*Wertzuständigkeit*);

teevad otsuseid teatud liiki kohtuasjades, olenemata nõude suurusest (*Eigenzuständigkeit*), eelkõige **perekonna-, üriõiguse ja täiteasjades**;

teevad otsuseid teatud **kriminaalasjades** selliste kuritegude puhul, mille eest võidakse karistada kas ainult rahatrahvi, rahatrahvi ja kuni üheaastase vangistuse või siis ainult kuni üheaastase vangistusega (näiteks ettevaatamatuses tekitatud kehavigastus või vargus).

Liidumaa kohtud (teine tasand)

Liidumaa kohtute, **tsiviilasjades tuntud ka kui esimese astme kohtud** (*Gerichtshöfe erster Instanz*), pädevus on järgmine:

esimeses astmes kõikide õigusküsimuste lahendamine, mis ei kuulu esimese astme kohtute (*Bezirksgerichte*) pädevusse; kohtuasja laadist tulenevalt otsuste tegemine vaidlustes, mis hõlmavad tuumavastutuse seadust, haldusvastutuse seadust ja andmekaitse seadust ning konkurentsi- ja intellektuaalomandi asju (eripädevus);

esimese astme kohtute (*Bezirksgerichte*) otsuste peale esitatud **apellatsioonkaebuste** lahendamine.

Liidumaade kõrgeimad kohtud (kolmas tasand)

Liidumaade kõrgeimad kohtud, tuntud ka kui teise astme kohtud (*Gerichtshöfe zweiter Instanz*), moodustavad kolmanda korraldusliku tasandi. Need asuvad Viinis (tööpiirkonda kuuluvad Viin, Alam-Austria ja Burgenland), Grazis (tööpiirkonda kuuluvad Steiermark ja Kärnten), Linzis (tööpiirkonda kuuluvad Ülem-Austria ja Salzburg) ning Innsbruckis (tööpiirkonda kuuluvad Tirol ja Vorarlberg).

Need kohtud tegelevad nii tsiviil- kui ka kriminaalasjades ainult **apellatsioonkaebustega** (st teine aste).

Lisaks on neil kohtutel eriline roll **kohtusüsteemi** haldamisel. Liidumaa kõrgeima kohtu eesistuja juhib kõikide oma kohturingkonnas asuvate kohtute haldamist. Selles rollis on tema ainus otsene ülemus föderaalne justiitsminister.

Austria kõrgeim üldkohus (neljas tasand)

Viinis asuv Austria kõrgeim üldkohus on **kõrgeim instants tsiviil- ja kriminaalasjades**. Koos konstitutsioonikohtu (*Verfassungsgericht*) ja Austria kõrgeima halduskohtuga (*Verwaltungsgericht*) on see riigi üks kõrgeimatest kohtutest (*Höchstgerichte*). See tähendab, et Austria kõrgeima üldkohtu otsuseid ei ole võimalik siseriiklikult edasi kaevata.

Austria kõrgeima üldkohtu otsused annavad olulise panuse **õiguse ühetaolisse kohaldamisse** kogu riigi territooriumil.

Kuigi Austria kõrgeima üldkohtu otsused ei ole madalama astme kohtute jaoks seaduse alusel siduvad, järgivad madalama astme kohtud üldreeglina kõrgeima astme kohtu praktikat.

B. Tsiviilkohtusüsteem

Tsiviilkohtute pädevusse kuuluvad tavalised tsiviilkohtumenetlused, töökohtu menetlused, kaubandusajadega seotud menetlused ja hagita menetlused (*Außerstreitverfahren*).

Tavalise tsiviilkohtumenetluse raames lahendatakse selliseid tsiviilõiguslikke vaidlusi, mida kaubandus- või töökohtutes ei menetleta või mille suhtes kohaldatakse hagita menetlust.

C. Apellatsioonkaebused

C.1. Apellatsioonkaebused tsiviilasjades

Tavalises tsiviilkohtumenetluses on põhimõtteliselt kaks erinevat etappi, millest kummalgi võib olla kolm astet. Esimeses astmes lahendavad vaidlusi kas esimese astme kohtud (*Bezirksgerichte*) või liidumaa kohtud.

Juhul kui esimese astme kohus on *Bezirksgericht*, tuleb appellatsioonkaebusega pöörduda liidumaa kohtusse, kus selle kohta teeb otsuse appellatsioonikolleegium (*Berufungssenat*).

Kui esimese astme kohus on liidumaa kohus, tuleb appellatsioonkaebus esitada liidumaa kõrgeimale kohtule, kus teeb teises astmes otsuse appellatsioonikolleegium.

Teise astme kohtud vaatavad esimese astme kohtute otsused ainult läbi. Nad teevad oma otsuse seega põhimõtteliselt ainult esimese astme kohtus lõpetatud suulise menetluse käigus esitatud asjasse puutuvate taotluste ja menetluse lõpetamise ajaks kogunenud tuvastatud asjaolude põhjal. Teise astme kohtud võivad teha otsuseid ka kohtuasja enda kohta, et otsus kinnitada või seda muuta. Selle saavutamiseks – allpool esitatud kohtu ettepanekutes ja avaldustes määratletud raamistikus – võib teise astme kohus kogu menetlust või osa sellest korrata või pikendada; või ta võib esimese astme kohtu otsuse tühistada ja teha talle ülesandeks asi uuesti läbi vaadata; või ta võib appellatsioonkaebuse rahuldamata jätta.

Juhul kui tegemist on kohtuasjaga, mille puhul tuleb selgitada olulise tähtsusega õigusküsimusi, on võimalik asja veel edasi kaevata Austria kõrgeimale üldkohtule.

Austria kõrgeim üldkohus teeb otsuseid eelkõige õiguslikes küsimustes ja tugineb seetõttu eelnevate menetluste raames tuvastatud asjaoludele. Ta otsustab kindlakstehtud asjaolude alusel eelnevate kohtuotsuste õiguspärasuse üle, osutades puudustele või piiratud määral ka seniste menetluste vigadele. Austria kõrgeim üldkohus mitte üksnes ei tühistata madalamate kohtute otsuseid: ta võib kohtuasja ka ise lahendada (otsuse kinnitada või seda muuta); või ta võib eelmised otsused tühistada ja teha esimese või teise astme kohtule ülesandeks asi uuesti läbi vaadata; või ta võib hagi rahuldamata jätta.

Esimeses astmes teeb enamikul juhtudel otsuse üks kohtunik (vaid juhul, kui hagi väärtus on üle 100 000 euro, teeb ühe poole avalduse korral otsuse kolmest kohtunikust koosnev koosseis). Teises astmes teeb otsuse kolmest kohtunikust koosnev ja Austria kõrgeimas üldkohtus viiest kohtunikust koosnev koosseis. Juhul kui tegemist on olulise tähtsusega õigusküsimusega (näiteks soovitakse muuta väljakujunenud kohtupraktikat), teeb Austria kõrgeimas üldkohtus otsuse nn tugevdatud koosseis, mis koosneb 11 kohtunikust.

C.2. Apellatsioonkaebused kriminaalasjades

Kriminaalasjas tehtud kohtuotsuse saab edasi kaevata ühe korra.

Kui esimese astme kohus on *Bezirksgericht*, võib appellatsioonkaebuses taotleda:

kohtuotsuse tühistamist või

süüdimõistva kohtuotsuse ja karistuse tingimuste vaidlustamist.

Apellatsioonkaebuse vaatatakse läbi liidumaa kohtu kolmest kohtunikust koosnev koosseis.

Kui esimeses astmes teeb otsuse liidumaa kohtu üks kohtunik (kõigi asjade puhul, kus on tegemist kuriteoga, mille eest on ette nähtud maksimaalselt viieaastane vangistus, näiteks kohtus valeütluste andmine), võib appellatsioonkaebuses samuti taotleda:

kohtuotsuse tühistamist või

süüdimõistva kohtuotsuse ja karistuse tingimuste vaidlustamist.

Apellatsioonkaebuse vaatatakse sel juhul läbi liidumaa kõrgeima kohtu kolmest kohtunikust koosnev koosseis.

Kui juhtumi kohta teeb esimeses astmes otsuse liidumaa kohus koos kohtukaasistujate (*Schöffengericht*) või vandemeestega (*Geschworenengericht*), tuleb otsuse tühistamise avaldus esitada Austria kõrgeimale üldkohtule. Kui appellatsioonkaebus puudutab ainult karistuse tingimusi, tuleb see siiski esitada liidumaa kõrgeimale kohtule.

D. Apellatsioonkaebuse vormid

Tavalises tsiviilkohtumenetluses võib esimese astme kohtu otsuse fakti- ja õigusküsimustes edasi kaevata (*Berufung*). Fakti- ja õigusküsimusi käsitleva apellatsioonkaebuse põhjuseks võib alati olla otsuse tühisus või ebaõige õiguslik hinnang ja teatavat liiki vaidluste korral või igal juhul siis, kui haigetava summa suurus on vähemalt 2700 eurot, ka menetlusvead või faktide ebaõige tuvastamine.

Teise astme kohtu otsuse peale võib esitada kassatsioonkaebuse Austria kõrgeimale üldkohtule ainult õigusküsimustes (*Revision*). Selline kassatsioonkaebus on aga sõltuvalt vaidlusküsimuse laadist mõneti piiratud. Austria kõrgeim üldkohus teeb põhimõtteliselt otsuseid olulise tähtsusega õigusküsimustes. Seega on olulise tähtsusega õigusküsimuse olemasolu kassatsioonkaebuse vastuvõtmise eelduseks. Teatavate vaidluste korral, kui haigetav summa on väiksem kui 5000 eurot, on teise astme kohtu otsus lõplik ja ei kuulu edasikaebamisele, ning juhul kui haigetav summa ei ületa 30 000 eurot, on Austria kõrgeimale üldkohtule kassatsioonkaebuse esitamiseks vajalik teise astme kohtu nõusolek (mis antakse kas otse või uue taotluse alusel).

E. Õigusvaldkonna andmebaasid

 Austria justiitsministeeriumi veebisaidilt saab teavet Austria kohtusüsteemi kohta.

Kas juurdepääs õigusvaldkonna andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs Austria justiitsministeeriumi veebisaidile on tasuta.

Seotud lingid

 Kohtute pädevus – Austria

Viimati uuendatud: 11/09/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid: on juba tõlgitud.

Liikmesriikide üldkohtud - Poola

Selles jaotises esitatakse teavet üldkohtute korralduse kohta Poolas.

Üldkohtud

Poola üldkohtute süsteem hõlmab **apellatsiooni-** (sądy apelacyjne), **piirkonna-** (sądy okręgowe) ja **kohalikke kohtuid** (sądy rejonowe). Nimetatud kohtud lahendavad muu hulgas kriminaal-, tsiviil-, perekonna-, alaealiste, äriõiguse, tööhõive ja sotsiaalkindlustuse asju – välja arvatud asju, mida lahendatakse muudes erikohtutes, nt sõjaväekohtutes.

Üldkohtute juures asuvad ka **kinnistus- ja hüpoteegiregistrid**, lisaks pandiregister, riiklik kohturegister ja riiklik karistusregister.

Tsiviilkohtud

Igas **apellatsiooni-, piirkonna- ja kohalikus kohtus** on tsiviilasjadega tegelev üksus (wydział cywilny).

Kriminaalkohtud

Igas **apellatsiooni-, piirkonna- ja kohalikus kohtus** on kriminaalasjadega tegelev üksus (wydział karny).

Õigusaktide andmebaasid

 Poola valitsuse veebisait sisaldab alates 1918. aastast avaldatud seaduste nimekirja.

Juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

Viimati uuendatud: 19/07/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Portugal

Sellel lehel antakse teavet Portugali üldkohtute korralduse kohta.

Üldkohtute korraldus

Peale konstitutsioonikohtu (*Tribunal Constitucional*), kelle pädevusse kuulub otseselt põhiseaduslikkuse järelevalve, on Portugalis järgmised kohtute liigid: kõrgeim kohus (*Supremo Tribunal de Justiça*) ning esimese ja teise astme kohtud; kõrgeim halduskohus (*Supremo Tribunal Administrativo*) ning muud haldus- ja maksukohtud; kontrollikoda (*Tribunal de Contas*).

Tegutseda võivad ka merekohtud (tribunais marítimos) ja vahekohtud (tribunais arbitrais) ning rahukohtunikud (julgados de paz).

Seaduses on sätestatud, millistel juhtudel ja millises koosseisus võivad eespool nimetatud kohtud eraldi või koos moodustada kohtualluvuskohtu (*Tribunal dos Conflitos* – kohus, mis lahendab kohtualluvuskonflikte).

Ilma et see piiraks sõjaseisukorra tingimustes loodavaid sõjaväekohtuid (*tribunais militares*) käsitlevate sätete kohaldamist, on keelatud sellised erandliku pädevusega kohtud, kes teevad otsuseid teatavaid kuriteokategooriaid käsitlevates kriminaalasjades.

Kohtud

Supremo Tribunal de Justiça (kõrgeim kohus)

Kõrgeim kohus on kohtute hierarhia kõrgeim organ, mille tegevus ei mõjuta konstitutsioonikohtu pädevust. See koosneb tsiviil-, kriminaal- ja sotsiaalasjade kolleegiumist.

Kohus asub Lissabonis ja selle tööpiirkond hõlmab kogu Portugali territooriumi.

Kõrgeim kohus tegutseb esimehe (kohtu eesistuja) juhtimisel kas täiskoguna (kuhu kuuluvad kõigi kolleegiumide kohtunikud), erikolleegiumidena või kolleegiumidena.

Kõrgeim kohus arutab ainult õigusküsimusi, välja arvatud õigusaktidega ette nähtud erandite korral.

Tribunais da Relação (apellatsioonikohtud)

Apellatsioonikohtud on reeglina teise astme kohtud.

Apellatsioonikohtud asuvad praegu Lissabonis, Portos, Coimbras, Évoras ja Guimarães. Neid juhib esimees (eesistuja), kui need kogunevad kas täiskoguna või siis kolleegiumidena.

Apellatsioonikohtutel on tsiviil-, kriminaal-, sotsiaal-, perekonna- ja noorsoo-, ettevõtlus-, intellektuaalomandi ja konkurentsi, reguleerimise ja järelevalve kolleegiumid. Sotsiaal-, perekonna- ja noorsoo-, ettevõtlus-, intellektuaalomandi ja konkurentsi, reguleerimise ja järelevalve kolleegiumide olemasolu sõltub vajaliku töö mahust või keerukusest. Need luuakse kohtute kõrgeima nõukogu määrusega vastava apellatsioonikohtu esimehe ettepanekul.

Esimese astme kohtud (*Tribunais judiciais de 1.ª instância*)

Esimese astme kohtud on tavaliselt piirkondlikud kohtud (*tribunais de comarca*). Nende pädevusse kuuluvad kõik asjad, mida ei ole määratud teistele kohtutele. Piirkondlikel kohtutel on nii üld- kui ka eripädevus.

Piirkondlikud kohtud jagunevad eri- või üldpädevusega koosseisudeks, samuti kohalikeks nn satelliitkoosseisudeks. Koosseisud nimetatakse vastavalt kohtumenetluse tüübile ja selle omavalitsuse nimele, kus nad asuvad.

Võib luua järgmisi spetsialiseeritud pädevusega koosseise:

kesktsiviilkohus (*Central cível*);

kohalik tsiviilkohus (*Local cível*);

keskkriminaalkohus (*Central criminal*);

kohalik kriminaalkohus (*Local criminal*);

kohalik alaealiste kriminaalkohus (*Local de pequena criminalidade*);

kriminaaluurimise kohus (*Instrução criminal*);

perekonna- ja noorsookohus (*Família e menores*);

töökohus (*Trabalho*);

kaubanduskohus (*Comércio*);

täitmiskohus (*Execução*).

Esimese astme kohtud töötavad sõltuvalt juhtumist kas üksi istungeid pidavate kohtunikega, täiskooresseis või täiskooresseis ja vandemeestega. Igal piirkondlikul kohtul on esimees, kellel on volitused esindamise ja juhtimise, juhtumikorralduse ning haldus- ja funktsionaalse juhtimise valdkonnas.

Kui ühes kohtus või koosseisus on rohkem kui viis kohtunikku, võib kohtu esimees pärast teiste kohtunike ärakuulamist esitada kohtute kõrgeimale nõukogule vastava kohtuniku eelneval nõusolekul ühe või mitme koosseisu jaoks kohtuniku-koordinaatori (*magistrado judicial coordenador*) kandidatuuri.

Kohtuniku-koordinaator täidab kohtu esimehe juhendamisel talle esimehe poolt delegeeritud ülesandeid, ilma et see piiraks õigust delegeerida asi kõrgemale kohtule (*avocação*), ning ta peab esitama oma töö kohta aruande, kui kohtu esimees seda nõuab.

Haldus- ja maksukohtud (Tribunais Administrativos e Fiscais)

Haldus- ja maksukohtud on pädevad menetlema hagisid ja apellatsioone, mis on seotud õigussuhetest tulenevate vaidluste lahendamisega haldus- ja maksuküsimustes. Haldus- ja maksukohtud on järgmised:

Portugali kõrgeim halduskohus (Supremo Tribunal Administrativo);

kesksed halduskohtud (tribunais centrais administrativos);

regionaalsed halduskohtud (tribunais administrativos de círculo);

maksukohtud (tribunais tributários).

Portugali kõrgeim halduskohus (Supremo Tribunal Administrativo)

Kõrgeim halduskohus on haldus- ja maksukohtute hierarhia kõrgeim organ, kelle tegevus ei piira konstitutsioonikohtu pädevust.

Kohus asub Lissabonis ja selle tööpiirkond hõlmab kogu Portugali territooriumi.

Kõrgeim halduskohus koosneb haldusvaidlusi lahendavast kolleegiumist ja maksuvaidlusi lahendavast kolleegiumist. Kohtu põhipädevus on teha otsuseid kesksete halduskohtute otsuste peale esitatud apellatsioonkaebuste kohta.

Kõrgeima halduskohtu tegevust juhib esimees (kohtu eesistuja), keda abistavad kolm aseesimeest.

Kohtuasja sisust olenevalt töötab kohus kas täiskoguna, kolleegiumi täiskoguna või kolleegiumina. Täiskogu ja iga kolleegiumi täiskogu uurib üksnes õigusküsimusi.

Kesksed halduskohtud (tribunais centrais administrativos)

Kesksed halduskohtud on reeglina halduspiirkonna teise astme kohtud. Portugalis on praegu kaks kesket halduskohtu (põhjapiirkonna apellatsiooniaseme halduskohus ja lõunapiirkonna apellatsiooniaseme halduskohus).

Nende peamine ülesanne on vaadata läbi regionaalsete halduskohtute ja maksukohtute otsuste peale esitatud apellatsioone.

Iga kohus koosneb haldusvaidlusi lahendavast kolleegiumist ja maksuvaidlusi lahendavast kolleegiumist.

Kesksed halduskohtu tegevust juhib esimees (kohtu eesistuja), keda abistavad kaks aseesimeest.

Kesksed halduskohtud vaatavad läbi nii fakti- kui ka õigusküsimusi.

Regionaalsed halduskohtud (tribunais administrativos de círculo) ja maksukohtud (tribunais tributários)

Regionaalsed haldus- ja maksukohtud on esimese astme kohtud, mille põhiülesanne on lahendada haldus- ja maksuvaidlusi. Nad võivad tegutseda iseseisvalt, regionaalse halduskohtu või maksukohtu nime all või ühiselt haldus- ja maksukohtu nime all.

Nende tegevust juhib esimees, kelle CSTAF (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais* – haldus- ja maksukohtute kõrgeim nõukogu) nimetab ametisse viieks aastaks.

Neid kohtuid juhib reeglina üks kohtunik, kuid seaduses on sätestatud, et teatavatel juhtudel võib kohaldada teistsugust korda.

Rahukohtunikud

Rahukohtunikud (*julgados de paz*) pakuvad alternatiivset võimalust tsiviilõiguslike vaidluste lahendamiseks küsimustes, mis hõlmavad väikeseid rahasummasid ega puuduta perekonna-, pärandi- ega tööõigust.

13. juuli 2011. aasta seaduse nr 78/2011 praeguse versiooni kohaselt on rahukohtunikud pädevad hindama ja lahendama tuvastamishagisid, mille maksumus ei ületa esimese astme kohtute pädevust (15 000 eurot).

Sama seaduse artikli 9 kohaselt on rahukohtunikud pädevad arutama ja otsustama järgmist:

hagid kohustuste täitmise tagamiseks, välja arvatud rahaliste ühinemislepingute täitmisega seotud hagid;

hagid vallasvara üleandmiseks;

kaasomandiga seotud õigustest ja kohustustest tulenevad hagid, kui vastav üldkoosolek ei ole otsustanud, et kaasomanike või kaasomanike ja haldaja vahelised vaidlused tuleb lahendada vahekohtus;

ehitiste omanike vaheliste vaidluste lahendamise hagid, mis on seotud ajutise sundlähbipääsu, loodusliku vee äravoolu, üleujutuse eest kaitsmise tööde, kanalisatsiooni, kanalite ja hekkide ühiskasutuse, akende, uste, verandade jms konstruktsioonide avamise, katuselt vihmavee äravoolu, puude ja põõsaste istutamise, sisemiste ja väliste vaheseintega;

vara tagasivõitmise hagid, valdushagid, igamise, omandamise ja jagamisega seotud hagid (ühiselt hallatavad varad);

hagid, mis käsitlevad kaasomandis oleva vara kasutamise ja haldamise õigust, hoonestusõigusi, kasutusvalduse õigusi, kasutus- ja elamisõigusi ning asjaõigust seoses osaaajalise kasutamise lepingutega;

vara rentimisega seotud hagid, välja arvatud väljatõstmine;

nii lepingulist kui ka lepinguvälist tsiviilvastutust käsitlevad hagid;

lepingute, välja arvatud töölepingud ja maarendid, rikkumisega seotud hagid;

kohustuste üldise tagamisega seotud hagid.

Rahukohtunikud on pädevad arutama ka tsiviilkorras hüvitise taotlusi järgmistel põhjustel (kui süüdistust ei ole esitatud või on sellest loobunud):

kehavigastus;

hooletusest põhjustatud kehavigastus;

laim;

solvamine;

vargus;

kahju tekitamine;

piirikivide rikkumine;

pettus toidu, joogi või teenuste saamiseks.

Kooskõlas artikliga 16 on igal rahukohtunikul lepitusteenistus, mis on kättesaadav neile, kes seda vaidluste lahendamise alternatiivse meetodina kasutada soovivad. Selle teenistuse eesmärk on ergutada vaidluste varajast lahendamist poolte kokkuleppel. Teenistus on pädev vahendama kõiki lepituse alla kuuluvaid vaidlusi, isegi neid, mis ei kuulu rahukohtunike pädevusse.

Viimati uuendatud: 29/01/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Rumeenia

Sellel lehel antakse teavet Rumeenia üldkohtute kohta.

Rumeenia kohtusüsteemi tutvustus

Rumeenia kohtusüsteemi struktuur on järgmine

Kohtud ja prokuratuurid

1. tasand

Esimese astme kohtud (Judecătoria, 176)

Prokuratuurid

2. tasand

Esimese astme või apellatsioonikohtud (Tribunale, 42)

Erikohtud (3)

Alaealiste asjade ja perekonnakohus (1)

Prokuratuurid

3. tasand

Apellatsioonikohtud (15)

Prokuratuurid

4. tasand

Kassatsioonikohus

Prokuratuur

Rumeenia kohtusüsteem koosneb kassatsioonikohtust ja muudest kohtutest.

Kohtud

Înalta Curte de Casație și Justiție (kassatsioonikohus)

 Rumeenia kõrgeima kohtuna on kassatsioonikohus ainus kohtuasutus, kes on pädev tagama **õiguse ühtse tõlgendamise ja kohaldamise teistes kohtutes**.

Selle saavutamiseks on peamine menetlus **õigusküsimusi käsitlev kohtuotsuste läbivaatamine**.

Kassatsioonikohus koosneb neljast kolleegiumist, millest igaühel on oma pädevus:

I tsiviilkolleegium,

II tsiviilkolleegium,

kriminaalkolleegium,

haldus- ja maksuvaidluste kolleegium.

Neli viieliikmelist kohtukoosseisu, ühised kolleegiumid, õigusküsimusi läbivaatav kogu ja teatavate õigusküsimuste selgitamise kogu on muud kõrgeima kohtu kolleegiumid, kellel on oma pädevus.

Kassatsioonikohtu I tsiviilkolleegium ja II tsiviilkolleegium ning haldus- ja maksuvaidluste kolleegium lahendavad seaduses sätestatud juhtudel

apellatsioonikohtute otsuste ja muude otsuste peale esitatud kassatsioonkaebusi, samuti selliste veel jõustumata kohtuotsuste või mis tahes muud laadi kohtuaktide peale esitatud kassatsioonkaebusi, mida ei saa kaevata edasi muul moel, ning juhul, kui apellatsioonikohtu menetlus on katkestatud.

Kassatsioonikohtu kriminaalkolleegium arutab järgmisi kohtuasju:

esimeses astmes kohtuasjad ja taotlused, mis on seaduse kohaselt suunatud kassatsioonikohtule kui esimese astme kohtule.

Kassatsioonikohtu kriminaalkolleegium arutab esimese astme kohtuna riigireetmisega seotud asju, senati ja saadikutekoja liikmete ning Rumeeniast valitud Euroopa Parlamendi liikmete, valitsuse liikmete, konstitutsioonikohtu kohtunike, kõrgema kohtunike nõukogu liikmete, kassatsioonikohtu kohtunike ning selle kohtu juurde kuuluva prokuratuuri prokuröride toimepandud õigusrikkumisi;

kriminaalasjades apellatsioonikohtute ja sõjaväeapellatsioonikohtu poolt esimeses kohtuastmes tehtud otsuste peale esitatud kassatsioonkaebused;

kriminaalasjades apellatsioonikohtute, sõjaväeapellatsioonikohtu ja kassatsioonikohtu kriminaalkolleegiumi poolt esimeses kohtuastmes tehtud otsuste peale esitatud kassatsioonkaebused;

kassatsioonkaebused, mis on esitatud mis tahes laadi veel jõustumata kohtuotsuste või muude kohtuaktide peale, juhul kui neid otsuseid või akte ei saa muul viisil edasi kaevata ning juhul, kui apellatsioonikohtu menetlus on katkestatud;

apellatsioonkaebused kriminaalasjades tehtud jõustunud kohtuotsuste peale vastavalt seadusele;

eelotsusetaotlused teatavate õiguslike küsimuste selgitamiseks;

kohtualluvuskonfliktid, kui kassatsioonikohus on kohtualluvust taotlevate kohtute jaoks ühine kõrgem kohus;

taotlused asja pädevast apellatsioonikohtust teise apellatsioonikohtusse suunamiseks;

muud seaduses sätestatud juhud.

Viieliikmeline kohtukoosseis

Vastavalt hiljem muudetud ja täiendatud seaduse nr 304/2004 artiklile 24 vaatavad viieliikmelised kohtukoosseisud läbi kaebuseid kassatsioonikohtu

kriminaalkolleegiumi esimeses astmes tehtud otsuste peale, kassatsioonkaebuseid kohtuotsuste peale, mille on teinud viieliikmeline kohtukoosseis pärast

esialgset vastuvõtmist, apellatsioonkaebuseid kassatsioonikohtu kriminaalkolleegiumi poolt esimeses astmes tehtud kohtuotsuste peale; samuti lahendavad nad seaduses sätestatud juhtudel distsiplinaarasju ja muid seaduse alusel nende pädevusse kuuluvaid kohtuasju ning kaebuseid asja konstitutsioonikohtule suunamisest keeldumise otsuste peale, mille on teinud teine viieliikmeline kohtukoosseis. Uuesti avaldatud seaduse nr 317/2004 artikli 51 lõike 3 kohaselt lahendab viieliikmeline kohtukoosseis apellatsioonkaebusi, mis on esitatud kõrgema kohtunike nõukogu poolt distsiplinaarküsimustes tehtud otsuste peale.

Kassatsioonikohtu kolleegiumide **ühisistung** korraldatakse järgmistel eesmärkidel:

selliste taotluste lahendamine, millega soovitakse muuta kassatsioonikohtu praktikat;

asja konstitutsioonikohtusse suunamine, et kontrollida seaduste põhiseaduslikkust enne nende väljakuulutamist.

Apellatsioonikohus

Rumeenia **apellatsioonikohtuid** juhib esimees, keda võib abistada üks või kaks aseesimeest.

Apellatsioonikohtul on kolleegiumid või koosseisud, mis on spetsialiseerunud järgmistele asjadele:

tsiviilasjad,

kriminaalasjad,

alaealistega seotud ja perekonnaasjad,

haldus- ja maksuvaidlustega seotud asjad,

töövaidluste ja sotsiaalkindlustusega, ettevõtlusega, äriregistriga, maksejõuetusega, ebaausa konkurentsi jms seotud asjad;

mere- ja siseveeteedega seotud asjad.

15 apellatsioonikohtul on igaühel juriidilise isiku staatus ning iga kohtu alluvusse kuulub mitu alama astme kohtu (keskmiselt kolm).

Apellatsioonikohtud arutavad järgmisi tsiviilasju:

esimese astme kohtuna ja kooskõlas erinormidega taotlusi, mis on seotud haldus- ja maksuvaidlustega;

apellatsioonikohtuna esimese astme kohtu otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi;

kassatsioonikohtuna kassatsioonkaebusi, mis on esitatud apellatsioonikohtu otsuste peale või esimeses kohtuastmes tehtud otsuste peale, mis seaduse kohaselt ei kuulu edasikaebamisele, ja muudel seaduses selgesõnaliselt sätestatud juhtudel.

Apellatsioonikohtud arutavad järgmisi kriminaalasju.

Esimese astme kohtuna:

karistusseadustiku artiklites 394–397, 399–412 ja 438–445 nimetatud süüteod;

Rumeenia riikliku julgeolekuga seotud süüteod, nagu on ette nähtud eriseadustega;

esimese astme kohtu või apellatsioonikohtu kohtunike ja nende kohtute juures tegutsevate prokuratuuride prokuröride toimepandud süüteod;

advokaatide, notarite, kohtutäiturite või riigikontrolli audiitorite ning väliste avalike audiitorite toimepandud süüteod;

seaduslikult asutatud usuühenduste juhtide ja muude kõrgema vaimulikkonna esindajate (kes on vähemalt piiskopi või sellega samaväärsel ametiastmel) süüteod;

kassatsioonikohtu kohtunikuabide, apellatsioonikohtute kohtunike ja sõjaväeapellatsioonikohtu kohtunike ning nimetatud kohtute juures tegutsevate prokuratuuride prokuröride toime pandud süüteod;

riigikontrolli liikmete, seadusandliku nõukogu esimehe, ombudsmani, ombudsmanide asetäitjate ja kvestorite süüteod;

taotlused asja mõne teise kohtu alluvusse suunamiseks seaduses sätestatud juhtudel.

Apellatsioonikohtuna arutatakse apellatsioonkaebusi, mis on esitatud otsuste peale, mille on teinud kriminaalasjades esimese astme kohtud (judecătorii şi tribunale).

Apellatsioonikohtud lahendavad ka **kohtualluvusvaidlusi** oma tööpiirkonna esimese astme kohtute (tribunale) vahel või erinevate esimese astme kohtute (judecătorii şi tribunale) vahel, samuti selliste kohtute (judecătorii) vahel, mis kuuluvad apellatsioonikohtu tööpiirkonna eri kohtute (tribunale) tööpiirkonda.

Apellatsioonikohtud arutavad ka süüdimõistatud isikute **väljaandmise** või välismaale saatmise taotlusi.

Tribunal

Maakondades tegutsevaid esimese astme või **apellatsioonikohtuid on 42** ja neil on juriidilise isiku staatus. Iga sellise kohtu tööpiirkond hõlmab kõiki selle maakonna alama astme kohtuid, kus kohus asub.

Tribunale koosnevad eri kolleegiumidest või koosseisudest, kes lahendavad:

tsiviilasju,

kriminaalasju,

alaealistega seotud ja perekonnaasju,

haldus- ja maksuvaidlustega seotud asju,

töövaidluste ja sotsiaalkindlustusega, ettevõtlusega, äriregistriga, maksejõuetusega, ebaausa konkurentsi jms seotud asju;

mere- ja siseveeteedega seotud asju.

Tsiviilasjades lahendavad need kohtud järgmisi asju.

Esimese astme kohtuna arutatakse kõiki kaebusi, mis ei kuulu seaduse kohaselt muude kohtute pädevusse.

Apellatsioonikohtuna arutatakse alama astme kohtute (judecătorii) esimeses kohtuastmes tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi.

Kassatsioonikohtuna arutatakse kassatsioonkaebusi, mis on esitatud esimese astme kohtute otsuste peale, mis seaduse kohaselt ei kuulu edasikaebamisele, ja muudel seaduses selgesõnaliselt sätestatud juhtudel.

Kriminaalasjades arutavad *tribunale* järgmisi asju.

Esimese astme kohtuna:

elu-, kehalise puutumatuse ja tervisevastased kuriteod, isikuvabaduse vastased süüteod, rasked varavastased kuriteod, eriti raskete tagajärgedega kuriteod, rändajatega kaubitsemine, piinamine, korruptsioon ja teenistuslikud kuriteod, riigisaladusega seotud teabe avaldamine, teenistusliku või mitteavaliku salajase teabe avaldamine, raha ebaseaduslik hankimine, omastamine, tuumamaterjalide või muude radioaktiivsete materjalide käitlemise korra mittejärgimine, lõhkeainete käitlemise korra mittejärgimine, omandatud immuunpuudulikkuse sündroomiga nakatamine, infosüsteemide ja andmete turvalisuse ja tervikluse vastased süüteod, organiseeritud kuritegeliku rühmituse loomine;

tahtlikud süüteod, mis põhjustavad inimese surma;

süüteod, mida on uurinud organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi uurimise direktoraat (*Direcția de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată*)

või riiklik korruptsioonivastase võitluse direktoraat, välja arvatud juhul, kui need on seaduse kohaselt kõrgemate kohtute pädevuses;

rahapesu ja maksudest kõrvalehoidumisega seotud kuriteod vastavalt maksudest kõrvalehoidumise vältimist ja selle vastu võitlemist käsitleva seaduse nr 241 /2005 artiklile 9 (viimati muudetud kujul);

muud seaduse kohaselt tema pädevusse kuuluvad õigusrikkumised.

Tribunale teevad otsuseid kohtualluvuskonfliktide kohta enda pädevusse kuuluvate esimese astme kohtute vahel ning kassatsioonkaebuste kohta, mis on esitatud esimese astme kohtute tehtud otsuste peale seaduses sätestatud juhtudel.

Esimese astme kohtud (judecătoria)

Esimese astme kohtud ei ole juriidilised isikud ning asuvad maakondades ja Bukarestis.

Esimese astme kohtud lahendavad üldiselt järgmisi tsiviilasju:

avaldused, mis kuuluvad tsiviilseadustiku järgi hooldusõiguse ja perekonnaasjade kohtu jurisdiktsiooni alla, v.a juhul, kui seaduses on selgesõnaliselt teisiti sätestatud;

perekonnaseisuregistriga seotud avaldused vastavalt seadusele;

kortermajade, kortermaja korterite või mitme isiku ainuomandis olevate ruumide haldamisega või koduomanike ühenduste poolt füüsiliste või juriidiliste isikutega sõlmitud õigussuhetega seotud kaebused;

avaldused väljatõstmiseks;

kaebused, mis käsitlevad järgmist: ühisseinad või -kraavid, ehitiste või rajatiste vaheline kaugus, läbipääsuõigus või mis tahes takistused või piirangud omandiõigusele, mis on ette nähtud seadusega, poolte vahel kokku lepitud või kohtu määratud;

kaebused seoses piiride muutmise või mahanägemisega;

avaldused vara kaitsmiseks;

kaebused, mis on seotud kohustusega viia ellu teatav tegevus või mitte ellu viia teatavat tegevust, kui kohustus ei ole rahas mõõdetav, sõltumata asjaolust, kas on sõlmitud leping või mitte, v.a tegevus, mis kuulub seaduse kohaselt muude kohtute pädevusse;

avaldused isiku kohtu korras surnuks tunnistamiseks;

avaldused vara kohtulikuks jagamiseks, olenemata objekti väärtusest;

avaldused pärandiasjades, olenemata objekti väärtusest;

avaldused seoses igamisega, olenemata objekti väärtusest;

avaldused maavalduse asjades, välja arvatud need, mis kuuluvad eriseadusega teiste kohtute pädevusse;

mis tahes muud rahas väljendatavad nõuded, mille objekti väärtus on kuni 200 000 leud, olenemata sellest, kas pooled on asjaga erialaselt seotud.

Esimese astme kohtud lahendavad seaduses sätestatud juhtudel ka kaebusi, mis on esitatud õigusemõistmisega seotud tegevust tegevate haldusasutuste otsuste peale ja teiste sellist tegevust tegevate asutuste otsuste peale, ning kõiki muid taotlusi, mis seaduse järgi nende pädevusse kuuluvad.

Esimese astme kohtud lahendavad järgmisi kriminaalasju:

üldiselt igasugused õigusrikkumised, v.a sellised, mida on seaduse kohaselt kohustatud esimeses kohtuastmes lahendama *tribunale*, apellatsioonikohtud või kassatsioonikohus.

Kehtivat teavet nende kohtute kohta leiate [☞ Rumeenia justiitsministeeriumi hallatavast kohtute portaalist](#).

Kohtute andmebaasid

Internetis on kättesaadavad järgmised kohtute andmebaasid:

kassatsioonikohus avaldab oma kohtulahendid kohtu enda [☞ veebisaidil](#);

kohtud avaldavad oma otsuste kokkuvõtted kohtute portaalis. Vt näiteks [☞ Bukaresti apellatsioonikohtu avaldatud otsuste kokkuvõtteid](#);

kohtute andmebaasi omab ja haldab **Rumeenia seadusandlik nõukogu, kohtute pädevus – Rumeenia**

Viimati uuendatud: 24/02/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Sloveenia

Sellel lehel esitatakse teave üldkohtute korralduse kohta Sloveenias.

Üldkohtud

Kohtute seaduse artikli 98 kohaselt kuuluvad Sloveenias üldkohtute alla järgmised kohtud:

piirkondlikud kohtud (*okrajna sodišča*),

regionaalsed kohtud (*okrožna sodišča*),

kõrgemad kohtud (*višja sodišča*),

Sloveenia kõrgeim kohus (*Vrhovno sodišče*) (edaspidi „kõrgeim kohus“).

Piirkondlike kohtute pädevus

Kohtute seaduse artikli 99 kohaselt on Sloveenia piirkondlikel kohtutel pädevus järgmistes küsimustes.

Kriminaalasjad

Esimeses kohtuastmes selliste kuriteasjade lahendamine, mille eest karistatakse rahaträhi või kuni kolmeaastase vangistusega, välja arvatud ajakirjanduse, radio, televisiooni või muude avaliku teabe vahendite kaudu levitatud laimu eest kriminaalvastutusele võtmine

Eespool kirjeldatud kuritegude uurimine

Muude seadusega kindlaksmääratud ülesannete täitmine

Tsiviilasjad

Esimeses astmes kohtuasja lahendamine või otsuse tegemine:

tsiviilasjades vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadusele;

pärimis- ja muudes hagita menetluse asjades, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti, ja kinnistusraamatuga seotud asjades;

nõuete täitmise ja tagamise küsimustes, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

Muud küsimused

Kohtuotsuse või otsuse tegemine muudes küsimustes, kui see on seadusega ette nähtud.

Tasuta õigusabi

Tasuta õigusabi puudutavate küsimuste lahendamine, kui teistel kohtutel puudub seadusest tulenev pädevus, ning rahvusvahelise õigusabi andmine väiksemate õigusrikkumiste korral.

Regionaalsete kohtute pädevus

Kohtute seaduse artikli 101 kohaselt on Sloveenia regionaalsetel kohtutel pädevus järgmistes küsimustes.

Kriminaalasjad

Esimeses astmes selliste kuriteasjade lahendamine, mis ei kuulu piirkondlike kohtute pädevusse.

Uurimis- või juurdlustoimingute teostamine seoses kuritegudega (nagu on kirjeldatud eespool punktis 1).

Eelmenetluse teostamine ja alaealiste toimepandud kuriteasjade lahendamine esimeses astmes.

Esimeses astmes välisriigi kohtu poolt kriminaalasjas tehtud kohtuotsuse täitmise otsustamine.

Kriminaalasjas tehtud kohtuotsuste täitmine (tulenevalt eespool punktides 1, 3 ja 4) ja piirkondlike kohtute kriminaalasjas tehtud kohtuotsuste täitmine.

Otsuse tegemine inimõigustesse ja põhivabadustesse sekkumise loa kohta.

Otsuste tegemine kohtunike kolleegiumis kohtueelses menetluses (ka kriminaalasjades, mis kuuluvad piirkondlike kohtute pädevusse).

Muude seadusega kindlaksmääratud ülesannete täitmine.

Järelevalve teostamine süüdimõistetute seadusliku ja korrektse kohtlemise ning kinnipeetavate üle.

Regionaalsete kohtute eriosakonnad vastutavad punktides 1, 2, 3, 6, 7 ja 8 nimetatud ülesannetega tegelemise eest keerukamate organiseeritud ja majanduskuritegude, terrorismi, korruptsiooni ja muu samalaadse kuritegeliku tegevuse korral.

Tsiviilasjad

Esimeses astmes kohtuasja lahendamine või otsuse tegemine:

tsiviilasjades vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadusele;

välisriikide kohtute otsuste tunnustamise kohta;

kohustusliku kokkuleppe, pankroti ja likvideerimise juhtudel, kui see kuulub kohtu pädevusse, ja sellega seotud vaidluste korral;

intellektuaalomandi õigusi käsitlevates vaidlustes;

enne vaidluse algust esitatud ajutiste meetmete kohaldamise ettepanekute kohta, mille kohta kohus teeb otsuse vastavalt majandusvaidluste eeskirjadele;

seoses küsimustega, milles on kokku lepitud vahekohtu pädevus ja esialgse õiguskaitse kohaldamise taotlustega intellektuaalomandi küsimustes;

hagita menetluses, kui see on seadusega kindlaks määratud.

Muud küsimused

Äriregistri pidamine.

Kohtuasja lahendamine või otsuse tegemine muudes küsimustes, kui see on seadusega ette nähtud.

Tsiviil-, kriminaal- ja muudes asjades tasuta õigusabiga seotud küsimustega tegelemine.

Rahvusvahelise õigusabi andmine.

Kõrgemate kohtute pädevus

Kohtute seaduse artikli 104 kohaselt on Sloveenia kõrgematel kohtutel pädevus järgmistes küsimustes:

teises astmes otsuse tegemine piirkondlike ja regionaalsete kohtute otsuste peale esitatud apellatsioonkaebuste kohta oma territooriumil;

otsuse tegemine oma territooriumil asuvate piirkondlike või regionaalsete kohtute vaheliste pädevusvaidluste korral ning pädevuse üleandmise kohta teisele

nende territooriumil asuvalle piirkondlikule või regionaalsele kohtule;

muude seadusega kindlaksmääratud ülesannete täitmine.

Kohtute andmebaasid

Andmebaasi nimi ja URL

 Sodstvo Republike Slovenije (Sloveenia Vabariigi kohtud)

Kas andmebaasi kasutamine on tasuta?

Jah, juurdepääs andmebaasile on **tasuta**.

Lühike sisukirjeldus

 Sodstvo Republike Slovenije (Sloveenia Vabariigi kohtud) annab juurdepääsu mitmele andmebaasile, näiteks:

Sloveenia Vabariigi kohtusüsteem

Kohtulik haldus

Avalikud registrid (kinnistusraamatud, kohtute register).

Seotud lingid:

 Kohtute nimekiri

Viimati uuendatud: 16/04/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Slovakkia

See teabeleht sisaldab teavet üldkohtute korralduse kohta Slovakkias.

Üldkohtud – sisese juhatus

Slovaki Vabariigis teostavad kohtuvõimu sõltumatud ja erapoolelt kohtud. Õigusküsimused on kõikidel tasanditel eraldatud küsimustest, mis kuuluvad muude riigiasutuste pädevusse.

Õigusaktide andmebaasid

Slovakkia justiitsministeeriumi andmebaas **Slov-Lex**

Slovakkia justiitsministeeriumi õigusaktide elektroonilise kogu (Slov-Lex) projekt põhineb kahel omavahel ühendatud infosüsteemil:

eZbierka (e-kogu) – infosüsteem, mis pakub siduvate õigusaktide ja muude normide elektroonilisi konsolideeritud versioone nende adressaatidele;

eLegislatíva (e-seadusandlus) – protsessijuhtimise infosüsteem õigusloomeprotsessi kõikiks etappideks; sisaldab täiustatud redigeerimisvahendeid seadusandjale.

Kasu sihtrühmadele

Õiguse aluspõhimõtet, mille kohaselt peavad kõik inimesed tundma kehtivat õigust ning teadma oma õigusi ja kohustusi, on praktikas järjest raskem järgida, sest seadusi on järjest rohkem ja need on järjest keerukamad. Slov-Lexi projekt aitab selle põhimõtte järgimist parandada, sest sellega tagatakse tõhus juurdepääs kõikidele kehtivatele õigusaktidele:

kodanikud – projekti osaks olev e-kogu eZbierka toob eelkõige kasu sellega, et pakub kehtivatele õigusaktidele ametlikku ja oluliselt paremat tasuta

juurdepääsu ja aitab suurendada teadlikkust uutest õigusaktidest;

õigustöötajad – saavad pideva juurdepääsu kehtivatele õigusaktidele ja võimaluse saada teateid uute Slovakkia või Euroopa Liidu õigusaktide kohta nii

üldiselt kui ka konkreetselt nende valdkondade õigusaktide kohta, millele nad on spetsialiseerunud;

ettevõtjad – saavad samuti pideva tasuta juurdepääsu kehtivatele õigusaktidele ja võimaluse saada teateid uute Slovakkia või Euroopa Liidu õigusaktide

kohta nii üldiselt kui ka konkreetselt nende valdkondade õigusaktide kohta, milles nad tegutsevad; parem regulatiivne keskkond loob ettevõtluseks

soodsamad tingimused ja vähendab äritegevusega seotud halduskoormust;

kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused – saavad pideva tasuta juurdepääsu kehtivatele õigusaktidele ning tänu sellele väheneb nende halduskoormus (halduslikult koormav ja kulukas kohustus tagada tööpäevadel juurdepääs ametlikule väljaandele; see kohustus on seotud paberväljaande tellimuste tegemise ja väljaannete arhiveerimisega) ja nad ei pea enam tööpäeviti tagama juurdepääsu ametlikule väljaandele ega kodanikke sellega tutvumisel abistama;

haldusasutused – projekt annab ühelt poolt pideva tasuta juurdepääsu kehtivatele õigusaktidele ning teiselt poolt vähendab halduskoormust ja seega õigusloomeprotsessi kulusid, samuti annab see võimaluse parandada ülesannete täitmist õigusloome ja Euroopa Liidu õiguse rakendamise valdkonnas; kohtud – saavad pideva ja kiire juurdepääsu mis tahes päeval kehtinud või kehtivatele õigusaktidele ja võimaluse viidata kohtulahendites asjaomasel ajal kehtinud õigusaktidele; see vähendab vähemalt osaliselt rutiinseid toiminguid ning suurendab kohtunike ja kohtuametnike töö tõhusust; õigusloomeorganid – saavad kasutada tõhusat vahendit õigusaktide koostamiseks ja õigusloomeprotsessi haldamiseks; see vähendab bürokraatiat ja võimaldab neil rohkem keskenduda esitatud ettepanekute sisule.

Üldkohtute korraldus

Slovakkia kohtusüsteem

Slovakkia kohtusüsteem koosneb järgmistest kohtutest:

piirkondlikud kohtud (*okresné súdy*) (54),

maakonnakohtud (*krajské súdy*) (8),

kriminaalasjade erikohus (*Špecializovaný trestný súd*),

Slovaki Vabariigi kõrgeim kohus (*Najvyšší súd Slovenskej republiky*).

Kohtute pädevus

Piirkondlikud kohtud

Piirkondlikud kohtud arutavad esimese astme kohtuna tsiviil- ja kriminaalasju, kui kohtumenetlust reguleerivates õigusnormides ei ole sätestatud teisiti.

Nad menetlevad ka valimistega seotud kohtuasju, kui nii on ette nähtud asjaomastes õigusaktides.

Maakonnakohtud

Maakonnakohtud arutavad teise astme kohtuna tsiviil- ja kriminaalasju, mida on esimese astme kohtuna menetlenud piirkondlikud kohtud.

Tsiviil- ja kriminaalasjad, mida maakonnakohtud arutavad esimese astme kohtuna, on sätestatud kohtumenetlust reguleerivates õigusnormides.

Maakonnakohtud arutavad esimese astme kohtuna haldusasju, kui eriseaduses ei ole sätestatud teisiti.

Nad arutavad ka muid kohtuasju, kui nii on sätestatud eriseaduses (seadus nr 166/2003 eraelu puutumatuse kaitse kohta infotehnoloogia omavoliilise kasutamise eest ja teatavate muude seaduste muutmise kohta).

Kriminaalasjade erikohus

Kriminaalasjade erikohus arutab kriminaalasju ja muid kohtumenetlust reguleerivates õigusnormides sätestatud asju.

Kõrgeim kohus

Kõrgeima kohtu pädevusse kuuluvad järgmised asjad:

maakonnakohtute ja kriminaalasjade erikohtu otsuste peale esitatud tavalised edasikaebused, kui nii on sätestatud kohtumenetlust reguleerivates õigusnormides;

piirkondlike kohtute, maakonnakohtute, kriminaalasjade erikohtu ja kõrgeima kohtu otsuste peale esitatud erakorralised edasikaebused, kui nii on sätestatud kohtumenetlust reguleerivates õigusnormides;

kohtute ja riiklike haldusasutuste vahelised pädevusvaidlused;

kohtuasja edasiandmine pädeva kohtu asemel mõnele muule kohtule, kui nii on sätestatud kohtumenetlust reguleerivates õigusnormides;

muud kohtuasjad, kui nii on sätestatud seaduses või rahvusvahelises lepingus.

Kõrgeim kohus **teostab kohtulikku kontrolli** kohtuasjades, mille kohta on tehtud lõplik otsus.

Kõrgeim kohus valvab seaduste ja muude üldkohaldatavate õigusaktide **ühetaolise tõlgendamise ja ühtse kohaldamise** üle:

oma otsuste kaudu;

esitades arvamusi, mille eesmärk on ühtlustada seaduste ja muude üldkohaldatavate õigusaktide tõlgendamist;

esmatähtsate lõplike kohtuotsuste avaldamisega kõrgeima kohtu arvamuste ja Slovaki Vabariigi kohtute lahendite kogumikus.

Lingid

 [Justiitsministeerium](#)

Viimati uuendatud: 27/02/2023

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Soome

Selles osas esitatakse teavet Soome üld- ja halduskohtute korralduse kohta.

Üld- ja halduskohtud – sissejuhatus

Soome kohtud on jagatud **üldkohtuteks**, mis tegelevad kriminaal- ja tsiviilasjadega, **halduskohtuteks**, mis teostavad haldusaktide kohtulikku järelevalvet, ja teatud **erikohtuteks**.

Üldkohtud on üldpädevusega kohtud. Nad lahendavad õigusvaidlusi, mis ei kuulu mõne teise kohtu pädevusse. Soome üldkohtute hulka kuuluvad järgmised kohtud:

esimese astme kohtud (*käräjäoikeudet/tingsrätterna*) (20),

apellatsioonikohtud (*hovioikeudet/hovrätterna*) (5) ning

Soome kõrgeim kohus (*korkein oikeus/högsta domstolen*).

Halduskohtud on Soomes üldised halduskohtud (*hallinto-oikeudet/förvaltningsdomstolarna*).

Üldised halduskohtud jagunevad kõrgeimaks halduskohtuks ja piirkondlikeks halduskohtuteks. Soomes on kuus piirkondlikku halduskohtut: Helsingi, Hämeenlinna, Ida-Soome, Põhja-Soome, Turu ja Vaasa halduskohus. Lisaks on Ahvenamaal eraldi halduskohus, mida nimetatakse Ahvenamaa halduskohtuks.

Kõrgeim halduskohus on haldusasjades viimase astme kohus.

Esimese astme kohtud

 Esimese astme kohtud (*käräjäoikeudet/tingsrätt*) on üldkohtute madalaim kohtuaste. Nad arutavad kriminaal- ja tsiviilasju ning tegelevad teatavate avalduste, näiteks abielulahutusavalduste menetlemisega. Soomes on 20 esimese astme kohut. Suuruselt on nad nii personali kui ka kohtuasjade arvu poolest väga erinevad. Aastas menetlevad esimese astme kohtud umbes 550 000 kohtuasja (80 000 kriminaalasja, 420 000 tsiviilasja ja 50 000 hagita menetlust). Esimese astme kohtutes töötab kokku umbes 1900 töötajat.

Esimese astme kohtute tegevust ja haldamist reguleerivad sätted ja eeskirjad on sätestatud **kohtute seaduses** (673/2016) ja esimese astme kohtute töökorras. Selle seaduse kohaselt on esimese astme kohtu vanemkohtunik ka selle kohtu haldusjuht.

Esimese astme kohtus osalevad teiste liikmetena ka rahvakohtunikud, kes võtavad osa raskemate kriminaalasjade ja maaõigusega seotud asjade lahendamisest. Rahvakohtunikud nimetavad kohalike omavalitsuste volikogud. Kohalike omavalitsuste valitavate rahvakohtunike arvu kinnitab justiitsministeerium. Rahvakohtunikele makstakse hüvitist riigi vahenditest.

Esimese astme kohtu menetlus

Esimese astme kohtu **tsiviilmenetluses** on kaks etappi: **ettevalmistus** ja **põhiistung**. Ettevalmistus algab poolte kirjalike avaldustega. Vaidlustamata nõuetega seotud asjad lahendatakse sageli juba selles etapis. Suuline ettevalmistamine toimub eelistungil ühe kohtuniku osalusel.

Kui selles etapis kokkuleppele ei jõuta, suunatakse asi eraldi põhiistungile. Põhiistungil võib viibida kas üks või kolm kohtunikku. Võimaluse korral peetakse põhiistung vahetult pärast eelistungit.

Kriminaalasjas sõltub kohtu koosseis süüteost. Kui on tegemist väärteoga, võib asja arutada üks kohtunik, raskemate kuritegude puhul aga tavaliselt üks kohtunik ja kaks rahvakohtunikku või kolm kohtunikku.

Kriminaalmenetluses järgitakse samu põhimõtteid nagu tsiviilmenetluses. Kriminaalasi võib samuti alata eelistungiga. Kohus võib nõuda, et süüdistatav esitaks oma seisukohad enne põhiistungit. Menetlus on suuline ja kohtuotsus põhineb faktidel ja tõenditel, mille pooled on kohtule esitanud. Kõik tõendid kogutakse põhiistungil. Võimaluse korral peetakse põhiistung vahetult pärast eelistungit. Kohtukoosseisu ei või põhikohtuistungil muuta. Mõningaid kriminaalasju võib seaduses sätestatud tingimustel arutada kirjaliku menetluse teel ilma põhikohtuistungil korraldamata.

Kui kohus ei jõua otsuse osas **konsensus**ele, siis hääletatakse; iga kohtukoosseisu liikmel on üks hää. Kui hääled jagunevad tsiviilasja puhul võrdselt, on otsustavaks kohtuniku hää, kriminaalasjas tehakse sel juhul leebem otsus.

Kohtuotsus sisaldab põhjendusi. Enamikul juhtudel kuulutatakse kohtuotsus välja kohe põhiistungi lõpus. Mahukate või muul viisil keerukate kohtuasjade korral võib kohtuotsuse siiski teha hiljemalt kaks nädalat pärast põhiistungit. Sel juhul saavad pooled kirjaliku kohtuotsuse kätte kohtu kantseleist.

Apellatsioonikohtud

Soomes on viis **apellatsioonikohut**: Helsingi, Ida-Soomes (Kuopios), Rovaniemi, Vaasa ja Turu.

Teise astme kohtuna vaatavad appellatsioonikohtud läbi appellatsioone ja kaebusi esimese astme kohtute otsuste peale. Teatud juhtudel võivad appellatsioonikohtud tegutseda ka esimese astme kohtutena. Näiteks arutavad nad ametialaseid süütegusid, milles osalesid nende pädevusse kuuluvate halduskohtute kohtunikud või kõrgemad riigiametnikud.

Iga appellatsioonikohus vastutab ka enda pädevusse kuuluvate esimese astme kohtute tegevuse järelevalve ning teatavate kohtuhalduse küsimuste eest, näiteks kohtunike ametisse nimetamise nõukogule seisukoha esitamine esimese astme kohtu või appellatsioonikohtu kohtuniku kohale kandideerijate kohta. Apellatsioonikohus peab seisukoha esitama seaduses ettenähtud koosseisus. Kohtu tegevuse ja tulemuslikkuse eest vastutab appellatsioonikohtu esimees. Apellatsioonikohus jaguneb **osakondadeks**. Osakond koosneb osakonnajuhatajast ja teistest kohtunikest. Kohtuasju arutab tavaliselt kolmest kohtunikust koosnev koosseis.

Apellatsioonikohtu menetlus

Teatavates kriminaal- ja tsiviilasjades on appellatsioonkaebuse esitajal vaja appellatsioonikohtult appellatsiooni jaoks menetluluba. Menetlusloa andmise tingimused on kehtestatud seadusega. Asja arutatakse kirjalikus menetluses või suulisel põhiistungil.

Kõrgeim kohus

 Soomes kõrgeim kohus on **kõrgeim appellatsioonikohus**. See jaguneb kolleegiumideks, kus on kvoorum olemas siis, kui kohal on viis liiget.

Kohtuasja edasikaebamiseks kõrgeimasse kohtusse peab asjaomane pool taotleva menetluluba. Kõrgeim kohus vaatab taotluse läbi ja otsustab, kas kõnealusel juhul võib menetlusloa anda. Otsuse teeb kahest või kolmest liikmest koosnev **koosseis**. Menetlusloa võib anda ainult seaduses sätestatud tingimustel.

Alates 1980. aastast on kõrgeimast kohtust saanud pretsedente loov institutsioon. Praktikas loob kõrgeima kohtu otsus õigusnormi, mida teised kohtud peavad sarnastes kohtuasjades järgima. Selliste kohtuasjade puhul, mida appellatsioonikohus on lahendanud madalaima astme kohtuna, ei ole menetluluba vaja.

Kõrgeima kohtu tegevust juhib **esimees**. Teisi kõrgeima kohtu liikmeid nimetatakse kohtunikeks. Asja võib esitada kantsler, refereeriv nõunik, vanemkohtusekretär või kohtusekretär.

Lisaks kohtumenetluse küsimuste arutamisele vastutab kõrgeim kohus üldkohtu kohtunike nimetamise eest tähtajalistele ametikohtadele kauemaks kui üheks aastaks. Samuti esitab kõrgeim kohus seisukohti seaduseelnõude ja presidendi armuandmistele kohta, mis esitatakse Vabariigi Presidendile kinnitamiseks.

Menetlus kõrgeimas kohtus on tavaliselt **kirjalik**, kuid vajaduse korral võib korraldada **suulisi istungeid**.

Üldhalduskohtud

Halduskohtud

Soomes põhiseadus nõuab, et igas avalikus tegevuses tuleb järgida rangelt seadusi. Isikul või ettevõttel, kes leiab, et riigi või kohaliku omavalitsuse otsus teda puudutavas küsimuses on ebaseaduslik, on üldjuhul õigus otsus edasi kaevata.

Otsuse tegemisel peab asutus esitama teabe selle kohta, kuidas ja kuhu otsus edasi kaevata. Paljudel juhtudel on esiteks võimalik taotleda otsuse muutmist asjaomaselt haldusasutuselt, misjärel võib rahulolematu pool kaebuse esitada **halduskohtule**. Haldusringkonnad põhinevad Soome piirkondadel, nii et üks ringkond hõlmab ühte või mitut piirkonda.

Kaebuse korral kontrollib halduskohus ametiasutuse otsuse seaduslikkust. Kui kaebaja ei ole halduskohtu otsusega rahul, on enamikul juhtudel võimalik esitada edasikaebus kõrgeimasse halduskohtusse või vähemalt pöörduda kõrgeimasse halduskohtusse menetlusloa saamiseks.

Halduskohtute korraldus on sätestatud halduskohtute seaduses (430/1999), valitsuse määruks halduskohtute pädevuse kohta (865/2016) ja eri töökordades. Halduskohtute suhtes kohaldatavad menetlusnormid on sätestatud halduskohtumenetluse seaduses (586/1996).

Halduskohtud menetlevad aastas umbes 20 000 kohtuasja. Neist enamiku puhul on tegemist kaebustega, kuid halduskohtud arutavad ka haldusvaidlusi ja pöördumisi. Registriklassifikatsioon hõlmab ligi 300 erinevat kohtuasjade kategooriat, mis näitab halduskohtutes arutatavate küsimuste suurt mitmekesisust. Halduskohtud on regionaalsed üldkohtud ja tegelevad üldjuhul kõigi haldusõiguse küsimustega. Mõned küsimused on siiski koondatud teatud halduskohtutesse:

Helsingi halduskohtul on käibemaksu, tollimaksude ja varjupaigaküsimustes ainupädevus;

Vaasa halduskohtul on veeseaduse ja keskkonnakaitseseaduse kohaselt ainupädevus loa- ja sunnivahendite küsimustes;

Hämeenlinna halduskohus arutab põllumajandustoetuste, maaelu arengu toetamise ja põllumajanduse struktuuritoetustega seotud kaebusi; Põhja-Soome halduskohus arutab kaebusi põhjapõdrakasvatuse ja loodusliku elatise toetusi puudutavates küsimustes, samuti kaebusi küsimustes, mille kohta otsus on tehtud koltasaamide seaduse alusel (*koltlaki/skolttag*). Halduskohtu liikmed on esimees ja halduskohtu kohtunikud. Esimees juhib kohtu tööd ja vastutab selle tulemuslikkuse eest. Halduskohus võib jaguneda töö tegemiseks osakondadeks. Osakonda juhib osakonnajuhatajaks nimetatud õiguslase koolitusega kohtunik. Lisaks halduskohtu kohtunikele kuuluvad halduskohtute töötajate hulka ka referendaarid ja kantseleitöötajad. Halduskohtute töötajate arv kokku on umbes 550.

Halduskohtu koosseisud

Halduskohtud on kollegiaalsed kohtud, kus tavaliselt on kvoorum olemas, kui kohal on kolm liiget. Halduskohtu liikmed on esimees ja halduskohtu kohtunikud. Teatavates küsimustes, mis on seotud näiteks vaimse tervise või lapse hooldusele võtmisega, osaleb asja arutamisel ja otsustamisel ka osalise tööajaga ekspertliige. Keskkonnakaitseaduse ja veeseaduse kohaselt arutatakse vastavaid küsimusi koosseisus, mis koosneb õiguslase koolitusega liikmetest, samuti loodus- või inseneriteaduste ekspertidest. Tavaline koosseis on nende küsimuste puhul neli liiget.

Halduskohtud võivad otsustada teatavate lihtsamate kaebuste üle ka väiksemates koosseisudes, tingimusel et see ei sea ohtu poolte õiguskaitset. Teatavaid seaduses loetletud kaebusi võib lahendada kaheliikmeline koosseis, kui küsimus on selge ja ei nõua seaduse uut tõlgendamist. See hõlmab teatud kaebusi seoses sissetulekute, kinnisvara- ja sõidukimaksude ning ehituslubadega. Kui kaheliikmelise koosseisu liikmed on otsuse suhtes eri meelt, peab asjas otsuse tegema tavaline kolmeliikmeline koosseis. Üks liige võib teha otsuseid näiteks parkimistrahvide, pukseeritud sõidukite tasude, juhilubade või ühistranspordi trahvide maksimisega seotud kaebuste kohta. Üks liige võib teha ka otsuseid kõigi ajutiste täitmiskeeldude kohta ning keelata või peatada maksude või maksete sissenõudmise.

Halduskohtu menetlus

Halduskohtutes toimub asja arutamine peamiselt kirjalikus menetluses, kuid viimastel aastatel on suulised istungid ja kohtulikud läbivaatamised muutunud tavalisemaks. Suuliste istungite arv on eriti suurenenud lastekaitset või välisriikide kodanikke puudutavates kohtuasjades.

Reeglina on kaebuse esitajal kohustus esitada oma nõuded ja nende põhjused. Asja nõuetekohase läbivaatamise tagamise eest vastutab siiski *ex officio* halduskohus. Halduskohtumenetluse seaduse kohaselt peab halduskohus asja läbi vaatama ulatuses, mida nõuab menetluse erapooletus ja õiglus ning kohtuasja olemus.

Halduskohtute eesmärk on arutada asju nende laekumise järjekorras. Teatavaid asju arutatakse siiski kiireloomulisena. Kui asi on halduskohtus menetlusse võetud, valmistab referendaar selle ette. Halduskohtute referendaaride hulka kuuluvad kohtunikuabid ja notarid, vahel ka halduskohtunikud. Referendaar vastutab kõigi vajalike seisukohtade või aruannete saamise eest asjaomastelt asutustelt ning poolte ärakuulamise eest.

Kui asi on menetlusse võetud, vaadatakse läbi menetluse eeltingimused ja kaebuse korral küsitakse otsuse eest vastutavalt asutuselt seisukoht ja asjakohased taustadokumendid. Pärast seda kuulatakse ära muud pooled ja kaebaja.

Referendaar valmistab kavandatava otsuse ette. Kohtunikud tutvuvad dokumentide ja kavandatava otsusega ning teevad seejärel kohtuasjas otsuse halduskohtu istungil.

Halduskohus võtab arvesse kõiki asjas ilmnevaid asjaolusid ja otsustab, millised asjaolud on otsuse tegemisel olulised. Kui otsuse tegemises osalevad liikmed ei jõua üksmeelele, siis toimub hääletamine. Referendaaril on õigus esitada asjas eriarvamus. Pärast istungit võib põhjenduse veel läbi vaadata ja kui see on allkirjastatud, väljastatakse otsus pooltele.

Kõrgeim halduskohus

 Kõrgeim halduskohus on haldusasjades viimase astme kohus ja tal on kohtumenetluse küsimustes kõrgeimad kohtulikud volitused.

Enamik kõrgeimas halduskohtus menetletud kohtuasjadest on edasikaebused muude halduskohtute otsuste peale. Mõnel juhul peab kaebaja esmalt taotlema menetlusluba edasikaebamiseks kõrgeimasse halduskohtusse.

Soomes on võimalik edasi kaevata ka valitsuse või ministeeriumi, s.o kõrgeimat täitevvõimu esindavate organite otsuste peale.

Kõrgeim halduskohus võib esitada seisukohti ja ettepanekuid ka seadusandlikes küsimustes. Samuti teostab ta järelevalvet kohtumenetluse üle oma pädevuse piires. Tema kohus on tagada halduskohtusüsteemi toimimine ühtsel ja tõhusal viisil. Kõrgeim halduskohus nimetab ametisse halduskohtu kohtunikud, kui nad kui nad määratakse ametisse kauemaks kui üks aasta.

Kõrgeima halduskohtu tegevust juhib esimees. Kõrgeima halduskohtu liikmeid nimetatakse kohtunikeks. Kohtunikke on ligikaudu 20. Lisaks on kõrgeimas halduskohtus umbes 50 referendaari ja sama palju teisi töötajaid. Kõrgeim halduskohus jaguneb kolleegiumideks. Kantseleitöötajaid juhib kantser.

Aastas esitatakse kõrgeimale halduskohtule ligi 6000 kaebust. Kõrgeimas halduskohtus arutatavates kohtuasjades teeb üldjuhul otsuse viiest kohtunikust koosnev kolleegium. Menetlusloa andmisest võib keelduda kolmest kohtunikust koosnev kolleegium. Veeseaduses ja keskkonnakaitseaduses nimetatud juhtudel ning teatavate intellektuaalomandi õigustega (nt patendid) seotud küsimuste puhul koosneb kolleegium õiguslase koolitusega liikmetest ja kahest osalise tööajaga ekspertliikmest. Ekspertliikmetel on sõltumatu kohtuniku staatus. Kõrgeimas halduskohtus toimub asja arutamine peamiselt kirjalikus menetluses; suuliste istungite ja kohtulike läbivaatamiste arv on igal aastal alla kümne.

Kohtute andmebaasid ja veebisaidid

Andmebaasi nimi

 Finlex

 Soome kohtud

Kas juurdepääs veebisaidile või andmebaasile on tasuta?

Jah, see on **tasuta**.

Jah, andmebaasi kasutamine on tasuta. Veebisait **Suomen oikeuslaitos** (Soome kohtud) sisaldab teavet Soome kohtusüsteemi kohta. See on keskne veebiteenus neile, kes otsivad teavet kohtute, prokuröride, kohtutäiturite, õigusabibüroode ja muude Soomes õigusemõistmisega seotud riigiasutuste kohta. Näiteks sisaldab andmebaas apellatsioon- ja halduskohtute uusimat kohtupraktikat. Põhjalikumad andmebaasid kõrgeima kohtu, apellatsioonikohtute, halduskohtute ja erikohtute kohta on kättesaadavad Soome justiitsministeeriumi hallatava tasuta **teenuse Finlex** kaudu.

Viimati uuendatud: 02/02/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Rootsi

Selles osas antakse ülevaade Rootsi üldkohtutest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Üldkohtud lahendavad kriminaal- ja tsiviilasju. Üldkohtud kuuluvad **kolmeastmelisse kohtusüsteemi**:

piirkonnakohtud (**Tingsrätt**.)

apellatsioonikohtud (**Hovrätt**) ja

 Ülemkohus (**Högsta domstolen**).

Halduskohtud lahendavad avaliku haldusega seotud kohtuasju. Halduskohtud kuuluvad **kolmeastmelisse kohtusüsteemi**:

maakondlikud halduskohtud (**länsrätt**),

apellatsiooniasutuse halduskohtud (**kammarrätt**) ja

 kõrgem halduskohus (*Högsta förvaltningsdomstolen*).

Lisaks on konkreetset liiki kohtuasjade ja küsimuste menetlemiseks loodud mõned erikohtud, näiteks **töökohus** (*Arbetsdomstolen*) ja **turukohus** (*Marknadsdomstolen*).

Viimati uuendatud: 09/11/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Inglismaa ja Wales

Sellelt lehel leiab teavet Inglismaa ja Walesi üldkohtute kohta.

Üldkohtud – sissejuhatus

Alljärgnevalt kirjeldatakse Inglismaa ja Walesi eri kohtute korraldust. Põhjalikumalt teavet võib leida **kuningliku kohtuameti** (*Her Majesty's Courts and Tribunals Service*) veebisaidilt. Kohtuamet haldab ja toetab kõiki kohtuid peale Ühendkuningriigi kõrgeima kohtu.

Ühendkuningriigi kõrgeim kohus (*Supreme Court of the United Kingdom*)

2009. aasta 1. oktoobril võttis **Ühendkuningriigi kõrgeim kohus** üle ülemkoja apellatsioonikomisjoni pädevuse. Samuti võttis see üle riiginõukogu kohtukomitee (*Judicial Committee of the Privy Council*, mis on kõrgeim apellatsioonikohus paljudes iseseisvates Rahvaste Ühenduse riikides, Ühendkuningriigi ülemereterritooriumidel ja Briti Krooni sõltkondades) volitused.

Ühendkuningriigi kõrgeim kohus on Ühendkuningriigis **viimase astme kohus** nii kriminaal- kui ka tsiviilasjades, ehkki Šotimaa kriminaalasju kõrgeimasse kohtusse edasi kaevata ei saa. Kõrgeimasse kohtusse lubatakse edasi kaevata tavaliselt üksnes siis, kui tegemist on üldhuvi pakkuva õigusküsimusega.

Apellatsioonikohus (*Court of Appeal*)

Apellatsioonikohus jaguneb kriminaal- ja tsiviilosakonnaks ning istungeid peetakse tavaliselt Londonis.

Kriminaalosakond, mille eesistujaks on **ülemkohtunik** (*Lord Chief Justice*), vaatab läbi raskete kuriteoasjade kohtus (*Crown Court*) süüdi mõistetud või karistuse saanud isikute kaebusi oma süüdimõistmise või karistuse kohta. Apellatsioonikohtu kriminaalosakonnal on õigus süüdimõistev otsus tühistada või kinnitada, anda korraldus kohtuasi uuesti läbi vaadata ning karistusajaga seoses esitatud kaebuste puhul muuta karistusaja pikkust (kuid mitte seda pikendada). Kui kohtuasja esitab apellatsioonikohtusse **peaprokurör** (*Attorney General*), on kohtul õigus karistusaega pikendada, kui see on tema hinnangul põhjendamatult leebe.

Apellatsioonikohtu kriminaalosakonnal on laiem pädevus vaadata läbi *ad hoc* kaebusi, näiteks aruannete esitamise või üldsuse juurdepääsu piiramisega seotud kaebusi, süüdistuse esitamist takistavate otsuste kohta esitatud kaebusi ning mitmesuguseid kuritegelikul teel saadud tulu käsitleva 2002. aasta seaduse (*Proceeds of Crime Act 2002*) alusel esitatud kaebusi. Lisaks lahendab apellatsioonikohus sõjaväekohtute otsuste peale esitatud kaebusi.

Tavaliselt on apellatsioonikohtu kriminaalosakonnas kolm kohtunikku, kuid kohus teeb ainult ühe otsuse (enamuse seisukoht).

Apellatsioonikohtu **tsiviilosakonna** eesistuja on **Master of the Rolls**. Tsiviilosakond vaatab läbi peamiselt kõrge kohtu (sealhulgas varaliste vaidluste osakonna, kuningliku osakonna ja perekonnaasjade osakonna) ning Inglismaa ja Walesi krahvkonnakohtute ja teatavate tribunali otsuste peale esitatud kaebusi. Tavaliselt võtab istungitest osa kolm apellatsioonikohtu kohtunikku, kes moodustavad kvoorumi. Apellatsioonikohtu kohtunikel on õigus teha mis tahes otsus, mille nende arvates oleks pidanud tegema kohus, kust kohtuasi apellatsioonikohtu tsiviilosakonnale esitati. Mõnel juhul antakse korraldus kohtuasi uuesti läbi vaadata.

Tunnistajaid kuulatakse apellatsioonikohtus harva. Otsused põhinevad tavaliselt dokumentidel, eelmiste kohtuistungite protokollidel ning pooli esindavate advokaatide argumentidel.

Kõrge kohus (*High Court*)

Kõrge kohus asub Londonis, kuid kohtuasju võidakse läbi vaadata ka Inglismaa ja Walesi muudes piirkondades. Kõrge kohtu pädevuses on peaaegu kõigi tsiviilasjade läbivaatamine, kuigi peamiselt tegeletakse mahukamate või keerulisemate kohtuasjadega. Kohus jaguneb kolmeks osakonnaks:

kuninglik osakond (*Queen's Bench Division*) on kolmest osakonnast suurim ning tegeleb mitmesuguste tsiviilasjadega. Nende hulka kuuluvad lepingurikkumisest tuleneva kahju, lepinguvälise kahju, laimu ja äri vaidlustega seotud tsiviilhagid, tehnoloogia ja ehituse ning mereõigusega seotud kohtuasjad (laevadega seotud tsiviilhagid, näiteks kokkupõrked, lasti kahjustamine ja päästmine);

varaliste vaidluste osakond (*Chancery Division*) tegeleb peamiselt omandiküsimustega, sealhulgas surnud isikute pärandvara haldamise, testamentide tõlgendamise, patentide ja intellektuaalomandi, maksejõuetuse ning äriühinguid ja partnerlusi käsitlevate vaidlustega;

perekonnaasjade osakond (*Family Division*) tegeleb keerulisemate abielulahutustega ning nendega seotud finantsküsimustega ja perekonnaõiguse asjadega. See osakond lahendab oma kohtupädevuse raames laste hooldusega seonduvaid asju (eelkõige eestkostete, lapsendamine ja lapsrerööv), eestkostekohtu (*Court of Protection*) asju ning laste raviga seotud asju.

Halduskolleegium (*Administrative Court*)

Halduskolleegiumi töö on mitmekesine ning see hõlmab nii **haldusõiguslast pädevust** Inglismaal ja Walesis kui ka **pädevust teostada järelevalvet** alama astme kohtute ja tribunali töö üle.

Peamiselt **kohtuliku kontrolli** menetluse teel ellu viidav järelevalvepädevus kehtib avalik-õiguslike ülesandide täitvate asutuste ja üksikisikute suhtes.

Kohtuliku kontrolli eesmärk on tagada, et nende asutuste ja isikute otsused oleksid tehtud nõuetekohaselt ja seaduslikult ega ületaks parlamendi määratud volituste piire.

Lisaks lahendab halduskolleegium suurt hulka **õigusaktide kohaldamisega seotud kaebusi ja avaldusi**:

teatavatest õigusaktidest tulenev õigus vaidlustada ministrite, kohalike omavalitsuste ja tribunali otsuseid;

2002. aasta kodakondsuse, sisserände ja varjupaiga seaduse (*Nationality, Immigration and Asylum Act 2002*) alusel esitatud avaldused;

magistraadikohtute (*Magistrates' Courts*) ja raskete kuriteoasjade kohtu (*Crown Court*) teatavate otsuste peale esitatud kaebused;

taotlused isiku kinnipidamise õiguspärasuse kontrollimiseks (*habeas corpus*);

taotlused isiku kinnipidamiseks kohtu solvamise eest;

pahatahtlike hagejatega seotud avaldused;

1988. aasta koroneride seaduse (*Coroners Act 1988*) kohased avaldused;

mitmesugused terrorismi ärahoidmist, kuritegelikul teel saadud tulu, uimastiiri ja kriminaalõigust käsitlevate seaduste alusel esitatud avaldused.

2009. aastal avati Birminghamis, Cardiffis, Leedsis ja Manchesteris halduskolleegiumi piirkondlikud bürood, tänu millele saavad taotluse/nõude esitajad esitada teatavat liiki avaldusi selles piirkonnas, millega nad kõige tihedamalt seotud on. 2012. aasta novembris avati büroo ka Bristolis.

Kohtukolleegiumid (*divisional courts*)

Teatavaid **madalama astme kohtute otsuste peale esitatud kaebusi** vaatavad läbi kõrge kohtu osakonnad mitmeliikmelises koosseisus (st kohtud, kus on vähemalt kaks kohtunikku).

Varaliste vaidluste osakonna ja kuningliku osakonna kohtualluvusse kuuluvate krahvkonnakohtute otsuste peale esitatud kaebusi vaatavad läbi vastavate osakondade mitmeliikmelised koosseisud.

Kuningliku osakonna mitmeliikmelised koosseisud vaatavad muu hulgas läbi magistraadikohtute ja raskete kuriteoasjade kohtu (*Crown Court*) otsuste peale õigusküsimustes esitatud kaebusi (välja arvatud juhul, kui viimane lahendab asja süüdistusakti alusel (*on indictment*)).

Perekonnaasjade osakond mitmeliikmelises koosseisus vaatab läbi kaebusi magistraadikohtutes perekonnaasjades tehtud otsuste vastu.

Krahvkonnakohtud (*county courts*)

Krahvkonnakohtud tegelevad Inglismaal ja Walesis enamiku **tsiviilasjadega**. Sisuliselt lahendavad krahvkonnakohtud lihtsamaid kohtuasju, keerulisematega tegeleb kõrge kohus. Suurem osa krahvkonnakohtutes menetletavatest kohtuasjadest on seotud võlgade sissenõudmisega. Krahvkonnakohus vaatab läbi ka küsimusi, mis on seotud omandi tagasivõtmise (nt tasumata hüpoteegimaksete puhul), isikukahju või hooletusega seotud nõuete ja pankrotiküsimustega. Mõned krahvkonnakohtud tegutsevad kõrge kohtu piirkondliku kantseleina, kuhu saab esitada kõrgele kohtule mõeldud kohtuasju. Lisaks on mõnel krahvkonnakohtul eripädevus, mis võimaldab menetleda vähem keerukaid kohtuasju, mis muidu kuuluksid kõrge kohtu pädevusse.

Alla 5000 naelsterlingi suurused võla- või kahjunõuded lahendatakse tavaliselt **väiksemate kohtuvaidluste erimenetluse** teel. Selle eesmärk on lahendada vaidlused odaval ja mitteametlikul viisil, ilma et oleks vaja kaasata advokaati. Sellistel juhtudel võib kohtunik olla uurija rollis ning aidata nii hagejal kui ka kostjal oma seisukohti selgitada. Samuti pakuvad krahvkonnakohtud kohtusisest vahendusteenust väiksemates kohtuvaidlustes, ehkki muude vaidlustatud nõuete puhul võib kasutada välist vahendajat.

Samuti tegelevad krahvkonnakohtud **perekonnaasjadega**, mille hulka kuuluvad abielulahutused ning küsimused, mis on seotud lastega, näiteks nende elukoha ja hoolduse ning lapsendamisega. Mõned perekonnaõiguse küsimused on keerulised ning need võidakse läbi vaadata kõrges kohtus. Kesk-Londonis tegeleb kõikide perekonnaküsimustega perekonnaasjade osakonna peakantselei (*Principal Registry of the Family Division*), mitte kohalikud krahvkonnakohtud. Perelepitust pakutakse laste ja perede kohtuliku nõustamise ja abistamise teenistuse kaudu (*Children and Family Court Advisory and Support Service – CAFCASS*).

Raskete kuriteoasjade kohus (*Crown Court*)

Raskete kuriteoasjade kohus on riiklik kohus, mille istungeid peetakse Inglismaa ja Walesi eri keskustes. See tegeleb kõigi magistraadikohtutest edasi saadetud **raskete kriminaalasjadega**. Kohtuasju vaatavad läbi kohtunik ning 12 üldsuse esindajast vandekohtunikku.

Mõnikord on vandekohtunike abi vaja ka tsiviilasjades (näiteks laimuga seotud juhtumites ja politsei vastu alusetu süüdistamise tõttu esitatud hagides), kuid seda ei juhtu sageli. Kui selline olukord siiski tekib, toimub kohtuprotsess kõrges kohtus või krahvkonnakohtus. Samas tegutseb raskete kuriteoasjade kohus ka magistraadikohtus kohtunike läbivaadatud kohtuasjade apellatsioonikohtuna.

Magistraadikohtud (*magistrates' courts*)

Magistraadikohtud tegelevad peamiselt **kriminaalasjadega** ning vaatavad läbi suurema osa kuritegudest. Raskemad kuriteod saadetakse menetlemiseks raskete kuriteoasjade kohtusse. Samuti tegelevad magistraadikohtud **teatavate tsiviilasjadega**, sealhulgas perekonnaõiguse küsimuste, teatavat liiki võlgade (näiteks kohaliku kinnisvaramaksu) sissenõudmise, tegevuslubade andmise (näiteks alkoholimüügiload), tegevuslubade või kohtuotsuste rikkumise ning kihlvedude ja hasartmängudega seotud küsimustega.

Suurema osa magistraadikohtus lahendatavatest kohtuasjadest vaatavad läbi **rahvakohtunikud** (keda nimetatakse ka rahukohtunikeks). Rahvakohtunikel ei ole juriidilist kvalifikatsiooni. Nad peavad oma istungeid tavaliselt kolmekesi ning õigusküsimustes nõustavad neid juriidilise kvalifikatsiooniga ametnikud.

Keerulisemaid asju vaatavad magistraadikohtutes läbi täistööajaga töötavad professionaalsed kohtunikud, keda nimetatakse (magistraadikohtute) piirkonnakohtunikeks (*District Judges*). (Magistraadikohtute) asepiirkonnakohtunikud (*Deputy District Judges*) töötavad osalise tööajaga.

Magistraadikohtutel on volitus kuriteos süüdi mõistetud isikuid trahvida ning määrata neile vanglakaristus (piiratud ajaks), seega saadetakse teatavad kohtuasjad otsuse tegemiseks edasi raskete kuriteoasjade kohtusse.

Mõned magistraadikohtud on määratud noortekohtuks või perekonnaasjade kohtuks. Need koosnevad eriväljaõppega kohtunikest ning tegelevad ainult laste ja noorukite vastu esitatud süüdistuste ning nendega seotud avalduste läbivaatamisega või perekonnaasjadega.

Lingid

 Kuninglik kohtuamet (*Her Majesty's Courts and Tribunals Service*)

Viimati uuendatud: 02/07/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Põhja-Iirimaa

Sellel lehel antakse ülevaade Põhja-Iirimaa eri kohtuliikidest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Allpool on kirjeldatud Põhja-Iirimaa kohtukorraldust.

Ülemkohus (*Supreme Court*)

2009. aastal võttis uus **Ühendkuningriigi Ülemkohus** üle ülemkoja apellatsioonikomisjoni (*Appellate Committee of the House of Lords*) jurisdiktsiooni. Samuti võttis ülemkohus üle riiginõukogu kohtukomitee (*Judicial Committee of the Privy Council* – kõrgeim apellatsioonikohus mitmes sõltumatus Rahvaste Ühenduse riigis, Ühendkuningriigi ülemereterritooriumidel ja Briti sõltkondades) piirkondlikud funktsioonid.

Ülemkohus on Ühendkuningriigi **kõrgeim apellatsioonikohus** nii kriminaal- kui ka tsiviilasjades, ehkki Šoti kriminaalasju ei saa ülemkohtusse edasi kaevata. Kohtuasi lubatakse ülemkohtusse edasi kaevata vaid juhul, kui see hõlmab üldsusele olulisi õigusküsimusi.

Apellatsioonikohus (*Court of Appeal*)

Põhja-Iirimaa apellatsioonikohus asub Belfasti kuninglike kohtute hoones. Apellatsioonikohus menetleb kroonikohtu kriminaalapellatsioone ja kõrgema astme kohtu tsiviilapellatsioone.

Kõrgema astme kohus (*High Court*)

Belfastis asuv kõrgema astme kohus menetleb tsiviilasju ja kriminaalapellatsioone ning samuti on tal volitused vaadata läbi eraisikute või organisatsioonide hagsid, et teha kindlaks, kas nad on tegutsenud seaduse alusel ja õiglaselt. Kõrgema astme kohus menetleb tavaliselt kohtuasju, mille hagi väärtus ületab 30 000 naela. Mõnel juhul võidakse 30 000 naela ületava väärtusega hagi saata kõrgema astme kohtust maakohtusse; samamoodi võidakse alla 30 000 naela jääva väärtusega hagi saata maakohtust kõrgema astme kohtusse.

Kõrgema astme kohtul on kolm kolleegiumi.

Perekonnaasjade kolleegium (*Family Division*) menetleb keerulisi lahutus-, eestkoste-, lapsendamis-, koduvägivalla jms asju. Samuti menetleb kolleegium rahukohtute ja maakohtute apellatsioone abieluasjades, psüühikahäiretega isikuid hõlmavaid kohtuasju ja lihtsaid pärandvaraasju.

Kuninganna kohtu kolleegium (*Queens Bench Division*) menetleb suuri ja/või keerulisi hüvitisnõudeid. Samuti menetleb see piiratud hulgal rahukohtute või kroonikohtu apellatsioone. Kolleegium vaatab läbi ka organisatsioonide hagisid, et teha kindlaks, kas nad on tegutsenud seaduse alusel, ning menetleb laimuhagisid.

Lordkantsleri kantselei kolleegium (*Chancery Division*) menetleb krediidiasju, vaidlustatud testamentide, tegevust lõpetavate ettevõtete, pankrottide, hüpoteekide, heategevusühingutega, vaidlustatud tuluga (tavaliselt tulumaksuga) seotud kohtuasju jms.

Kroonikohus (*Crown Court*)

Kroonikohus menetleb järgmisi kohtuasjade liike:

raskemad kuriteod, mida arutavad kohtunik ja enamikul juhtudel vandekohus;

rahukohtute süüdimõistvad kohtuotsused, mis saadetakse edasi kroonikohtusse karistuse mõistmiseks.

Kroonikohus mõistab karmimaid vabadusekaotuslikke karistusi ja trahve kui rahukohus.

Maakohus (*County Court*)

Maakohtud menetlevad tsiviilasju, mida arutab kohtunik või piirkonnakohtunik. Maakohus menetleb tavaliselt kohtuasju, mille hagi väärtus jääb alla 30 000 naela (või alla 45 000 naela varahagide korral). Suurema hagiväärtusega kohtuasju arutatakse kõrgema astme kohtus – vt eespool. Kõigi tarbijakrediidiseadusega reguleeritud laenulepingutest tulenevate nõuete menetlemist nende väärtusest olenemata tuleb alustada maakohtust.

Näiteid maakohtus menetletavatest asjadest.

Maakohtud menetlevad mitmesuguseid kohtuasju, kuid kõige levinumad on:

üürileandja ja üürniku vahelised vaidlused: näiteks omandi- (väljatõstmine), üürivõlgade- või remondivaidlused;

tarbijavaidlused: näiteks ebakvaliteetsed kaubad või teenused;

isikukahjunõuded (ettevaatamatusel põhjustatud kahju): näiteks liiklusõnnetused, kõnniteeakude kukkumine või tööõnnetused;

vastuväideteta lahutusasjad, kuid neid menetletakse ainult mõnes maakohtus;

rassilist ja soolist diskrimineerimist käsitlevad kohtuasjad;

võlaprobleemid: näiteks võib kohtusse pöörduda võla tasumist taotlev võlausaldaja;

tööhõiveprobleemid: näiteks väljamaksmata palkade või töölt etteteatamata vabastamise hüvitamisega seotud vaidlused;

rahukohtute apellatsioonid, mida menetleb kohtunik (ja vähemalt kaks kohtukaasistajat, kui kostja on alaealine).

Väiksemad kohtuvaidlused

Ka väiksemaid kohtuvaidlusi lahendatakse maakohtus. Üldiselt hõlmab väiksem kohtuvaidlus nõuet, mille väärtus ei ületa 3000 naela.

Rahukohtud (*Magistrates' Courts*)

Rahukohtud menetlevad kriminaal- ja mõningaid tsiviilasju. Kohtuasju arutab piirkonnakohtunik (rahukohus).

Kriminaalasjad rahukohtutes

Rahukohtud menetlevad kriminaalasju, milles süüdistataval ei ole õigust kohtumõistmisele vandekohtu osalusel. Selliseid kuritegusid nimetatakse väärtegudeks. Maksimaalne karistus väärtegude eest on kuus kuud vangistust ja/või kuni 5000 naela suurune trahv.

Samuti tegelevad rahukohtud süütegudega, mille korral on süüdistataval õigus valida õigusemõistmine vandekohtu osalusel, kuid ta otsustab rahukohtusse pöördumise kasuks. Kui süüdistatav otsustab vandekohtu osalusel toimuva õigusemõistmise kasuks, saadetakse kohtuasi edasi kroonikohtusse.

Noortekohus (*Youth Court*)

Noortekohus tegeleb 10–17-aastaste noortega, kes on pannud toime kuriteo. Noortekohus on rahukohtu osa ning kohtuasju arutab piirkonnakohtunik (rahukohus) ja veel kaks erikoolitusega kohtukaasistajat. Kui nooruk mõistetakse süüdi väga raskes kuriteos, mille eest on täiskasvanule karistuseks ette nähtud 14-aastane või pikem vangistus, võib noortekohus saata ta kroonikohtusse.

Tsiviilasjad rahukohtutes

Rahukohtud menetlevad piiratud arvul järgmisi tsiviilasju:

mõned tsiviilvõlad: näiteks tulumaksu-, riiklike kindlustusmaksete, käibemaksu- või muud maksuvõlgnevused;

litsentsid: näiteks kõrtsi- ja klubilitsentside väljastamine, uuendamine ja tühistamine;

mõned abieluasjad: näiteks abikaasa ülalpidamise ja abielupaari elukohast väljakolimisega seotud vaidlused;

laste heaoluga seotud asjad, näiteks kohaliku omavalitsuse hooldus- või järelevalvekorralduste, lapsendamismenetluste ja elukoha määramise korraldustega seotud vaidlused.

Koronerikohtud (*Coroners Courts*)

Uurivad ootamatute, vägivaldsete või ebaloomulike surmajuhtumite asjaolusid.

Lingid

 [Põhja-lirima kohtuteenistus](#)

Viimati uuendatud: 16/01/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Liikmesriikide üldkohtud - Šotimaa

Sellel lehel antakse ülevaade Šotimaa üldkohtutest.

Üldkohtud – sissejuhatus

Kõrget tsiviilkohtu (*Court of Session*), kõrget kriminaalkohtu (*High Court of Judiciary*), esimese astme kohtuid (*Sheriff Courts*) ning rahukohtuid (Justice of the Peace Courts) haldab [Šotimaa kohtuamet \(*Scottish Courts and Tribunals Service, SCTS*\)](#), mis on Šotimaa kõrgeima kohtuniku ehk lordpresidendi juhitud sõltumatu asutus.

Šotimaa kõrgema astme kohtud

Šotimaa kõrgema astme kohtud on kõrge tsiviilkohtus ja kõrge kriminaalkohus.

Kõrge tsiviilkohtus (*Court of Session*)

Kõrge tsiviilkohtus on Šotimaa kõrgeim tsiviilkohtus, mis asub parlamendi hoones Edinburghis. See tegutseb apellatsioonikohtuna ja lahendab ühtlasi esimeses astmes võlanõuete, kahjuhüvitiste ning perekonna- ja kaubandusasjadega seotud vaidlusi.

Kõrge kriminaalkohus (*High Court of Judiciary*)

Kõrge kriminaalkohus tegeleb ametliku menetluse raames tehtud lahendite peale esitatud apellatsioonkaebustega ja lahendab esimeses astmes raskeid kuritegusid. Asja menetleb kohtunik koos vandekohtunikega.

Apellatsioonikohtuna arutab kohus asju Edinburghis. Muudes asjades on kohtu alaline asukoht Edinburghis, Glasgows ja Aberdeenis, kuid istungeid peetakse ka muudes linnades üle Šotimaa.

Esimese astme kohtud (*Sheriff Courts*)

Šotimaa on jagatud kuueks kohturingkonnaks (*sheriffdoms*). Igas kohturingkonnas on ametis üks ülemkohtunik (*Sheriff Principal*), kes lisaks sellele, et ta apellatsioonikohtunikuna menetleb tsiviilasjades esitatud apellatsioonkaebusi, vastutab ka esimese astme kohtute tõhusa toimimise eest.

Kohturingkondades on kokku 39 eri suuruse ja ülesehitusega esimese astme kohut, mis kõik täidavad sama ülesannet.

Kohtuasju menetleb kohtunik (*sheriff*). Esimese astme kohtute töö võib jaotada kolme peamisesse kategooriasse – tsiviilasjad, kriminaalasjad ning pärandamis- ja pärimisasjad – ning seda tööd korraldavad kohtusekretärid (*sheriff clerks*) ja nende alluvuses töötavad isikud.

Teatavatel kohtunikel (*summary sheriffs*) on õigus täita mõningaid kohtunikuülesandeid ühtaegu nii kriminaal- kui ka tsiviilkohtumenetlustes.

Lisaks on olemas uus ülešotimaaline isikukahjukohus (*all-Scotland Personal Injury Court*), mille asukoht on Edinburghis.

Tsiviilasjades apellatsioonkaebusi menetlev teise astme kohus (*civil Sheriff Appeal Court*) koosneb kas ühest või kolmest kohtunikust, kes lahendavad esimese astme kohtutes tsiviilasjades tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi.

Kriminaalasjades apellatsioonkaebusi menetlev teise astme kohus (*criminal Sheriff Appeal Court*) lahendab kriminaalasjades esimese astme kohtunike ja rahukohtunike tehtud otsuste peale esitatud apellatsioonkaebusi. Samuti vaatab ta läbi kõik apellatsioonkaebused, mis on tehtud esimese astme kohtute ja rahukohtute selliste otsuste peale, mis käsitlevad kautsjoni vastu vabastamist.

Tsiviilasjad

Enamiku tsiviilasjade näol on tegemist isikute või organisatsioonide vaheliste vaidlustega. Esimese astme kohtud tegelevad kolme eri tüüpi asjadega:

tavamenetluses lahendatavad hagid (*ordinary actions*), mis puudutavad peamiselt lahutuse, laste ja varavaidlustega seotud küsimusi ning võla- või kahjuhüvitist nõudeid, mille suurus ületab 5000 naelsterlingit. Erandiks on perekonnaasjad (välja arvatud juhul, kui nõue puudutab ainult elatist), mille puhul saab kuni 100 000 naelsterlingi suuruseid nõudeid esitada ainult esimese astme kohtule;

lihtsustatud korras lahendatavad asjad (*summary causes*), mis hõlmavad peamiselt sotsiaaleluruumidega seotud üürivõlgnevusi ja isikukahjunõudeid, mille rahaline väärtus on kuni 5000 naelsterlingit;

lihtmenetlus (*simple procedure*), mille raames lahendatakse kuni 5000 naelsterlingi suuruse rahalise väärtusega nõudeid, mis puudutavad vallasvara eest tasumist, vallasvara üleandmist või tagastamist või kellegi kohustamist midagi tegema.

Lisaks tegelevad esimese astme kohtud paljude muude avalduste ja menetlustega, sealhulgas sellistega, mis hõlmavad:

laste adopteerimist,

äriühingute likvideerimist,

surмага lõppenud õnnetuste uurimist,

pankrotte.

Kriminaalasjad

Esimese astme kohtu kriminaalasju lahendatakse kas ametliku (*solemn procedure*) või lihtsustatud menetluse (*summary procedure*) raames. Prokurör (*Procurator Fiscal*) otsustab, millist menetlust tuleb igas konkreetses asjas järgida.

Ametlikku menetlust (*solemn procedure*) kasutatakse raskete asjade puhul, milles võidakse kohtuotsusega määrata üle kaheteistkümne kuu pikkune vanglakaristus või piiramatu rahatrahv. Istungeid peetakse kohtuniku ja vandekohtunike osalusel.

Lihtsustatud menetlust (*summary procedure*) kasutatakse kergemate asjade puhul, mida kohtunik lahendab ilma vandekohtuniketa. Ehkki kohtunikul on pädevus määrata vaid kuni kaheteistkümne kuu pikkune vanglakaristus, võib seda ajavahemikku teatavatel juhtudel pikendada.

Pärandamis- ja pärimisasjad

Pärandamis- ja pärimisasjad on peamiselt seotud surnu pärandvara lahendamisega. Pärandvara kokkukogumiseks ja jagamiseks tuleb testamenditäitjal hankida kohtult luba (*confirmation*). Luba antakse üksnes pärast seda, kui kohtule on esitatud pärandvara nimekiri.

Kui pärandvara koguväärtus on kuni 36 000 naelsterlingit, on tegemist väikese pärandvaraga ning kohaliku esimese astme kohtu kantselei töötajad abistavad luba soovivat isikut vastava vormi täitmisel. Kui pärandvara koguväärtus ületab 36 000 naelsterlingit, soovitakse luba taotlevatel isikutel pöörduda õigusnõustaja poole.

Rahukohtud (*Justice of the Peace Courts*)

Rahukohtunikud on rahvakohtunikud. Rahukohtunikele annab sisulistes ja menetlusküsimustes nõu juriidilise kvalifikatsiooniga kohtuametnik. Rahukohus arutab peamiselt kergemaid kuritegusid. Rahukohus võib määrata kuni 60 päeva pikkuse vabadusekaotusse või kuni 2500 naelsterlingi suuruse rahatrahvi.

Esimese astme kohtu sekretär vastutab esimese astme kohtu ja rahukohtu haldustöö korraldamise eest, sealhulgas:

trahvide sissenõudmine ja hüvitise väljamõistmine;

kautsjoni, üldkasuliku töö või vabaduse piiramisega seotud kohtuotsuste ärakirjade väljastamine;

kohtukutsete saatmine vandekohtunikele ja nende tegevuse korraldamine.

Üksikasjalikumad teavet Šotimaa kohtute kohta leiab [Šotimaa kohtuameti](#) veebisaidilt.

Lingid

 [Šotimaa kohtuamet](#)

Viimati uuendatud: 02/07/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.